

RAPORT

O STANIE

GMINY BRUDZEŃ DUŻY

ZA ROK 2022

Spis treści

WSTĘP	4
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
1.1. Położenie i powierzchnia gminy	5
1.2. Organy gminy	6
1.3. Gminne jednostki organizacyjne	20
1.4. Sołectwa	20
1.5. Partnerstwo międzygminne	24
1.6. Ludność i dynamika zmian	27
1.7. Gospodarstwa Rolne	30
1.8. Podmioty gospodarcze	32
1.9. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Brudzeń Duży	33
1.10. Ochotnicze Straże Pożarne na terenie gminy	36
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY.....	41
2.1. Wysokość budżetu i poziom zadłużenia	41
2.2. Zaległości podatkowe podatników	45
3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI.....	46
3.1. Zadania i poziom wydatków inwestycyjnych	46
3.2. Wnioski o dofinansowanie złożone i otrzymane przez Gminę w 2022 r.....	54
4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W 2022 ROKU W SOŁECTWACH.....	60
4.1. Remonty dróg.....	60
4.2. Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw	60
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	65
5.1. Infrastruktura techniczna	65
5.2. Zagospodarowanie przestrzenne	69
6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	71
6.1. Gospodarowanie odpadami.....	71
6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	75
6.3. Edukacja ekologiczna w gminie	80
6.4. Program opieki nad zwierzętami.....	82
7. TRANSPORT	83
7.1. Komunikacja miejska.....	83
7.2. Dowożenie dzieci.....	83
7.3. Komunikacja wewnętrzna na terenie Gminy	84
8. OŚWIATA.....	86
8.1. Oświata w 2022 roku w wygaszającym się czasie pandemii	86

8.2.	Sieć szkolno-przedszkolna w 2022 roku w gminie Brudzeń Duży	86
8.3.	Baza oświatowa.....	86
8.4.	Realizowane zadania oświatowe.....	87
8.5.	Efektywność ucznia	89
8.6.	Pomoc materialna dla uczniów	90
8.7.	Poziom wydatków na oświatę i zrealizowane inwestycje	91
9.	WAŻNE WYDARZENIA I PROMOCJA GMINY	94
9.1.	Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	94
9.2.	Sport w gminie	115
9.3.	Gminna Biblioteka Publiczna.....	116
10.	STAN MIENIA KOMUNALNEGO	123
10.1.	Przysługujące gminie prawa własności	123
10.2.	Zmiany w stanie mienia komunalnego w 2022 roku	123
10.3.	Wysokość dochodów oraz wartość własności nieruchomości.....	124
10.4.	Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy	125
11.	POMOC SPOŁECZNA	127
11.1.	Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku	127
11.2.	Gminne programy wspierania rodziny	135
11.3.	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	141
11.4.	Ochrona zdrowia	144
11.5.	Pomoc dla uchodźców z Ukrainy.....	146
12.	DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO BRUDZEŃ DUŻY SP. Z O.O.	149

WSTĘP

Fot. 1. Wójt Gminy Brudzeń Duży Andrzej Dwojnych

Szanowni Państwo,

mam zaszczyt zaprezentować Państwu piąte już wydanie Raportu o Stanie Gminy Brudzeń Duży, sporządzonego zgodnie z art. 28aa ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Na ponad 150 stronach raportu posumowaliśmy działalność Rady Gminy, Wójta, Jednostek Organizacyjnych i Jednostek Pomocniczych. Znajdą Państwo w nim informacje o najważniejszych podejmowanych działaniach, realizowanych inwestycjach czy wielu wydarzeniach kulturalnych, patriotycznych i sportowych z ubiegłego roku. Jest to kompleksowe podsumowanie działań podjętych w naszej gminie w 2022 roku. Przygotowane i zebrane materiały pomogą Państwu spojrzeć szerzej na podejmowane w gminie rozwojowe decyzje i przybliżyć ich realizację oraz efekty.

Rok 2022 był dla nas wszystkich rokiem trudnym, po okresie pandemii koronawirusa, która wybuchła trzy lata temu, stanęliśmy przed kolejnym wyzwaniem, wybuch wojny na Ukrainie, który sprawił, że musieliśmy podjąć szereg działań związanych z pomocą osobom szukającym schronienia w naszej gminie. Następnie jesienią odczuliśmy wszyscy kryzys braku dostępności węgla i innych paliw oraz rosnących cen tych paliw. Sądzę, że dobrze poradziliśmy sobie z tymi wyzwaniami.

Miniony rok 2022 był dla nas wszystkich rokiem trudnym, ale pod wieloma względami bardzo dobrym. Zrealizowaliśmy szereg zaplanowanych inwestycji oraz dzięki wyłożonej pracy wielu osób pozyskaliśmy rekordową kwotę ponad 14,6 mln złotych funduszy zewnętrznych, dzięki którym będziemy realizować inwestycje w tym i kolejnych latach, co z pewnością przełoży się na rozwój naszej „małej ojczyzny”.

Osiągnęliśmy bardzo wiele, ale to tylko dzięki intensywnej pracy i dobrej współpracy, za którą bardzo serdecznie wszystkim zaangażowanym w rozwój naszej gminy dziękuję. Realizacja naszych planów i projektów nie byłaby możliwa bez wsparcia życzliwych nam przedstawicieli władz różnego szczebla, a także bez współpracy m. in. z naszymi Radnymi, Sołtysami, pracownikami Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym i jednostek organizacyjnych gminy oraz całej naszej społeczności.

Zachęcam Państwa do lektury.

*Z wyrazami szacunku
Andrzej Paweł Dwojnych
Wójt Gminy Brudzeń Duży*

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Gminę Brudzeń Duży, w obecnych granicach administracyjnych, utworzono Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie, z dniem 1 stycznia 1973 roku.

Gmina składa się z 43 miejscowości i podzielona jest na 33 sołectwa.

Położna jest w województwie mazowieckim, w zachodniej części powiatu płockiego nad rzeką Wisłą, a także wzdłuż meandrującej rzeki Skrwy. Na terenie gminy znajduje się Brudzeński Park Krajobrazowy. Wśród gmin powiatu płockiego gmina Brudzeń Duży zajmuje pierwszą lokatę pod względem wielkości z powierzchnią 162 km kwadratowych, co stanowi 9% powierzchni powiatu. Liczba mieszkańców gminy na koniec 2022 roku wyniosła 8127 mieszkańców.

Rysunek 1. Położenie Gminy Brudzeń Duży na tle powiatu płockiego i województwa mazowieckiego

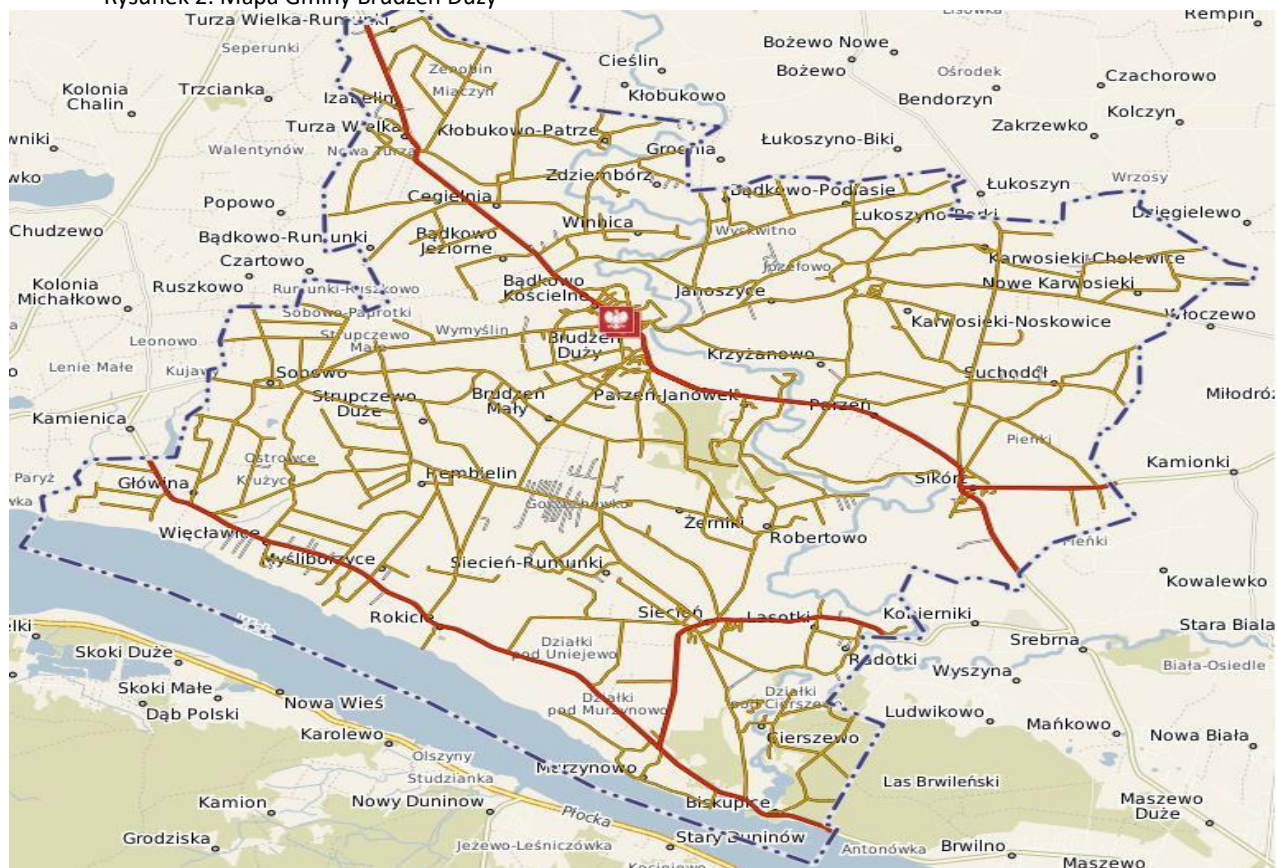

Gmina graniczy :

- od strony północno-zachodniej z gminą Tłuchowo powiatu lipnowskiego,
- od północnego wschodu z gminą Mochowo powiatu sierpeckiego,
- od wschodu z gminą Stara Biała powiatu płockiego,
- od strony południowej z rzeką Wisłą (a za nią z gminą Nowy Duninów),
- od strony południowo-zachodniej z gminą Dobrzyń nad Wisłą (a za nią z gminą Włocławek).

Gmina zlokalizowana jest na skrzyżowaniu ważnych dróg, dzięki którym możliwy jest dojazd do takich miast jak Płock, Włocławek, Toruń.

Rysunek 2. Mapa Gminy Brudzeń Duży

Siedzibą gminy jest miejscowość Brudzeń Duży, który leży na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 559 z Płocka do Lipna i dalej do Torunia oraz drogi powiatowej nr 179 prowadzącej do Dobrzynia nad Wisłą i dalej do Włocławka. Miejscowość Brudzeń Duży leży w odległości 20 km od Płocka, 30 km od Lipna, 14 km od Dobrzynia n/Wisłą, 40 km od Włocławka, 70 km od Torunia i 130 km od Warszawy.

1.2. Organy gminy

Gmina jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium. Wszystkie osoby, które na stałe zamieszkują na obszarze gminy, z mocy ustawy o samorządzie gminnym, stanowią gminną wspólnotę samorządową.

WÓJT GMINY

Wójt jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lat. Wójtem gminy Brudzeń Duży jest Andrzej Paweł Dwojnych, który w wyborach z dnia 21 października 2018 r. został przez mieszkańców wybrany na to stanowisko na kolejną, trzecią kadencję.

Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania gminy określone przepisami prawa (ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym z późn. zm.) oraz innymi przepisami określającymi status Wójta. Jest kierownikiem Urzędu, a tym samym jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników Urzędu.

Podstawowym celem działalności Urzędu jest zapewnienie klientom profesjonalnej, kompetentnej i życzliwej obsługi. Urząd Gminy realizuje zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy dbałość o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę, pomoc społeczną, ochronę środowiska. Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów i obronności.

Do zadań Wójta, zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, należy w szczególności:

- kierowanie bieżącymi sprawami Gminy;
- reprezentowanie Gminy na zewnątrz;
- gospodarowanie mieniem komunalnym i podejmowanie decyzji majątkowych związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Gminy oraz składanie oświadczeń woli w tym zakresie;
- opracowywanie i przedkładanie projektów uchwał Radzie Gminy;
- zapewnienie wykonania uchwał i określenie sposobu ich wykonania;
- przedstawianie projektu budżetu pod obrady Komisji i Rady Gminy i jego wykonywanie, przedkładanie uchwał i zarządzeń podejmowanych w tym zakresie organom nadzoru;
- współdziałanie z Wojewodą przy wykonywaniu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w ramach podpisanych porozumień;
- wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowych powierzonych gminie;
- wydawanie przepisów porządkowych w formie zarządzeń;
- wydawanie przepisów wewnętrznych w formie regulaminów, instrukcji, procedur, itd.;
- wydawanie decyzji w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej oraz podpisywanie decyzji z zakresu administracji publicznej;
- podejmowanie innych decyzji w sprawach należących do zadań Urzędu, podpisywanie pism i dokumentów wychodzących z Urzędu;
- wykonywanie zadań Szefa Obrony Cywilnej Gminy;
- wykonywanie zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony;
- kierowanie działaniami na obszarze Gminy w celu zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych oraz ich usuwania;
- zapewnianie warunków organizacyjnych dla sprawnego funkcjonowania Urzędu, a zwłaszcza dbanie o efektywność i dyscyplinę pracy oraz należyte załatwianie spraw mieszkańców gminy;
- polityka kadrowa wobec pracowników Urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych;
- przyjmowanie mieszkańców w ramach skarg i wniosków;
- wykonywanie innych zadań ustalonych dla Wójta przez przepisy prawa oraz uchwały Rady Gminy.

Wójt Gminy wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy oraz jednostek pomocniczych. Urząd Gminy w Brudzeniu Dużym spełnia zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej, zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Wójt kieruje Urzędem również poprzez wprowadzanie Zarządzeń. W 2022 roku zostało wydanych 85 Zarządzeń Wójta Gminy Brudzeń Duży.

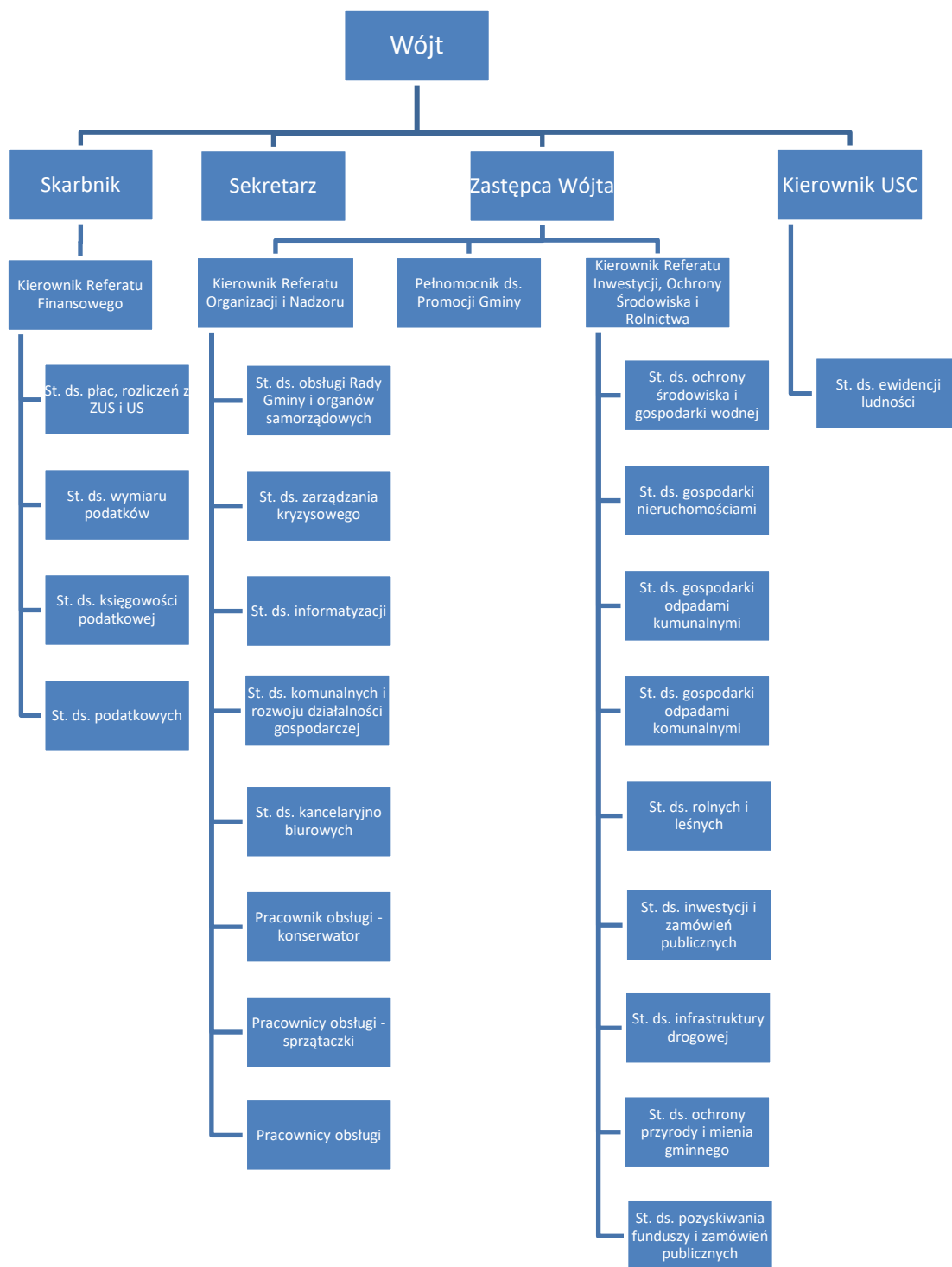
Fot. 2. Budynek Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym

Strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania Urzędu określa *Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Brudzeń Duży* nadany przez Wójta Gminy Brudzeń Duży w drodze Zarządzenia Nr 245/22 z dnia 18 stycznia 2022 r. W skład Urzędu wchodzi referaty i samodzielne stanowisko.

Struktura Organizacyjna Urzędu Gminy Brudzeń Duży kształtuje się następująco:

Tabela 1. Schemat organizacyjny w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży

Zmiany w organizacji pracy Urzędu w 2022 roku w związku z pandemią COVID-19

Początek 2022 roku to czas, w którym codzienne życie zdominowane było przez pandemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2. W związku z powyższym kontynuowana była również zmiana w funkcjonowaniu Urzędu Gminy oraz zmiany w obsłudze Interesantów. Wiosną 2022 roku w związku ze spadkiem ilości zachorowań na COVID-19 oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, Urząd Gminy powrócił do obsługi Interesantów z okresu przed pandemią tj. 2019 r.

Dzięki działaniom prewencyjnym i Zarządzeniom podjętym przez Wójta Gminy Brudzeń Duży w sprawie zmian w organizacji pracy Urzędu Gminy Brudzeń Duży w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, zapewniono ciągłą i stałą obsługę Interesantów przy możliwie pełnej obsadzie urzędniczej. Wszystkie sprawy, z którymi zgłaszali się mieszkańcy były na bieżąco załatwiane. Urząd przez cały czas trwania stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2 był otwarty i zapewniał, w reżimie sanitarnym, bezpośredni kontakt urzędników z Interesantami, a tym samym bieżącą, płynną i sprawną obsługę.

RADA GMINY

Rada Gminy Brudzeń Duży jest organem stanowiącym i kontrolnym Gminy, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.:

- uchwalanie statutu gminy,
- uchwalanie budżetu gminy,
- uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Ustrój gminy określa Statut Gminy Brudzeń Duży przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/244/18 Rady Gminy Brudzeń Duży z dn. 5 listopada 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz., poz. 10589 z dn. 05 listopada 2018 r.) ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr XI/82/19 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 października 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Maz., poz. 12593 dn. 08 listopada 2019 r.).

Rada Gminy Brudzeń Duży liczy 15 Radnych wybieranych w wyborach powszechnych. Wybory do samorządu gminnego odbyły się w dniu 21 października w 2018 r.

Przewodniczącym Rady Gminy jest Pan Tadeusz Wojciech Borowicki, a Wiceprzewodniczącym Rady Gminy Pan Lech Franciszek Rutkowski.

Skład Rady Gminy Brudzeń Duży VIII kadencji przedstawia się następująco:

Pan Tadeusz Wojciech Borowicki - Przewodniczący Rady Gminy,
Pan Lech Franciszek Rutkowski - Wiceprzewodniczący Rady Gminy,
Pan Sławomir Karpiński – Radny Rady Gminy,
Pani Walentyna Kowalska – Radna Rady Gminy.
Pan Tomasz Krankiewicz – Radny Rady Gminy,
Pani Aleksandra Maria Krzemińska – Radna Rady Gminy,
Pan Adam Roman Mański – Radny Rady Gminy,
Pan Sławomir Marciniak – Radny Rady Gminy,
Pani Iwona Matusiak – Radna Rady Gminy,
Pan Rafał Nowak – Radny Rady Gminy,
Pani Anna Pawlikowska – Radna Rady Gminy,
Pani Hanna Danuta Skierkowska – Radna Rady Gminy,
Pan Ryszard Skonieczny– Radny Rady Gminy,
Pan Andrzej Piotr Szwech – Radny Rady Gminy,
Pan Michał Wrzeźniewski– Radny Rady Gminy.

Fot. 3. Rada Gminy Brudzeń Duży kadencji 2018-2023

Od góry od lewej: Michał Wrzeźniewski, Tomasz Krankiewicz, Sławomir Marciniak, Aleksandra Krzemińska, Andrzej Szwech, Anna Pawlikowska, Ryszard Skonieczny, Rafał Nowak.

Na dole od lewej: Sławomir Karpiński, Iwona Matusiak, Walentyna Kowalska, Tadeusz Borowicki (Przewodniczący Rady Gminy), Andrzej Dwojnych (Wójt Gminy), Hanna Skierkowska, Lech Rutkowski (Wiceprzewodniczący Rady Gminy), Adam Mański.

Rada Gminy korzysta z systemu pozwalającego na transmitowanie i nagrywanie obrad rady gminy za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, a także na odbywanie głosowań jawnych za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych.

Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady Gminy. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. W 2022 roku Rada Gminy Brudzeń Duży w sprawach należących do jej kompetencji obradowała i podejmowała uchwały na 10 sesjach, podczas których przyjęła łącznie 66 uchwał. W posiedzeniach Rady Gminy czynnie uczestniczyli: Wójt Gminy Brudzeń Duży, Zastępca Wójta Gminy, Skarbnik Gminy oraz w zależności od omawianych tematów, pracownicy merytoryczni urzędu i zaproszone osoby, w tym dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych.

Tabela 2. Wykaz uchwał Rady Gminy podjętych w 2022 roku

LP.	Numer uchwały	Data podjęcia	Przedstawienie uchwały	Termin wykonania
1	Nr XXXV/254/22	3 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXV/254/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022 – 2033.	z dniem podjęcia
2	Nr XXXV/255/22	3 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXV/255/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 3 marca 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/ 21 z dnia 30 grudnia 2021 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
3	Nr XXXVI/256/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/256/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022 – 2033.	z dniem podjęcia
4	Nr XXXVI/257/ 22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/257/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/ 21 z dnia 30 grudnia 2021 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
5	Nr XXXVI/258/ 22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/258/22 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Brudzeń Duży w 2022 roku	po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
6	Nr XXXVI/259/22	29 marca 2022 roku	Uchwała Nr XXXVI/259/22 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Brudzeń Duży uczestniczących w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu	Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 r.
7	Nr XXXVI/260/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/260/ 22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat.	z dniem podjęcia

8	Nr XXXVI/261/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/2611/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat.	z dniem podjęcia
9	Nr XXXVI/262/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/262/ 22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu lokalu użytkowego na okres do lat trzech, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na rzecz dotychczasowego najemcy, w drodze bezprzetargowej, stanowiącej własność gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
10	Nr XXXVI/263/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/263/ 22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy użyczenia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
11	Nr XXXVI/264/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/264/ 22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy użyczenia nieruchomości gruntowej częściowo zabudowanej, stanowiącej własność gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
12	Nr XXXVI/265/22	29 marca 2022 r..	Uchwała Nr XXXVI/265 / 22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników	wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
13	Nr XXXVI/266/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/266/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów działki Nr ewid. 390 w miejscowości Siecień.	wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
14	Nr XXXVI/267/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/267/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki	z dniem podjęcia
15	Nr XXXVI/268/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/268/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brudzeń Duży na lata 2022-2026”.	wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
16	Nr XXXVI/269/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/269/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”.	z dniem podjęcia

17	Nr XXXVI/270/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/270/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024”.	z dniem podjęcia
18	Nr XXXVI/271/22	29 marca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVI/271/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Urząd Gminy w sprawie trudności ze złożeniem wniosku o dodatek osłonowy w gminie Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
19	Nr XXXVII/272/22	29 kwietnia 2022 r.	Uchwała Nr XXXVII/ 272/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022-2033.	z dniem podjęcia
20	Nr XXXVII/273/22	29 kwietnia 2022 r.	Uchwała Nr XXXVII/273/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 kwietnia 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Brudzeń Duży na rok 2022 Nr XXXIV/244/21 z dnia 30.12.2021	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
21	Nr XXXVII/274/22	29 kwietnia 2022 r.	Uchwała Nr XXXVII/ 274 /22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat	z dniem podjęcia
22	Nr XXXVIII/275/22	21 czerwca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVIII/275/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie Wotum Zaufania dla Wójta Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
23	Nr XXXVIII/276/22	21 czerwca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVIII/276/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 rok	z dniem podjęcia
24	Nr XXXVIII/277/22	21 czerwca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVIII/277/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie absolutorium za 2021 rok dla Wójta Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
25	Nr XXXVIII/278/22	21 czerwca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVIII/278/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022-2033	z dniem podjęcia
26	Nr XXXVIII/279/22	21 czerwca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVIII/279/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/21 z dnia 30 grudnia 2021 r.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
27	Nr XXXVIII/280/22	21 czerwca 2022 r.	Uchwała XXXVIII/280/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działek nr ewid. 164 i nr ewid. 163/2 w m. Sikórz.	z dniem podjęcia
28	Nr XXXVIII/281/22	21 czerwca 2022 r.	Uchwała Nr XXXVIII/281/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr ewid. 22 w miejscowości Murzynowo.	z dniem podjęcia

29	Nr XXXVIII/282/22	21 czerwca 2022 r	Uchwała Nr XXXVIII/282/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022 r w sprawie przyjęcia „Oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Brudzeń Duży za 2021 rok”.	z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w brudzeniu Dużym
30	Nr XXXIX/283/21	14 lipca 2022 r.	Uchwała Nr XXXIX/283/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 lipca 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022-2033.	z dniem podjęcia
31	Nr XXXIX/284/21	14 lipca 2022 r.	Uchwała Nr XXXIX/284/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 lipca 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/21 z dnia 30 grudnia 2021 r.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
32	Nr XXXIX/285/22	14 lipca 2022 r.	Uchwała Nr XXXIX/285/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 lipca 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVIII/280/2022 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 21 czerwca 2022r.	z dniem podjęcia
33	Nr XL/286 /22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XXX/210/21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 14 września 2021 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022-2033.	z dniem podjęcia
34	Nr XL/287/22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XL/287/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/ 21 z dnia 30 grudnia 2021 roku.	z dniem podjęcia, obowiązuje w 2022 r.
35	Nr XL/288/22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XL/288/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r. o zmianie uchwały nr XIX/132/20 Rady Gminy Brudzeń Duży z dn. 18 czerwca 2020 r. o zmianie uchwały nr XIX/132/20 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, nauczycieli przedszkoli i oddziałów przedszkolnych zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Brudzeń Duży	z mocą obowiązującą od 1 września 2022 roku.
36	Nr XL/289/22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XL/289/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Brudzeń Duży na rok 2 szkolny 2022/2023	z dniem podjęcia
37	Nr XL/290/22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XL/290/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość na okres do trzech lat.	z dniem podjęcia
38	Nr XL/291/22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XL/291/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości gruntowej na rzecz gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
39	Nr XL/292/22	22 września	Uchwała Nr XL/292/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na	z mocą obowiązującą od

		2022 r.	zawarcie umowy w zakresie świadczenia publicznego transportu zbiorowego	30 sierpnia 2022 roku.
40	Nr XL/293/22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XL/293/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenie wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Brudzeń Duży uczestniczących w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu	wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
41	Nr XL/294/22	22 września 2022 r.	Uchwała Nr XL/293/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 22 września 2022 r. w sprawie zarządzenia wyborów organów jednostek pomocniczych gminy na terenie Gminy Brudzeń Duży.	z dniem podjęcia
42	Nr XLI/295/22	11 października 2022 r.	Uchwała Nr XLI/295/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 11 października 2022 r. w sprawie powołania doraźnej Komisji Rady Gminy Brudzeń Duży ds. planowanej budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego.	z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w BIP Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym
43	Nr XLI/296/22	11 października 2022 r.	Uchwała Nr XLI/296/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 11 października 2022 r w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie czynności związanych z nabyciem przez Gminę Brudzeń Duży nieruchomości gruntowych.	z dniem podjęcia
44	Nr XLI/297/22	11 października 2022 r.	Uchwała Nr XLI/297/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 11 października 2022 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022-2033.	z dniem podjęcia
45	Nr XLI/298/22	11 października 2022 r.	Uchwała Nr XLI/298/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 11 października 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/ 21 z dnia 30 grudnia 2021 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
46	Nr XLII/299/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/299/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022 – 2033.	z dniem podjęcia,
47	Nr XLII/300/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/300/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/ 21 z dnia 30 grudnia 2021 roku;	z dniem podjęcia, obowiązuje w 2022 r.
48	Nr XLII/301/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/301/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie w sprawie: uchwalenia „Programu współpracy gminy Brudzeń Duży z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, wskazanymi w art. 5 ust. 1 i art. 3ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok”	z dniem podjęcia,
49	Nr XLII/302/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/ 302/ 22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie w sprawie określenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, stanowiącą podstawę	wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w

			do wyliczenia zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe	Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego od dnia 27 października 2022r.
50	Nr XLII/303/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/303/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2023 rok	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2023r.
51	Nr XLII/304/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/304/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na rok 2023.	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2023r.
52	Nr XLII/305/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/305/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2023 rok	Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2023r.
53	Nr XLII/306/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/306/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie czynności związanych z nabyciem przez Gminę Brudzeń Duży nieruchomości gruntowych.	wchodzi w życie z dniem podjęcia
54	Nr XLII/307/22	15 listopada 2022 r.	Uchwała Nr XLII/307/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy- Brudzeń Duży do Partnerstwa „Obszar Funkcjonalny Miasta Płocka”.	z dniem podjęcia
55	Nr XLIII/308/22	9 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIII/308/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2022 – 2033.	z dniem podjęcia
56	Nr XLIII/309/22	9 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIII/309/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 9 grudnia 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/ 21 z dnia 30 grudnia 2021 roku.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
57	Nr XLIII/310/22	9 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIII/310/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie w sprawie określenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, stanowiąca podstawę do wyliczenia zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci,	wchodzi w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia w Dzienniku

			młodzieży i uczniów oraz rodziców do szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe.	Urzędowym Województwa Mazowieckiego od dnia 27 października 2022r.
58	Nr XLIV/311/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XIV/311/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniająca Uchwałę Budżetową Gminy Nr XXXIV/244/21 z dnia 30 grudnia 2021r.	z dniem podjęcia i obowiązuje w 2022 r.
59	Nr XLIV/312/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIV/312/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brudzeń Duży na lata 2023 – 2033.	wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2023 r.
60	Nr XLIV/313/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Budżetowa Gminy Brudzeń Duży na rok 2023 Nr XLIV/313/22 Rady Gminy w Brudzeniu Dużym z dnia 29 grudnia 2022 r. na 2023 rok.	z dniem 1 stycznia 2023 r.
61	Nr XLIV/314/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIV/314/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brudzeń Duży.	wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
62	Nr XLIV/315/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIV/315/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Brudzeń Duży na 2023 rok”.	wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.
63	Nr XLIV/316/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIV/316/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie w sprawie przyjęcia sprawozdań z działalności stałych Komisji Rady Gminy Brudzeń Duży za rok 2022.	z dniem podjęcia
64	Nr XLIV/317/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIV/317/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie zatwierdzenia Planów Pracy Stałych Komisji Rady Gminy Brudzeń Duży na 2023 rok.	z dniem podjęcia
65	Nr XLIV/318/22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIV/318/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie w sprawie powierzenia Gminie Brudzeń Duży części zadań Gminy Stara Biała z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego.	z dniem podjęcia
66	Nr XLIV/319/ 22	29 grudnia 2022 r.	Uchwała Nr XLIV/319/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy w zakresie świadczenia publicznego transportu zbiorowego.	z dniem podjęcia

W 2022 r. zostały podjęte stanowiska i uchwały, które w zależności od sposobu załatwienia sprawy zostały zrealizowane lub są w trakcie realizacji.

Protokoły posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały udostępniono publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Brudzeń Duży. Uchwały podejmowane na sesjach Rady Gminy były przekazywane wg właściwości rzeczowej i miejscowej Wojewodzie Mazowieckiemu

oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej i przekazane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Radni Rady Gminy Brudzeń Duży VIII kadencji pracują w stałych Komisjach Rady Gminy w następujących składach osobowych:

KOMISJA REWIZYJNA:

1. Adam Roman Mański – Przewodniczący Komisji,
2. Ryszard Skonieczny - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Sławomir Karpiński - Członek Komisji,
4. Aleksandra Maria Krzemińska - Członek Komisji,
5. Andrzej Piotr Szwech - Członek Komisji;

KOMISJA SKARG, WNIOSKÓW I PETYCJI:

1. Anna Pawlikowska – Przewodnicząca Komisji,
2. Ryszard Skonieczny - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Sławomir Karpiński - Członek Komisji,
4. Sławomir Marciniak - Członek Komisji,
5. Iwona Matusiak - Członek Komisji;

KOMISJA BUDŻETOWA:

1. Walentyna Kowalska – Przewodnicząca Komisji,
2. Andrzej Piotr Szwech - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Tomasz Krankiewicz - Członek Komisji,
4. Sławomir Marciniak - Członek Komisji,
5. Iwona Matusiak - Członek Komisji;

KOMISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ:

1. Michał Wrześniewski – Przewodniczący Komisji,
2. Hanna Skierkowska - Zastępca Przewodniczącego Komisji,
3. Tomasz Krankiewicz - Członek Komisji,
4. Aleksandra Maria Krzemińska - Członek Komisji,
5. Rafał Nowak - Członek Komisji.

Stale komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Brudzeń Duży. Mają istotny wpływ na politykę gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w przedmiotowej sprawie.

1.3. Gminne jednostki organizacyjne

W celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi.

Gminne jednostki organizacyjne i pomocnicze w gminie Brudzeń Duży:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym,
- Biuro Obsługi Szkół Samorządowych w Brudzeniu Dużym,
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Brudzeniu Dużym,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Sikorzu,
- Zespół Szkół w Siecieniu,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Brudzeniu Dużym, z filiami w Siecieniu i Sikorzu,
- „Zdrowie” – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej w Brudzeniu Dużym,
- Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Brudzeń Duży Sp. z o.o.

1.4. Sołectwa

W Gminie Brudzeń Duży utworzone są 33 jednostki pomocnicze gminy – sołectwa. Na mocy Uchwały Nr IV/37/19 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 28 lutego 2019 r. (31 sołectw) i Zarządzenia Nr 19/19 Wójta Gminy Brudzeń Duży z dnia 28 lutego 2019 r. (2 sołectwa).

W okresie od 9 marca do 14 kwietnia 2019 r. odbyły się wybory organów jednostek pomocniczych gminy, które stanowią Sołtysi i Rady Sołeckie składające się z 3 – 6 członków Rad Sołeckich wybranych na czteroletnią kadencję, tj. 2019 r. – 2023 r.

W wyniku w/w wyborów w 28 sołectwach nastąpiła reelekcja osób pełniących tę funkcję w poprzedniej kadencji, natomiast w 5 sołectwach stanowisko objęli mieszkańcy wybrani po raz pierwszy.

W grupie Sołtysów, w naszej gminie znajdują się osoby pełniące tę zaszczytną funkcję już ponad 20 lat. Należą do nich: Wojciech Fabisiak, Krzysztof Smardzewski, Sławomir Karpiński, Teresa Geras i Irena Matusiak.

Tabela 3. Wykaz Sołtysów pełniących funkcję z dwudziestoletnim stażem i dłużej

Lp.	Sołectwo	Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji
1.	Gorzechowo	Sławomir Karpiński	1999 - 2023
2.	Karwosieki Noskowice	Teresa Geras	1997 - 2023
3.	Myśliborzyce	Irena Matusiak	1999 - 2023
4.	Parzeń	Krzysztof Smardzewski	1986 - 2023
5.	Żerniki	Wojciech Fabisiak	1967 - 2023

Podstawowym celem utworzenia i działania sołectwa jest jak najpełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców sołectwa. Do zadań sołectwa należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu miejscowym, niezastrzeżone przepisami prawa na rzecz innych podmiotów, to jest: współpraca z organami gminy w zakresie realizacji zadań własnych gminy, współpraca z radnymi w zakresie spraw dotyczących sołectwa, inicjowanie i wspieranie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej w sołectwie i poprawy jej funkcjonowania, dążenie do poprawy porządku, stanu sanitarnego, estetyki, ochrony środowiska i bezpieczeństwa w sołectwie, wspieranie zbiorowych inicjatyw społecznych i organizowanie wspólnych prac na rzecz sołectwa, gospodarowanie mieniem komunalnym, o ile zostało ono przekazane sołectwu oraz współpraca z urzędem gminy przy realizacji przedsięwzięć z funduszu sołectkiego.

W skład Gminy Brudzeń Duży wchodzi 33 sołectwa o powierzchni wyznaczonej granicami administracyjnymi tworzących je wsi.

Tabela 4. Wykaz 33 sołectw

Lp.	Miejscowość	Sołectwo	Imię, nazwisko Sołtysa	Rada Sołecka
1.	Brudzeń Duży	Brudzeń Duży	Ryszard Matłęga	Pawłowska Barbara Wiśniewski Kazimierz Jabłoński Henryk Trzeciński Zdzisław
2.	Brudzeń Mały	Brudzeń Mały	Katarzyna Wrześniewska- Kamińska	Sztubecka Monika Strzelecki Jarosław Gronkowska Aniela
3.	Bądkowo Kościelne	Bądkowo Kościelne	Anna Krajewska	Majewska Ilona Pasnek Zofia Laskowski Piotr Pawlikowska Anna
	Bądkowo Jeziorne			
4.	Bądkowo Rumunki	Bądkowo Rumunki	Katarzyna Kowalska	Kowalski Paweł Mańkowska Marlena Wolak Hanna
5.	Bądkowo Rochny,	Bądkowo Rochny	Bożena Buczyńska	Kozanecki Robert Sobolewski Zbigniew Gołębiewska Karolina Wyczałkowski Emil Grodnicka Krystyna
	Bądkowo Podlasie			
	Łukoszyno Borki			
6.	Cegielnia	Cegielnia	Anna Kowalewska	Przybylska Grażyna Przybylska Dorota Szumańska Lilla
7.	Główina	Główina	Agnieszka Potalska	Rutkiewicz Marzena Mielczarek Tomasz Gerwatowski Stanisław Dąbrowska Anna
8.	Gorzechowo	Gorzechowo	Sławomir Karpiński	Gołębiewski Jarosław Dużyński Jacek Skonieczna Monika Lipowski Marcin
9.	Nowe Karwosieki	Nowe Karwosieki	do 03.10.2022 r. Ewa Krajenta od 16.10.2022 r. Iwona Lisowska	Bakalarz Grażyna Myślińska Ewa Bańka Wiesław Majcher Beata

10.	Karwosieki Cholewice	Karwosieki Cholewice	Piotr Matłęga	Górczyński Marek Nowicki Piotr Matłęga Wojciech
11.	Karwosieki Noskowice	Karwosieki Noskowice	Teresa Geras	Zyzner Stanisław Geras Jolanta Kwasieborska Jadwiga
12.	Krzyżanowo,	Krzyżanowo	Bożena Kłobukowska	Kuciński Ryszard Ruszkowski Stanisław Trojanowski Sławomir
	Janoszyce			
13.	Kłobukowo-Patrze	Kłobukowo -Patrze	Danuta Jędrzejewska	Jędrzejewski Stanisław Ruszkowski Bogdan Jakucki Ryszard Jakucka Józefa
14.	Lasotki	Lasotki	Jadwiga Stępczyńska	Gajewski Marian Kubicki Paweł Kowalska Maria Jędrzejewski Andrzej
	Radotki			
15.	Biskupice	Murzynowo	Zuzanna Karasiewicz	Gorzowski Łukasz Jakubowska Małgorzata Kisielewska Agnieszka Rudziński Arkadiusz
	Cierszewo			
	Murzynowo			
16.	Myślaborzyce	Myślaborzyce	Irena Matusiak	Jarzyński Marcin Dąbkowski Tomasz Uszczyński Tadeusz
17.	Parzeń,	Parzeń	Krzysztof Smardzewski	Szajber Adam Fudała Piotr Kaim Eugeniusz Kozanecki Grzegorz
	Parzeń-Janówek			
18.	Rembielin	Rembielin	Dorota Młotkowska	Suwała Bernard Skrzynecka Jolanta Praska Gabriela Niedziałkowska Marta
19.	Sikórz	Sikórz	Krzysztof Daniszewski	Betkowski Andrzej Kejna Adrian Daniszewska Jadwiga Drażewska Agnieszka Chądryński Dariusz
20.	Suchodół	Suchodół	Rafał Cukrowski	Betkowski Andrzej Pilewski Maciej Lichwa Robert
21.	Strupczewo Duże	Strupczewo	Elżbieta Dudzic	Wieloński Kazimierz Paprocki Jacek Krysztoforski Krzysztof Jagielski Marek Dzięgielewski Marcin Dzięgielewski Jarosław
22.	Sobowo	Sobowo	Agnieszka Gerwatowska	Chojnacki Marek Ignaczak Agnieszka Barska Mirosława Uzdowski Mirosław

23.	Siecień Rumunki	Siecień Rumunki	Paweł Garwacki	Marciniak Anna Szwec Jarosław Agacka Iza
24.	Siecień	Siecień	Lech Rutkowski	Łaziuk Marek Mikołajczewska Jolanta Śmigrodzki Maciej Sulkowski Włodzimierz Ślebocki Roman
25.	Turza Mała	Turza Mała	Walentyna Kowalska	Drąg Krystyna Rypińska Iwona Plec Tadeusz Kołowrocka Sylwia Skowrońska Jadwiga
26.	Izabelin	Turza Wielka	Sławomir Piotrowski	Piotrowska Marzena Łaskarzewski Tadeusz Mirecki Witold Braun Kryspin Jastrzębski Dionizy
	Turza Wielka			
	Wincentowo			
27.	Uniejewo	Uniejewo	Czesław Wysocki	Łaziuk Henryk Portalski Stanisław Kijewski Łukasz Łaziuk Elżbieta
28.	Więclawice	Więclawice	Maria Zagajewska	Strąg Iwona Konczalska Justyna Furmański Stanisław Borkowska Grażyna Sztubecka Elżbieta
29.	Winnica	Winnica	Bożena Czubakowska	Jankowski Zbigniew Radoliński Zbigniew Jankowski Cezary Czachorowski Stanisław
	Zdziembórz			
30.	Żerniki	Żerniki	Wojciech Fabisiak	Dąbkowski Łukasz Nowakowski Piotr
31.	Rokicie (wieś)	Rokicie	Kacper Lisicki	Trojanowski Andrzej Lisicka Mirosława Olak Dariusz
32.	Rokicie (osiedle)	Rokicie I	Hanna Tomaszewska	Gajewska Mirosława Tomaszewska Ewa Kurpińska Barbara
33.	Robertowo	Robertowo	Wojciech Szelański	Bętlewski Adam Skierska Marzena Skrocka Małgorzata

Rysunek 3. Mapa z podziałem na sołectwa gminy Brudzeń Duży

1.5. Partnerstwo międzygminne

Gmina Brudzeń Duży należy do **Związku Gmin Regionu Płockiego (ZGRP)**, który jest związkiem międzygminnym zrzeszającym gminy powiatu płockiego i części powiatów płońskiego oraz gostynińskiego. Założony został 14 kwietnia 1994 roku.

Przewodniczącym Zgromadzenia jest Andrzej Paweł Dwojnych Wójt Gminy Brudzeń Duży. Przewodniczącym Zarządu Związku Gmin Regionu Płockiego jest Andrzej Nowakowski Prezydent Miasta Płocka.

Członkowie:

- **Powiat Płocki**
 - Miasto Płock
 - Miasto i Gmina Drobin
 - Gmina Bielsk
 - Gmina Brudzeń Duży
 - Gmina Bulkowo
 - Gmina Łąck
 - Gmina Mała Wieś
 - Gmina Nowy Duninów
 - Gmina Radzanowo
 - Gmina Słupno
 - Gmina Stara Biała
 - Gmina Staroźreby
- **Powiat Gostyniński**
 - Gmina Gostynin
 - Gmina Pacyna

Cele i władze:

- wspólne rozwiązywanie problemów o charakterze ponadgminnym;
- restrukturyzacja regionu w celu pełnego wykorzystania potencjału ludzkiego i rzeczowego oraz przeciwdziałanie bezrobociu;
- inicjowanie tworzenia kompleksowej infrastruktury społecznej, gospodarczej, technicznej;
- wspólne występowanie wobec uprawnionych podmiotów z inicjatywami korzystnych dla samorządu terytorialnego rozstrzygnięć legislacyjnych;
- reprezentowanie wspólnych interesów gmin wchodzących w skład Związku;
- podejmowanie działań integracyjnych związanych z planami utworzenia i funkcjonowania powiatu płockiego.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Gmina Brudzeń Duży należy do Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to największa ogólnopolska organizacja skupiająca 638 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska.

Misją Związku jest służba na rzecz gmin wiejskich, a szczególnie pomoc w wysiłkach skierowanych na:

- rozwój demokracji lokalnej,
- stworzenie lokalnego rozwoju gospodarczego,
- integrację gmin i rozwój samorządności lokalnej.

Władze Związku

- Zgromadzenie Ogólne – najwyższa władza Związku Gmin Wiejskich RP, gdzie gminy członkowskie reprezentowane są przez Wójtów (Burmistrzów) lub ich pełnomocników.
 - Zarząd – władza wykonawcza, organ odpowiadający za faktyczne, codzienne działania stowarzyszenia, zarządza stowarzyszeniem i reprezentuje je na zewnątrz. Zarząd jest wybierany spośród Wójtów (Burmistrzów) gmin członkowskich Związku.
 - Komisja Rewizyjna – organ kontroli wewnętrznej, którego zadanie to kontrola całokształtu pracy zarządu, w tym zgodności ze statutem oraz obowiązującym prawem. Komisja wybierana jest spośród Wójtów (Burmistrzów) gmin członkowskich Związków.
 - Rada Regionalna – powołana przez Zarząd na podstawie Statutu Związku, jako fakultatywny organ Związku, jednostka pomocnicza w realizacji zadań Związku.
- Przewodniczącym Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej jest Krzysztof Iwaniuk, Wójt Gminy Terespol.

Gmina Brudzeń Duży należy do **Lokalne Grupy Działania „Aktywni Razem”** utworzonej w 2014 roku. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania AKTYWNI RAZEM (LGD) skupia przedstawicieli z sektora publicznego, gospodarczego i społecznego. Inicjatorem powstania stowarzyszenia była Fundacja Aktywni Razem wdrażająca jako Lokalna Grupa Działania Inicjatywę Leader w latach 2006-2015.

Prezesem Zarządu Stowarzyszenia jest Agnieszka Żukowska.

Cele:

- szerokie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i małych miast;
- poprawa konkurencyjności obszaru LGD, jako miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej;
- aktywizacja oraz inicjowanie współdziałania lokalnych środowisk.

Obszar działania

Miasta i gminy północno-zachodniego Mazowsza:

- Brudzeń Duży
- Gąbin (gmina miejsko-wiejska)
- Gostynin (gmina miejska)
- Gostynin (gmina wiejska)
- Iłów
- Łąck
- Nowy Duninów
- Pacyna
- Sanniki (gmina miejsko-wiejska)
- Słubice
- Szczawin Kościelny

Obszar objęty działalnością to 1386 km² z ponad 80 tys. mieszkańców.

Członkowie i władze stowarzyszenia

Członkami Stowarzyszenia jest 72 członków zwyczajnych reprezentujących sektory: publiczny, społeczny i gospodarczy, w tym;

- władze publiczne i inne instytucje publiczne;
- partnerzy gospodarczy i społeczni;
- mieszkańcy oraz podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, w tym działające na rzecz ochrony środowiska i organizacji pozarządowych.

Władze Stowarzyszenia:

- Zarząd
- Rada
- Komisja Rewizyjna.

1.6. Ludność i dynamika zmian

Dużym atutem Gminy Brudzeń Duży jest bliskie położenie Płocka, stanowiącego siedzibę powiatu płockiego – oddalone o ok. 20 km oraz stosunkowo nieduża odległość od Warszawy (ok. 130 km) siedziby władz województwa mazowieckiego, największego miasta kraju oraz stolicy Państwa.

Tabela 5. Zestawienie liczby mieszkańców na terenie poszczególnych miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba osób zamieszkujących w miejscowości				
		2022-01-01	2022-03-31	2022-06-30	2022-09-30	2022-12-31
1	Biskupice	3	3	3	3	2
2	Bądkowo Jeziorne	117	115	114	112	112
3	Bądkowo Kościelne	363	368	368	372	371
4	Bądkowo-Podlasie	53	54	53	53	54
5	Bądkowo-Rochny	40	40	40	40	41
6	Bądkowo-Rumunki	45	45	44	44	44
7	Brudzeń Duży	1091	1088	1087	1089	1089
8	Brudzeń Mały	140	139	138	138	138
9	Cegielnia	91	92	96	96	97
10	Cierszewo	16	16	16	16	16
11	Główina	333	333	328	329	329
12	Gorzechowo	198	197	197	191	187
13	Izabelin	89	89	86	84	86
14	Janoszyce	72	72	73	73	73
15	Karwosieki-Cholewice	169	169	169	168	168
16	Karwosieki-Noskowice	103	104	107	108	109
17	Kłobukowo-Patrze	29	29	29	29	29
18	Krzyżanowo	94	94	94	95	94
19	Lasotki	138	139	139	139	140
20	Łukoszyno-Borki	76	76	76	76	76
21	Murzynowo	217	218	222	217	216
22	Myślitorzyce	118	118	117	116	116

23	Nowe Karwosieki	126	127	129	129	129
24	Parzeń	401	399	401	401	400
25	Parzeń-Janówek	84	84	85	83	83
26	Radotki	34	34	34	34	34
27	Rembielin	159	157	155	149	152
28	Robertowo	95	94	93	92	92
29	Rokicie	192	193	191	195	201
30	Siecień-Rumunki	136	136	137	137	137
31	Siecień	805	811	814	818	819
32	Sikórz	1016	1015	1014	1014	1022
33	Sobowo	344	343	345	342	340
34	Strupczewo Duże	198	201	202	202	202
35	Suchodół	141	142	142	140	138
36	Turza Mała	154	156	154	155	155
37	Turza Wielka	69	67	70	71	71
38	Uniejewo	117	116	119	121	121
39	Więclawice	184	184	185	186	185
40	Wincentowo	56	56	55	52	52
41	Winnica	38	37	37	37	37
42	Zdziembórz	42	42	42	42	42
43	Żerniki	128	129	128	128	128
	RAZEM	8114	8121	8128	8116	8127

Tabela 6. Zestawienie liczby mieszkańców na terenie poszczególnych sołectw

Lp.	Sołectwo	Liczba osób zamieszkujących sołectwo				
		2022-01-01	2022-03-31	2022-06-30	2022-09-30	2022-12-31
1	Bądkowo Kościelne	480	483	482	484	483
2	Bądkowo-Rochny	169	170	169	169	171
3	Bądkowo-Rumunki	45	45	44	44	44
4	Brudzeń Duży	1091	1088	1087	1089	1089
5	Brudzeń Mały	140	139	138	138	138
6	Cegielnia	91	92	96	96	97
7	Główina	333	333	328	329	329
8	Gorzechowo	198	197	197	191	187
9	Karwosieki-Cholewice	169	169	169	168	168
10	Karwosieki-Noskowice	103	104	107	108	109
11	Kłobukowo-Patrze	29	29	29	29	29
12	Krzyżanowo	166	166	167	168	167
13	Lasotki	172	173	173	173	174
14	Murzynowo	236	237	241	236	234
15	Myślborzyce	118	118	117	116	116
16	Nowe Karwosieki	126	127	129	129	129
17	Parzeń	485	483	486	484	483
18	Rembielin	159	157	155	149	152
19	Robertowo	95	94	93	92	92
20	Rokicie I wieś	68	68	67	67	71
21	Rokicie II osiedle	124	125	124	128	130
22	Siecień-Rumunki	136	136	137	137	137

23	Siecień	805	811	814	818	819
24	Sikórz	1016	1015	1014	1014	1022
25	Sobowo	344	343	345	342	340
26	Strupczewo Duże	198	201	202	202	202
27	Suchodół	141	142	142	140	138
28	Turza Mała	154	156	154	155	155
29	Turza Wielka	214	212	211	207	209
30	Uniejewo	117	116	119	121	121
31	Więclawice	184	184	185	186	185
32	Winnica	80	79	79	79	79
33	Żerniki	128	129	128	128	128
	Razem	8114	8121	8128	8116	8127

Największa liczba ludności zamieszkuje Brudzeń Duży – 1089 osób, który pełni funkcję lokalnego ośrodka administracyjno - usługowego i w którym mieści się Urząd Gminy. Niewiele mniej osób zamieszkuje miejscowość Sikórz – 1022 osób oraz Siecień – 819 osób.

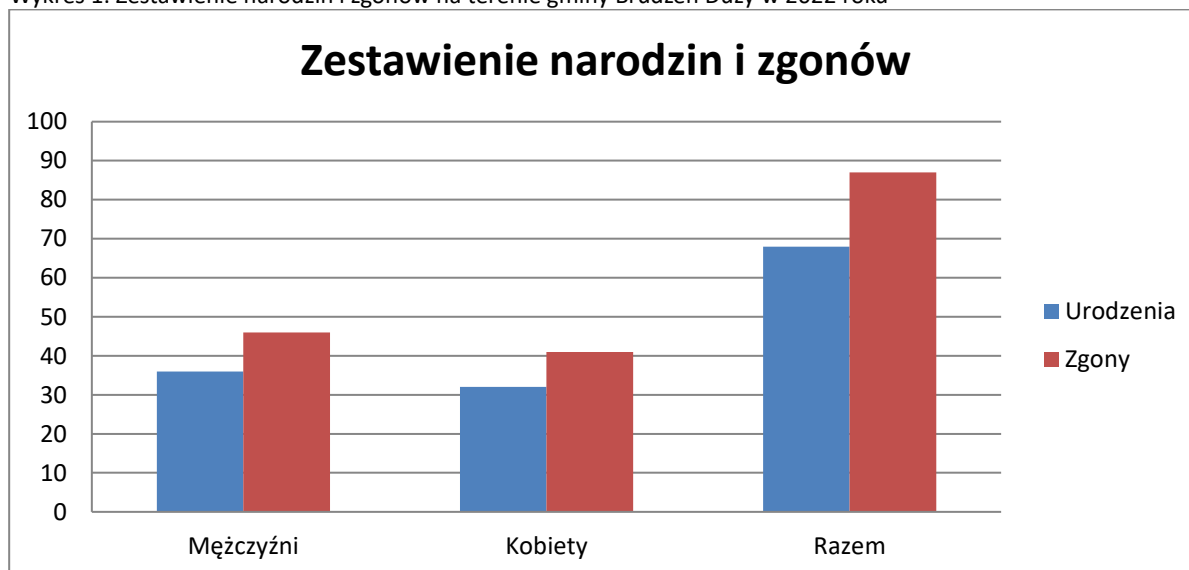
Tabela 7. Liczba urodzeń na terenie gminy Brudzeń Duży w 2022 roku

Urodzenia	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem
2022-03-31	11	7	18
2022-06-30	7	10	17
2022-09-30	11	6	17
2022-12-31	7	9	16
Razem	36	32	68

Tabela 8. Liczba zgonów na terenie gminy Brudzeń Duży w 2022 roku

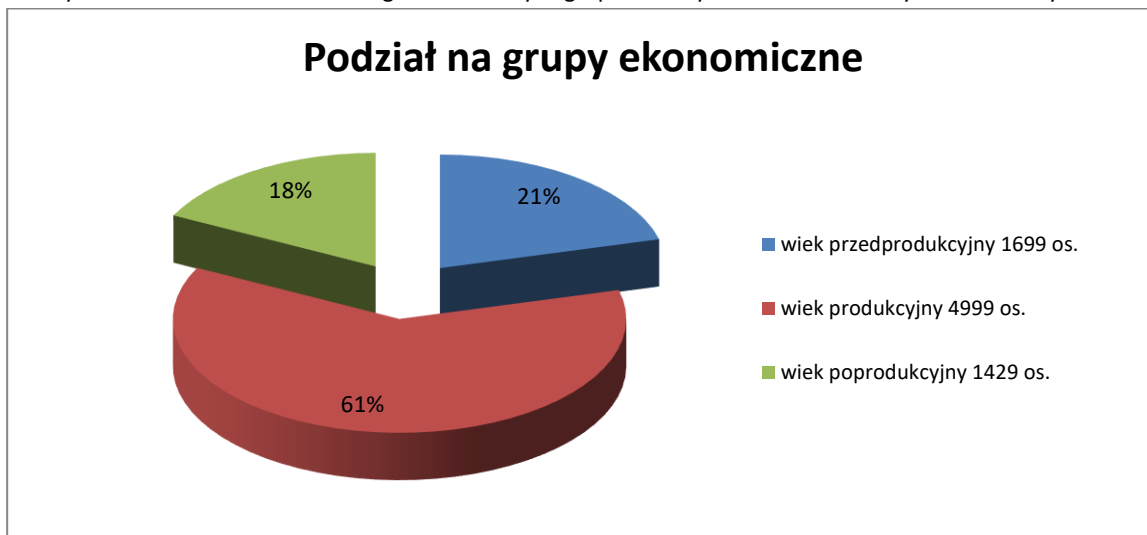
Zgony	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
2022-03-31	14	13	27
2022-06-30	15	12	27
2022-09-30	10	7	17
2022-12-31	7	9	16
Razem	46	41	87

Wykres 1. Zestawienie narodzin i zgonów na terenie gminy Brudzeń Duży w 2022 roku

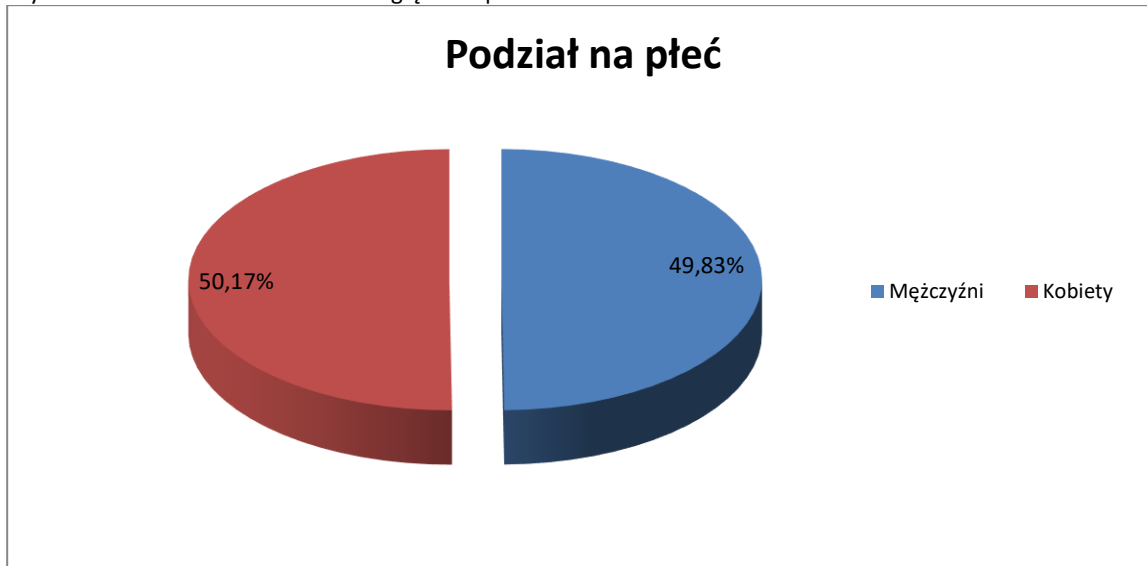

Przyrost naturalny na terenie gminy Brudzeń Duży ulegał wahaniom. Niepokojący jest fakt, że wskaźnik w ostatnich latach przyjmował wartości ujemne. Jest to tendencja, która widoczna jest w skali całego kraju. W 2022 r. łączna liczba urodzeń na terenie gminy Brudzeń Duży wyniosła 68 dzieci i jest to spadek o 16 dzieci w porównaniu z rokiem ubiegłym. Natomiast liczba zgonów wyniosła 87 i jest to spadek o 26 osób (spadek o 23%) z porównaniu z 2021 r. W dużej mierze spadek liczby zgonów był wynikiem wygasającej pandemii COVID-19, która spowodowała znaczący wzrost liczby zgonów w 2021 roku.

Wykres 2. Podział ludności według ekonomicznych grup wiekowych na terenie Gminy Brudzeń Duży

Wykres 3. Podział mieszkańców ze względu na płeć

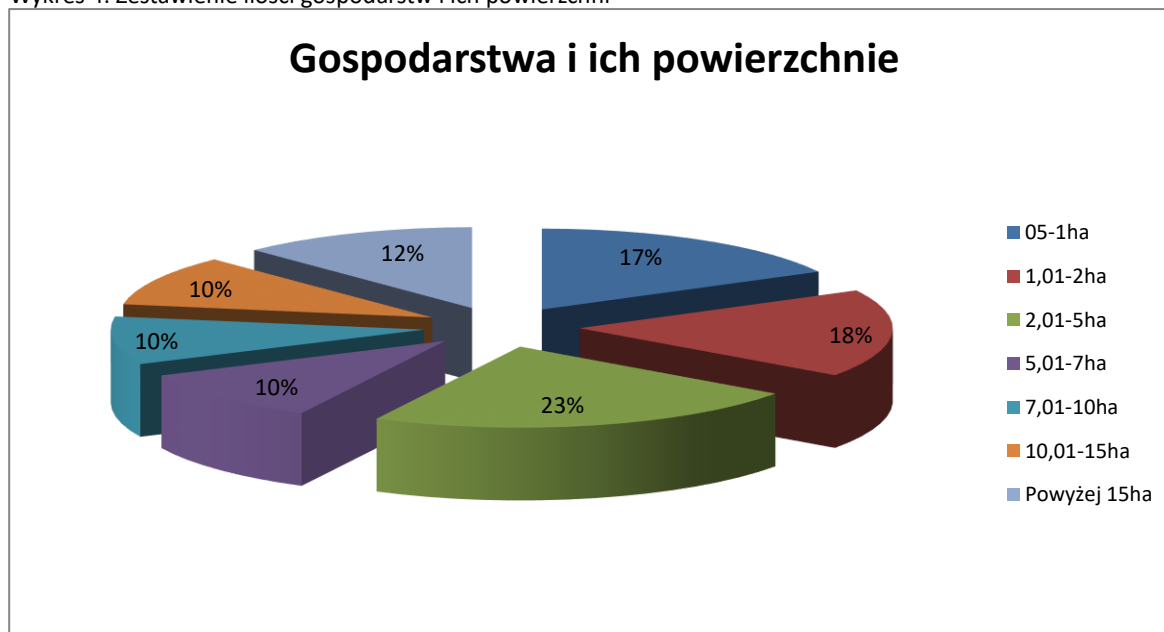
1.7. Gospodarstwa Rolne

Brudzeń Duży jest gminą wiejską, na której terenie istotną rolę pełni rolnictwo. Większość gleb, to gleby o średniej i niskiej przydatności do produkcji rolniczej. Grunty o wysokich klasach bonitacyjnych zajmują niewielką część użytków rolnych.

Tabela 9. Struktura gospodarstw rolnych w 2022 r.

Liczba gospodarstw wg powierzchni	
Zakres powierzchni	Ilość gospodarstw
Od 0,5 - 1 ha włącznie	266
1,01 - 2 ha	271
2,01 - 5 ha	350
5,01 - 7 ha	161
7,01 – 10 ha	148
10,01 – 15 ha	156
Powyżej 15 ha	189

Wykres 4. Zestawienie ilości gospodarstw i ich powierzchni

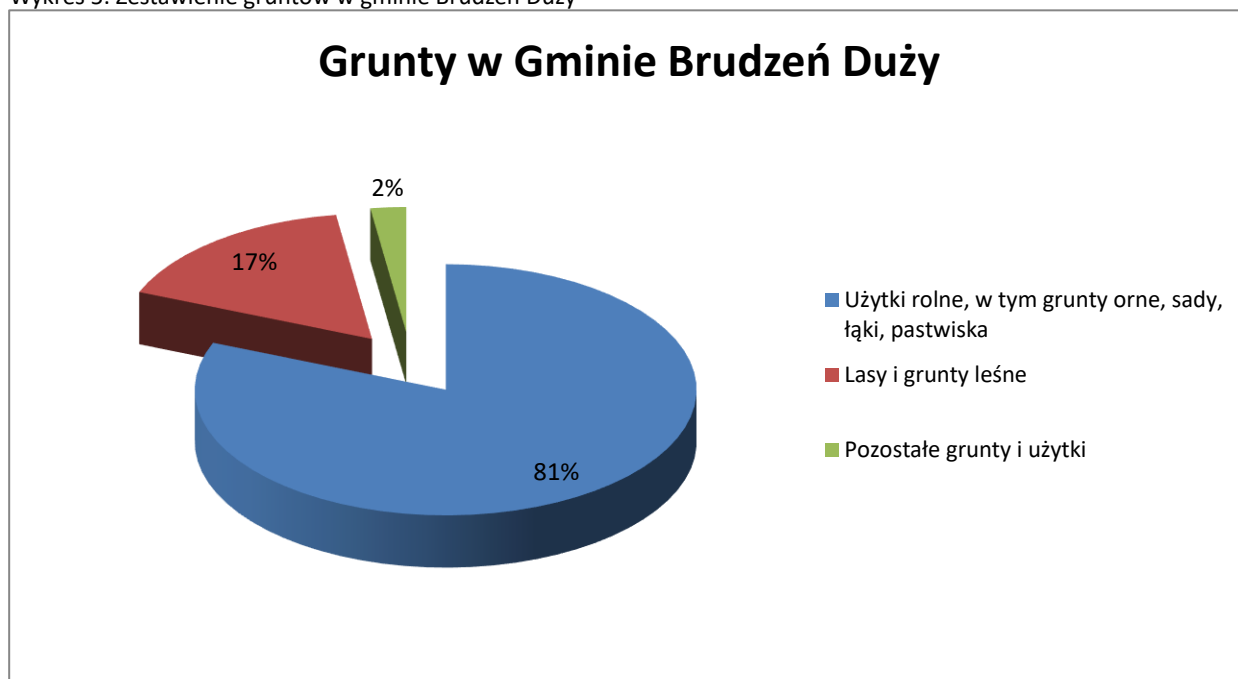

Na koniec 2022 roku na terenie gminy Brudzeń Duży funkcjonowało 1 541 gospodarstw rolnych o powierzchni 1 ha i więcej.

Tabela 10. Struktura zagospodarowania gruntów Gminy Brudzeń Duży

Wyszczególnienie	J. m.	Stan na dzień 31.12.2022r.
użytki rolne	ha	11 744,00
grunty orne	ha	10 390,00
sady	ha	180,00
łąki:	ha	501,00
-w tym nieużytkowane	ha	13,00
pastwiska:	ha	673,00
-w tym nieużytkowane	ha	10,00
las i grunty leśne	ha	2 404,00
pozostałe grunty i nieużytki	ha	332,00
razem	ha	14 490,00
Powierzchnia gminy ogółem	ha	16 200,00

Wykres 5. Zestawienie gruntów w gminie Brudzeń Duży

1.8. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, zgłoszonych w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży, które miały główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w gminie Brudzeń Duży wynosiła 261. W porównaniu do roku ubiegłego liczba ta wzrosła o 17 podmiotów. Natomiast działalność prowadzona wyłącznie w formie spółki/spółek cywilnych to 4 podmioty. W okresie objętym raportem działalność gospodarczą założyło 26 przedsiębiorców na terenie gminy Brudzeń Duży.

W okresie od 01 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. złożono 158 wnioski w zakresie podmiotów gospodarczych w Urzędzie Gminy w Brudzeniu Dużym. Liczba złożonych i prawidłowo przetworzonych wniosków w systemie CEIDG-1 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Wnioski złożone w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży w okresie 01.01.2022r. - 31.12.2022r.

Wnioski złożone w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży		
Lp.	Rodzaj wniosku	Liczba wniosków
1.	Założenie działalności	30
2.	Zmian we wnioskach	68
3.	Zmian /zawieszenie	27
4.	Zmian/wznowienie	13
5.	Zakończenie działalności	20
	Złożonych wniosków ogółem:	158

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne.

Jak w poprzednich latach do wiodących branż w gminie zaliczyć należy:

- transport drogowy towarów;
- usługi ogólnobudowlane - roboty wykończeniowe (m.in. tynkowanie, stolarka budowlana, malowanie, szklenie);
- handel i naprawa pojazdów samochodowych;
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych;
- sprzedaż detaliczna i hurtowa artykułów.

1.9. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Brudzeń Duży

Towarzystwo Przyjaciół Gminy Brudzeń Duży im. Pawła Włodkowica

Główne działania:

- wydawanie od 2001 roku bezpłatnego pisma społeczno-kulturalnego „Mazowiecka Szwajcaria” (nakład 600 sztuk);
- organizacja zawodów rowerowych dla młodzieży (przejęta przez Urząd Gminy);
- konkursy wiedzy o gminie dla młodzieży szkolnej;
- wystawy fotograficzne o gminie organizowane w szkołach;
- wykonanie w Turzy Małej tablicy ku czci Jana Gniazdowskiego nauczyciela lokalnego i działacza Polskiej Organizacji Wojskowej.

Stowarzyszenie Mieszkańców Siecienia i Okolic na Rzecz Wspierania Aktywności Lokalnej

Główne działania:

- stypendia pomostowe dla maturzystów, którzy dostali się do uczelni publicznych (500 złotych miesięcznie, 2-5 osób rocznie od 2008 roku);
- oznakowanie tras turystycznych (trasa rowerowa, szlak etnograficzny);
- akcje z wolontariatem pracowniczym firmy Levi Strauss – sprzątanie muzeum w Murzynowie, plac zabaw dla dzieci;
- projekty edukacyjno-kulturalne ze szkołami („Wychodząc z cienia” – projekt fotograficzny z elementami aktorskimi, „Taniec łączy pokolenia”);
- imprezy otwarte - „Siecieniada”;
- organizacja turniejów piłki nożnej.

Stowarzyszenie Przyjaciół Sobowa

Główne działania:

- prowadzenie orkiestry dętej;
- projekt izby pamięci poświęconej Lechowi Wałęsie realizowany wspólnie z parafią;
- warsztaty dla dzieci – robienie ozdób świątecznych;
- prowadzenie świetlicy dla dzieci;
- koncerty, pogadanki w ramach akcji 25- lecie Wolności;
- cykl warsztatów nauki gry na instrumentach organizowany w Sobowie i Siecieniu.

Stowarzyszenie Obudzić Pasję

Główne działania:

- warsztaty plastyczne dla dzieci i dorosłych – rękodzieło robienie palm, ozdób świątecznych;
- wyjazdy integracyjne.

Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Jedna droga”

Główne działania:

- integracja dzieci i młodzieży z osobami niepełnosprawnymi;
- organizacja wyjazdów integracyjnych dla dzieci;
- budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Brudzeniu – otwartego w czerwcu 2021 roku.

Stowarzyszenie Witamina Ducha w Brudzeniu Dużym

Stowarzyszenie rozpoczęło działalność w 2019 roku.

Stowarzyszenie prowadzi działalność Centrum Integracji Społecznej w Brudzeniu Dużym.

Centrum to inicjatywa z zakresu ekonomii społecznej.

Główne działania:

- wspomaganie osób wykluczonych społecznie;
- zajęcia terapeutyczne;
- zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej;
- warsztaty, w tym warsztat produkcyjny tłoczenia olejów na zimno.

Fundacja „Mocni Mocą Nadziei”

Fundacja działa od 2015 r. Prowadzi w Myśliborzycach Dzienny Dom Pobytu „Przystań” od 2020 r.

Główne działania:

- wspomaganie osób wykluczonych społecznie;
- zajęcia terapeutyczne;
- zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej.

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Furtka”

Działa od 2007 r. Stowarzyszenie prowadzi Klub Profilaktyki Środowiskowej w Sikorzu dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka. Stowarzyszenie działa na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz podejmuje działania służące wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz ich środowisk rodzinnych i wychowawczych.

Stowarzyszenie Społeczne „Wspólnie dla Sikorza i Okolic”

Działa od 2009 r. Celem działania jest podejmowanie i rozwijanie społecznych inicjatyw w dziedzinie oświaty, kultury, sportu oraz poprawy bezpieczeństwa, porządku publicznego i warunków życia lokalnej społeczności.

Koła Gospodyń Wiejskich

- Koło Gospodyń Wiejskich w Brudzeniu Dużym „KGW Aktywny Brudzeń”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Głównie „Nadwiślanki”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Murzynowie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Sobowie „ Biedronki”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Strupczewie „ Kreatywne Kobiety”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Siecieniu „Zgrana Gromada”

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Płock. W kole Brudzeń Duży działa ponad 80 osób, w tym zespół muzyczny Sami Swoi.

Ludowy Klub Sportowy Wisła Główna – Sobowo. Klub piłkarski działający od 2005 roku. W klubie na koniec 2022 roku zgłoszonych do rozgrywek było ponad 60 zawodników. W sezonie 2022/23 grający w klasie B Płockiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. W klubie działa również sekcja młodzieżowa występująca w pierwszej lidze U13 i rocznik 2013 w lidze Orlik U10 Płockiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej.

Płocki Powiatowy Uniwersytet Trzeciego Wieku

jest to jedna z największych tego typu inicjatyw edukacyjnych przeznaczonych dla seniorów, która swym zasięgiem objęła również gminę Brudzeń Duży. Uniwersytet ma celu umożliwienie osobom

**PŁOCKI POWIATOWY
UNIWERSYTET
TRZECIEGO WIEKU**

powyżej 50 roku życia zdobywania i poszerzania wiedzy oraz umiejętności, zaspokajanie potrzeb w zakresie samokształcenia i zagospodarowania czasu wolnego. Założycielem PPUTW jest Samodzielne Koło Terenowe nr 168 Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Małej Wsi. Patronat honorowy nad uniwersytetem objęli: Marszałek Województwa Mazowieckiego, Starosta Płocki, Społeczne Towarzystwo Oświatowe oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych. Patronat naukowy sprawuje Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku.

Cele Płockiego Powiatowego Uniwersytetu Trzeciego Wieku – sekcja Brudzeń Duży:

- edukacja w różnych dziedzinach nauk;
- włączanie osób starszych do systemu kształcenia ustawicznego;
- rozwijanie sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej osób starszych;
- przeciwdziałanie samotności;
- zapobieganie wykluczenia społecznego osób starszych;
- zacieśnienia więzi osób starszych z młodzieżą;
- upowszechnienie kultury oraz ułatwienie dostępu do dóbr kultury dla osób starszych;
- upowszechnienie profilaktyki gerontologicznej, promowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

Formy zajęć:

- wykłady audytoryjne lub monograficzne;
- wykłady w sekcjach grupach;
- wykłady otwarte;

- warsztaty tematyczne;
- seminaria;
- konwersatoria;
- kursy języków obcych (lektoraty);
- kursy komputerowe;
- zajęcia ruchowe;
- wyjazdy edukacyjne: muzea, wystawy itp.;
- wycieczki turystyczne;
- inne rodzaje zajęć np. chór, zespół muzyczny, kabaret itp.

1.10. Ochotnicze Straże Pożarne na terenie gminy.

W Gminie Brudzeń Duży działa 10 poniżej wymienionych Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- OSP Bądkowo Kościelne
- OSP Karwosieki Noskowice
- OSP Nowe Karwosieki
- OSP Parzeń
- OSP Siecień
- OSP Sikórz
- OSP Sobowo
- OSP Suchodół
- OSP Turza Mała
- OSP Żerniki

Dwie jednostki z terenu gminy Brudzeń Duży należą do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego, są to OSP w Bądkowie Kościelnym i OSP w Sikorzu.

KSRG to integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, mający na celu ratowanie życia, zdrowia, mienia i środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

Jednostki z terenu gminy Brudzeń Duży zrzeszają ogółem 392 członków zwyczajnych, w tym 331 mężczyzn i 61 kobiet. Jednostki OSP w Bądkowie Kościelnym, Siecieniu, Sikorzu i Sobowie posiadają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze liczące ogółem 42 członków, w tym 26 chłopców i 16 dziewcząt. Do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych jest uprawnionych 99 strażaków ratowników, w tym 95 mężczyzn i 4 kobiety.

Strażacy ratownicy, którzy biorą udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz szkoleniach mają wypłacany ekwiwalent pieniężny, który w 2022 roku został podjęty Uchwałą Rady Gminy Brudzeń Duży i ustalony na poziomie 20 zł za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych za każdą rozpoczętą rodzinę działań oraz 5 zł za udział w szkoleniach. W 2022 roku Gmina Brudzeń Duży wypłaciła ekwiwalent w łącznej kwocie **31 842,50 zł** (za pierwsze półrocze 2022 roku).

W 2022 roku z budżetu Gminy jednostki OSP otrzymały środki finansowe w łącznej wysokości **716 424,63 zł**, które zostały przeznaczone między innymi na zakup sprzętu

pożarniczego, wyposażenia, remonty, badania techniczne, płatności, które są niezbędne do utrzymania jednostek w sprawnej gotowości do działań.

W 2022 roku trzy jednostki OSP z terenu gminy Brudzeń Duży obchodziły swoje jubileusze.

OSP Bądkowo Kościelne obchodziło 100-lecie działalności. Uroczystości obchodów setnej rocznicy działalności OSP Bądkowo Kościelne odbyły się w sobotę 17 września 2022 roku. Rozpoczęto mszą świętą w kościele parafialnym w Bądkowie Kościelnym odprawioną przez ks. prof. Daniela Brzezińskiego. Obchody uświetniła defilada pododdziałów oraz pocztów sztandarowych prowadzonych przez Orkiestrę Dętą ze Staroźreb. Dalszą część uroczystości rozpoczął apel podczas którego powitano zaproszonych gości oraz wręczono odznaczenia i wyróżnienia dla druhów z OSP Bądkowo Kościelne. W uroczystościach wzięły udział wszystkie jednostki z terenu gminy Brudzeń Duży, a także OSP Brwilno gmina Stara Biała, OSP Helenów gmina Gostynin oraz OSP Trzcianka gmina Tłuchowo.

Fot.4 100-lecie OSP Bądkowo Kościelne

Fot.5 100-lecie OSP Bądkowo Kościelne

OSP Turza Mała. W dniu 13 sierpnia 2022 roku jednostka OSP Turza Mała świętowała jubileusz 100-lecia działalności. Uroczystości rozpoczęła msza święta odprawiona przez kapelana OSP Ks. Andrzeja Zakrzewskiego w kaplicy w Turzy Małej. Jubileusz uświetniło przybycie pocztów sztandarowych z jednostek z terenu Gminy Brudzeń Duży oraz gości z sąsiednich gmin tj. OSP Trzcianka i OSP Cieślin.

W trakcie uroczystego apelu, który odbył się na placu przed remizą OSP Turza Mała, Wójt Gminy Brudzeń Duży Andrzej Dwojnych wręczył druhom nowy sztandar ufundowany przez Gminę Brudzeń Duży.

Uroczystość uświetnił koncert Orkiestry Dętej z Sobowa pod batutą Jana Wojtasa. Zakończeniem obchodów jubileuszu 100-lecia działalności OSP Turza Mała był poczęstunek przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich ze Strupczewa „Kreatywne Kobiety”.

Fot.6 100-lecie OSP Turza Mała

Fot.7 100-lecie OSP Turza Mała

OSP Sikórz obchodziło 60-lecie działalności.

U honorowaniem starań i wysiłków strażaków ratowników z OSP Sikórz było przekazanie przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Macieja Wąsika promesy na zakup średniego samochodu ratowniczo gaśniczego finansowanego z budżetu MSWiA.

W dniu 10.11.2022 r. jednostka OSP Sikórz otrzymała nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy MAN TGM, którego koszt wyniósł 919 978,50 zł.

Samochód sfinansowano z następujących źródeł:

- 475 000,00 zł – Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej;
- 100 000,00 zł – Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego;
- 344 978,50 zł – Gmina Brudzeń Duży.

Powitanie samochodu strażackiego odbyło się przy asyście druhów z OSP Siecień, OSP Parzeń, OSP Sobowo, OSP Mokowo, OSP Stara Biała, OSP Wyszyna. Samochód został powitany przez lokalną społeczność oraz poświęcony przez Proboszcza Parafii Sikórz ks. Jarosława Cichockiego.

Fot.8 60-lecie OSP Sikórz

Fot. 9 Wóz strażacki OSP Sikórz

Dofinansowania zewnętrzne dla Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2022 roku.

- OSP Bądkowo Kościelne
 - W związku z jubileuszem 100-lecia działalności OSP Bądkowo Kościelne otrzymało dofinansowanie z Budżetu Powiatu Płockiego w kwocie 1 500,00 zł.
 - Dofinansowanie z budżetu Powiatu Płockiego w ramach programu pn. „Zakup sprzętu ratowniczego i umundurowania – 2022” w kwocie 3 400,00 zł. W ramach programu zakupiono 5 sztuk mundurów strażackich, kapelusz strażacki oraz czapki rogatywki.
 - Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach programu Mazowieckie Strażnice w kwocie 30 000,00 zł. W ramach programu częściowo sfinansowano remont dachu na budynku strażnicy OSP.
- OSP Siecień
 - Dofinansowanie z budżetu Powiatu Płockiego w ramach programu pn. „Zakup sprzętu ratowniczego i umundurowania – 2022” w kwocie 3 300,00 zł. W ramach programu zakupiono drabiny strażackie, buty taktyczne oraz klucze K6.
- OSP Sikórz
 - W związku z jubileuszem 60-lecia działalności OSP Sikórz otrzymała dofinansowanie z Budżetu Powiatu Płockiego w kwocie 3 000,00 zł.
 - Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego do zakupu nowego wozu strażackiego w kwocie 100 000,00 zł.
- OSP Turza Mała
 - W związku z jubileuszem 100-lecia działalności OSP Turza Mała otrzymała dofinansowanie z Budżetu Powiatu Płockiego w kwocie 3 000,00 zł.
 - Dofinansowanie z budżetu Powiatu Płockiego w ramach programu pn. „Zakup sprzętu ratowniczego i umundurowania – 2022” w kwocie 3 300,00 zł. W ramach programu zakupiono ubrania koszarowe, mundury strażacki oraz czapki rogatywki.

Ogółem dotacje zewnętrzne dla Jednostek OSP w 2022 roku wyniosły 147 500,00 zł. W 2021 roku była to kwota 94.652,00 zł.

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1. Wysokość budżetu i poziom zadłużenia

Budżet gminy na 2022 rok został zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy XXXIV/244/21 z dnia 30 grudnia 2021r.

Dochody gminy zrealizowano w kwocie **51 582 379,85** na planowane **53 429 349,30** tj. **96,54** % planu. Dochody majątkowe zrealizowano w kwocie **2 973 674,68** na planowane **3 165 306,00** tj. **93,95** % planu, dochody bieżące zrealizowano w kwocie **48 608 705,17** na planowane **50 264 043,30** tj. **96,71** % planu.

Wydatki gminy zrealizowano w kwocie **51 331 380,28** na planowane **58 530 631,45** tj. **87,70** % planu. Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie **5 842 012,14** na planowane **9 219 056,00** tj. **63,37** % planu. Wydatki bieżące zrealizowano w kwocie **45 489 368,14** na planowane **49 311 575,45** tj. **92,25** % planu.

Na dzień 31.12.2022 r. kredyt do spłaty wynosi **8 322 599,00**, zadłużenie z tytułu emisji obligacji wynosi **2 660 000,00**. Pozostałość wolnych środków na 31.12.2022 r. wynosi **5 204 664,05** z czego kwotę **2 888 418,57** ujęto w przychodach w uchwale budżetowej na 2023 rok, zaś kwota **2 316 245,48** będzie do rozdysponowania w 2023 r. Pozostały niewykorzystane środki na rachunku bieżącym z budżetu wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie **761 535,00**, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie **130 910,13** (w tym :niewykorzystane środki na realizację projektu „Dostępny Samorząd-Granty” w kwocie **90 000,00**. niewykorzystane środki z projektu „Cyfrowa gmina” w kwocie **40 910,13**). Niewykorzystane środki w kwocie **120 000,00** przyznane za udział w konkursie „Rosnąca odporność”. Pozostały środki w kwocie **42 527,58** przekazane w 2021 r. przez Ministerstwo Finansów na wsparcie finansowe w zakresie budowy sieci wodociągowych, oraz wsparcie w zakresie kanalizacji w kwocie **1 962 600,02**. Niewykorzystane środki z funduszu alkoholowego wynoszą **67 650,35** , środki za korzystanie ze środowiska wynoszą **3 124,65** – środki z gospodarki odpadami wynoszą **418 554,66** oraz środki z dystrybucji węgla wynoszą **422 123,37**. Ogółem jest to kwota **3 929 025,76**.

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami w 2022 r. wynoszą **8 504 250,84**.

Wpłynęła dotacja w kwocie **1 118 114,00** z tytułu dofinansowania z Samorządu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn. „ Poprawa wyposażenia Gminy Brudzeń Duży w infrastrukturę wodociągowo – kanalizacyjną w latach 2017-2020 etap II”.

Wpłynęła kwota **9 358,00** z tytułu udzielenia pomocy finansowej ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji sołectw MAZOWSZE 2022” na realizację zadania pn. „ Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego oraz modernizacja miejsc postojowych w m. Turza Wielka”, na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1673/2022 z dnia 27.05.2022r.

Kwota **247 080,00** są to środki na realizację projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”.

Wpłynęła kwota **64 983,36** z tytułu pozyskania środków z projektu unijnego „Granty PPRG” – wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym.

Kwota **6 739,17** jest to dotacja na zakup masztu z projektu pod biało-czerwoną.

Kwota **90 000,00** jest to dotacja z PFRON na realizację projektu „Dostępny samorząd – granty”.

Kwota **17 500,00** są to dotacje ze Starostwa Powiatowego w Płocku na wydatki bieżące dla OSP w Siecieniu (**3 300,00**), dla OSP w Bądkowie Kościelnym (**4 900,00**), dla OSP w Turzy Małej (**6 300,00**), dla OSP Sikórz (**3 000,00**).

Z Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie na remont dachu Strażnicy OSP w Bądkowie Kościelnym wpłynęła kwota **30 000,00** oraz kwota **100 000,00** na zakup samochodu ratowniczo gaśniczego dla OSP Sikórz.

Wpłynęła kwota **1 323 972,00** w związku z udzieleniem promesy Nr 01/2021/9423/Polski Ład z dnia 04.03.2022 r. Promesa dotyczy zadania pn „Budowa boiska wielofunkcyjnego w Siecieniu” i pn „Budowa boiska wielofunkcyjnego w Sikorzu”

Kwota **7 500,00 zł** jest to dotacja celowa z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn „Warsztaty edukacyjne dla mieszkańców gminy Brudzeń Duży dot. dobrych praktyk w zakresie ochrony powietrza” w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza 2022” zgodnie z umową nr W/UMWM-UU/UM/PZ/1444/2022 z dnia 27 maja 2022 r. zaś kwota **2 999,00 zł** jest to dotacja celowa z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację pn „Kontrola przestrzegania przepisów uchwały antyśmogowej na terenie gminy Brudzeń Duży” w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza 2022” zgodnie z umową nr W/UMWM-UU/UM/PZ/1448/2022 z dnia 27 maja 2022 r.

Wpłynęły środki w kwocie **49 360,00zł** z tytułu udzielenia pomocy w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania pn „Modernizacja oświetlenia zewnętrznego w miejscowości Brudzeń Duży” w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Adaptacji do Zmian Klimatu-Mazowsze dla klimatu” zgodnie z zawartą umową nr W/UMWM-UU/UM/PE/318/2022 z dnia 27 maja 2022 r.

Wpłynęły środki w kwocie **74 977,17 zł** w tym: z tytułu udzielenia pomocy finansowej ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw Mazowsze 2022 na realizację zadania pn „Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w m. Siecień Rumunki” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1670/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w kwocie **9 400,00 zł** , na realizację zadania pn „Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego w m. Myśliborzyce” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1669/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w kwocie **9 400,00 zł**, na realizację zadania pn „Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego oraz sprzętu nagłaśniającego dla sołectwa Rokicie” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1668/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w kwocie **9 400,00 zł**, na realizację zadania pn „Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego, znaków informacyjnych oraz koszy na śmieci dla sołectwa Strupczewo” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1674/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w kwocie **9 177,17 zł**, na realizację zadania pn „Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego oraz gablot informacyjnych w m. Uniejewo” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1663/2022 z dnia 27 maja

2022 r. w kwocie **9 400,00 zł**, na realizację zadania pn „Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w sołectwie Winnica” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1665/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w kwocie **9 400,00 zł**, na realizację zadania pn „Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego w m. Karwosieki Cholewice” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1666/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w kwocie **9 400,00 zł**, na realizację zadania „Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego oraz gablot informacyjnych w sołectwie Krzyżanowo” zgodnie z zawartą umową Nr W/UMWMUU/UM/RW/1667/2022 z dnia 27 maja 2022 r. w kwocie **9 400,00 zł**.

Wpłynęła kwota **3 751,00** z Urzędu Marszałkowskiego na realizację zadania pn „Kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej” za 2021 rok.

Kwota **9 202,18 zł** są to środki z tytułu udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022” na realizację zadania pn. „Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Suchodół” na podstawie umowy Nr W/UMWM-UU/UM/RW/1671/2022 z dnia 27.05.2022 r.

Tabela 12. Wykonanie dochodów w poszczególnych działach w 2022 roku

Dział	Nazwa	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 370 237,90	2 375 386,82	100,22
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną , gaz i wodę		435,14	
600	Transport i łączność	1 259 000,00	1 189 592,52	94,49
700	Gospodarka mieszkaniowa	109 200,00	116 071,81	106,30
750	Administracja publiczna	414 781,39	503 341,52	121,36
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 679,00	1 679,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	443 173,58	445 573,62	100,55
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	13 269 555,34	13 220 177,39	99,63
758	Różne rozliczenia	15 242 693,00	15 242 693,00	100,00
801	Oświata i wychowanie	938 427,00	1 033 361,13	110,12
852	Pomoc społeczna	8 986 629,00	7 358 121,41	81,88
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 301 372,00	957 376,46	73,57
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	79 322,00	58 034,80	73,17

855	Rodzina	6 433 469,00	6 438 750,90	100,09
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 569 808,00	2 632 582,15	102,45
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	10 000,00	9 202,18	92,03
	Ogółem	53 429 349,30	51 582 379,85	96,55

Tabela 13. Wykonanie wydatków w poszczególnych działach w 2022 roku

Dział	Nazwa	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	6 483 088,90	3 883 068,90	59,90
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	75 000,00	61 086,18	81,45
600	Transport i łączność	4 264 293,00	3 583 776,44	84,05
700	Gospodarka mieszkaniowa	348 745,00	301 464,62	86,45
710	Działalność usługowa	40 000,00	29 909,63	74,78
750	Administracja publiczna	5 283 269,39	5 079 727,46	96,15
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 679,00	1 679,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 194 673,58	1 178 836,97	98,68
757	Obsługa długu publicznego	635 280,00	589 459,01	92,79
758	Różne rozliczenia	77 400,00	4 853,40	6,27
801	Oświata i wychowanie	15 896 474,09	15 226 789,03	95,79
851	Ochrona Zdrowia	185 295,49	117 645,14	63,49
852	Pomoc społeczna	10 276 065,00	8 607 934,82	83,77
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 301 372,00	535 253,09	41,13
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	126 258,00	105 461,69	83,53
855	Rodzina	6 676 032,00	6 670 804,64	99,93

900	Gospodarka komunalna i Ochrona Środowiska	3 325 610,00	3 100 165,30	93,22
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	667 946,00	587 527,32	87,96
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	10 000,00	9 720,00	97,20
926	Kultura fizyczna	1 662 150,00	1 656 217,64	99,65
	Ogółem	58 530 631,45	51 331 380,28	87,70

2.2 Zaległości podatkowe podatników

Tabela 14. Zaległości z tytułu podatków w 2022 roku

2022	<i>Wpływy</i>	<i>Zaległości</i>
OSOBY FIZYCZNE		
<i>Podatek od nieruchomości</i>	1 013 858,49 zł	81 994,91 zł
<i>Podatek rolny</i>	819 015,21 zł	72 137,26 zł
<i>Podatek leśny</i>	28 522,37 zł	3 911,60 zł
<i>Podatek od środków transportowych</i>	212 102,00 zł	6 496,60 zł
OSOBY PRAWNE		
<i>Podatek od nieruchomości</i>	1 939 768,37 zł	343 210,70 zł
<i>Podatek rolny</i>	29 070,00 zł	51,00 zł
<i>Podatek leśny</i>	42 842,00 zł	0,00 zł
<i>Podatek od środków transportowych</i>	0,00 zł	0,00 zł

3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI

3.1. Zadania i poziom wydatków inwestycyjnych

1. **Nazwa zadania: Poprawa wyposażenia Gminy Brudzeń Duży w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną w latach 2017-2020 Etap II**

Data realizacji: 2020-2023 r.

Koszty poniesione: 3 700 214,86 zł

Zakres prac: Modernizacja SUW w Brudzeniu Dużym, budowa kanalizacji w m. Brudzeń Duży, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Sikorzu.

Dodatkowe informacje: Zadanie w trakcie realizacji. Przyznano dofinansowanie w ramach Program Rozwoju Obszarów Wiejskich w kwocie 1 999 828,00 zł oraz Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych – 1 500 000,00 zł.

Fot.10 Infrastruktura wodociągowa w Brudzeniu Dużym.

2. **Nazwa zadania: Budowa zbiornika retencyjnego na SUW w Karwosiekach Cholewiczach**

Data realizacji: 2021-2023 r.

Koszty poniesione: 31 600,00 zł

Zakres prac: Dostawa i montaż zbiornika retencyjnego do wody uzdatnionej na SUW w Karwosiekach Cholewiczach, wraz z wykonaniem fundamentu i instalacji wodociągowej

Dodatkowe informacje: Zadanie w trakcie realizacji. Otrzymano promesę w ramach Programu Polski Ład – **601 411,04 zł.**

Fot.11 Zbiornik retencyjny SUW w Karwosiekach Cholewiczach

3. Nazwa zadania: Budowa boiska wielofunkcyjnego w Sikorzu

Data realizacji: 2018-2022 r.

Koszty poniesione: 770 196,71 zł

Zakres prac: Stworzenie miejsca rekreacyjno – sportowego dla społeczności lokalnej.

Dodatkowe informacje: Zadanie zakończono. Dofinansowano w ramach Programu Polski Ład – **661 986,00 zł**

Fot. 12 Boisko w Sikorzu

4. Nazwa zadania: Budowa boiska wielofunkcyjnego w Siecieniu

Data realizacji: 2018-2022 r.

Koszty poniesione: 780 565,93 zł

Zakres prac: Stworzenie miejsca rekreacyjno – sportowego dla społeczności lokalnej.

Dodatkowe informacje: Zadanie zakończono. Dofinansowano w ramach Programu Polski Ład – **661 986,00 zł.**

Fot.13 Boisko w Siecieniu

5. Nazwa zadania: Budowa drogi gminnej wraz z siecią wodociągową i kanalizacji sanitarnej w ciągu ul. Wrzosowej i ul. W. Witosa w Brudzeniu Dużym

Data realizacji: 2021 -2023 r.

Koszty poniesione: 0,00 zł

Zakres prac: Budowa grogi gminnej z kostki o długości 0,681 km, wraz z budową sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej.

Dodatkowe informacje: Zadanie w trakcie realizacji. Otrzymano promesę w ramach Programu Polski Ład – **1 564 588,96 zł.**

6. Nazwa zadania: Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Brudzeń Duży

Data realizacji: 2022 r.

Koszty poniesione: 472 922,42 zł

Zakres prac: W ramach zadania wykonano sieć wodociągową w m. Sikórz o długości 562,85 mb, w m. Brudzeń Duży o długości 110 mb, w m. Siecień o długości 600 mb.

Dodatkowe informacje: Zadanie jednoroczne. Zadanie zakończono.

Fot.14 Sieć wodociągowa na terenie gminy Brudzeń Duży

7. Nazwa zadania: Renowacja studni Nr 3 w Brudzeniu Dużym

Data realizacji: 2022 r.

Koszty poniesione: 149 937,00 zł

Zakres prac: Wykonano prace regeneracyjne zwiększające wydajność studni Nr 3.

Dodatkowe informacje: Zadanie jednoroczne. Zadanie zakończone.

Fot.15 Studnia na SUW w Brudzeniu Dużym

8. Nazwa zadania: Wykonanie ogrodzenia przy Szkole Podstawowej w Brudzeniu Dużym

Data realizacji: 2022 r.

Koszty poniesione: 312 415,13 zł

Zakres prac: Budowa ogrodzenia przy części zabytkowej Szkoły Podstawowej w Brudzeniu Dużym.

Dodatkowe informacje: Zadanie jednoroczne. Zadanie zakończone.

Fot.16 Ogrodzenie przy Szkole Podstawowej w Brudzeniu Dużym

9. Nazwa zadania: Modernizacja oświetlenia zewnętrznego w miejscowości Brudzeń Duży

Data realizacji: 2022 r.

Koszty poniesione: 98 720,00 zł

Zakres prac: Wymiana żarówek w lampach parkowych w parku przy Pałacu w Brudzeniu Dużym na energooszczędne oświetlenie typu LED. Wykonanie instalacji fotowoltaicznej w oparciu o panele fotowoltaiczne oraz inwerter przekształcający napięcie stałe produkowane przez panele fotowoltaiczne na napięcie sieciowe.

Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego w otoczeniu Urzędu Gminy Brudzeń Duży.

Dodatkowe informacje: Zadanie jednoroczne. Zadanie zakończone. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie z Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Adaptacji do Zmian Klimatu – Mazowsze dla klimatu 2022 – 49 360,00 zł.

Fot.17 Lamy oraz panele fotowoltaiczne w Parku w Brudzeniu Dużym

Fot.18 Lampy solarne przy Urzędzie Gminy w Brudzeniu Dużym

10. **Nazwa zadania: Remont budynku użytkowanego przez jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej Bądkowo Kościelne.**

Data realizacji: 2022 r.

Koszty poniesione: 111 499,50 zł

Zakres prac: Remont dachu wraz z robotami towarzyszącymi. tj. m.in.: zdjęcie starego pokrycia dachowego (blacha płaska), wykonanie instalacji odgromowej, wymiana obróbki blacharskiej i opierzeń oraz wymiana rynien i rur spustowych, montaż czterech kominków wentylacyjnych, montaż podbitki dachowej na lukarnie, ocieplenie lukarny i prostowanie dachu.

Dodatkowe informacje: Zadanie jednoroczne. Zadanie zakończone. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego – Mazowieckie Strażnice OSP-2022, kwota dofinansowania 30 000,00 zł.

Fot.19 Budynek OSP Bądkowo Kościelne po remoncie dachu

11. Nazwa zadania: Budowa drogi w Brudzeniu Dużym ul. Witosa i Szkolna oraz przebudowa drogi gminnej w miejscowości Żerniki oraz Robertowo.

Data realizacji: 2022 – 2024 r.

Koszty poniesione: 0,00 zł

Zakres prac: ETAP I – Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Żerniki oraz Robertowo: przebudowa drogi Żerniki i Robertowo obejmuje wykonanie nowej nawierzchni z mieszanek mineralno-asfaltowych o długości ok. 900 mb oraz poboczy z kruszywa łamanego.

ETAP II – Budowa drogi w Brudzeniu Dużym ul. Witosa i ul. Szkolna: budowa drogi z kostki brukowej o długości ok. 800 mb wraz z chodnikiem i kanalizacją deszczową.

Dodatkowe informacje: Zadanie w trakcie realizacji. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych **2 850 000,00 zł.**

3.2. Wnioski o dofinansowanie złożone i otrzymane przez Gminę w 2022 r.

Rysunek 4. Fundusze z projektu Polski Ład dla Gminy Brudzeń Duży

1. Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy Brudzeń Duży - otrzymano wstępną promesę z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja2/2021/4127/Polski Ład – w wysokości **5 000 000,00 zł**.
2. Termomodernizacja budynków gminnych - otrzymano wstępną promesę z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja2/2021/4128/Polski Ład – w wysokości **5 850 000,00 zł**.
3. Budowa świetlicy wiejskiej w m. Rokicie - otrzymano wstępną promesę z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja3/2021/1905/Polski Ład – w wysokości **2 000 000,00 zł**.
4. Organizacja publicznego transportu zbiorowego, kwota dofinansowania **740 839,20 zł** - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Fundusz rozwoju przewozów autobusowych.
5. Organizacja publicznego transportu zbiorowego, kwota dofinansowania **387 341,40 zł** - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Fundusz rozwoju przewozów autobusowych.

Rys. 5 Umowa dofinansowania

6. Projekt pn. „Cyfrowa Gmina” jest finansowany ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST. W ramach konkursu finansowane będzie 100% wartości projektu. Kwota otrzymanego dofinansowania - **247 080.00 zł**, oraz projekt pn. PPGR” ”Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”. Kwota otrzymanego dofinansowania – 65 000,00 zł.

Rys. 6 Projekt Cyfrowa Gmina

7. „Dostępny samorząd – granty” jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020. W ramach konkursu finansowane będzie 100% wartości projektu. Kwota otrzymanego dofinansowania - **100 000,00 zł**.
8. Modernizacja oświetlenia zewnętrznego w miejscowości Brudzeń Duży – Mazowiecki Instrument Wsparcia Adaptacji do Zmian Klimatu, Samorząd Województwa Mazowieckiego - Mazowsze dla klimatu 2022, kwota dofinansowania – **49 360,00 zł**.

Rys. 7 Mazowsze dla klimatu

9. Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Brudzeń Duży, Dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, kwota dofinansowania – **34 993,33 zł**.

Rys. 8 Dofinansowanie do programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

10. Remont budynku użytkowanego przez jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej Bądkowo Kościelne, Samorząd Województwa Mazowieckiego Mazowieckie - Strażnice OSP-2022, kwota dofinansowania – **30 000,00 zł**.

Rys. 9 Mazowsze dla Straży pożarnych

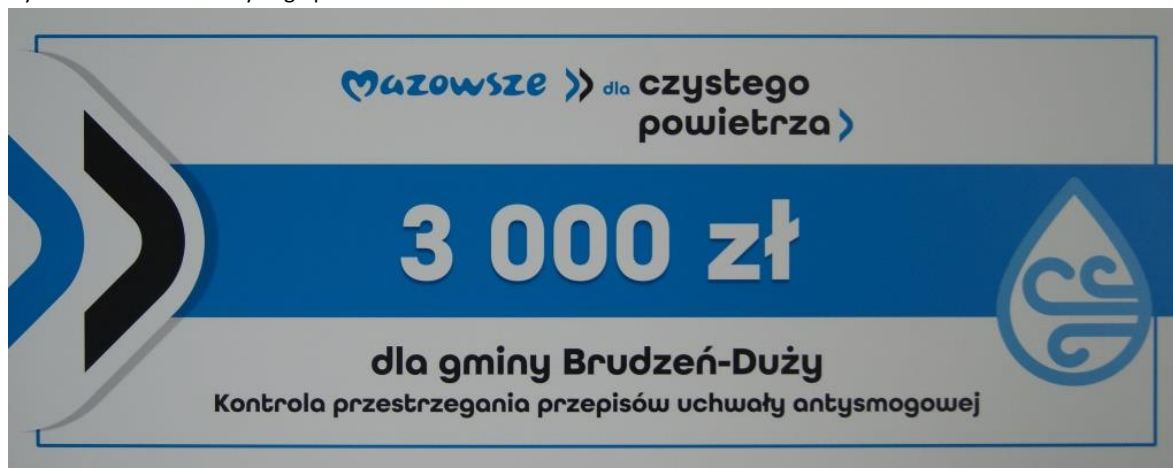
11. Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej na terenie gmin Związku Gmin Regionu Płockiego, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dofinansowanie uzyskane przez Związek Gmin Regionu Płockiego wspólnie z gminami, kwota dofinansowania dla gminy – **23 756,50 zł**.
12. Realizacja zadania „Zakup masztu i flagi oraz ich instalację przy Urzędzie Gminy w Brudzeniu Dużym w ramach Projektu „Pod Biało-Czerwoną”. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, kwota dotacji - **7 600,00 zł**.
13. Warsztaty edukacyjne dla mieszkańców gminy Brudzeń Duży dotyczące dobrych praktyk w zakresie ochrony powietrza współfinansowane w formie dotacji celowej z budżetu Samorząd Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza 2022”. Kwota dotacji - **7 500,00 zł**.

Rys. 10 Mazowsze dla czystego powietrza

14. Kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej na terenie gminy Brudzeń Duży, współfinansowana w formie dotacji celowej z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza 2022”. Kwota dotacji - **2 999,00 zł**.

Rys. 11 Mazowsze dla czystego powietrza

15. Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw Mazowsze 2022, Samorząd Województwa Mazowieckiego (dofinansowanie dla 10 sołectw) – **100 000,00 zł**:

- Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego oraz gablot informacyjnych w sołectwie Krzyżanowo;
- Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w sołectwie Winnica;
- Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego oraz modernizacja miejsc postojowych w m. Turza Wielka;
- Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej w m. Suchodół;
- Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego, znaków informacyjnych oraz koszy na śmieci dla sołectwa Strupczewo;
- Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego oraz sprzętu nagłaśniającego dla sołectwa Rokicie;
- Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego w m. Myśliborzyce;
- Zakup i montaż solarnego oświetlenia ulicznego w m. Karwosieki Cholewice;
- Wykonanie linii oświetlenia ulicznego w m. Siecień Rumunki;
- Zakup i montaż lamp solarnego oświetlenia ulicznego oraz gablot informacyjnych w m. Uniejewo.

Rys. 12 Mazowsze dla sołectw

Łączna suma pozyskanych funduszy zewnętrznych w 2022 roku przez Urząd Gminy Brudzeń Duży to rekordowa kwota 14 646 469,43 zł i jest to wzrost o ponad 2 860 000 zł, tj. ponad 24% w stosunku do roku ubiegłego, kiedy Urząd Gminy pozyskał kwotę 11 785 584,01 zł.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na oświatę w 2022 roku:

1. Kwota **87 430,49 zł** - realizacja Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, w tym:
 - kwotę 23 430,49 zł dofinansowania przeznaczono dla Szkoły Podstawowej w Brudzeniu Dużym na zakup wyposażenia kuchni i jadalni,
 - kwotę 64 000,00 zł dla Szkoły Podstawowej w Sikorzu na zakup wyposażenia kuchni, jadalni i na wykonanie prac remontowo – adaptacyjnych w stołówce.
2. Kwota **15 000,00 zł** – realizacja Priorytetu 3 „ Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021 – 2025 „ , którego celem jest podniesienie jakości funkcjonowania bibliotek szkolnych poprzez zakup książek, wyposażenia i prowadzenie działań promujących czytelnictwo.
 - kwotę 12 000,00 zł otrzymała Szkoła Podstawowa w Brudzeniu Dużym,
 - kwotę 3 000,00 zł Szkoła Podstawowa w Sikorzu.
3. Kwota **54 091,94 zł** - realizacja Rządowego programu w sprawie udzielenia dotacji celowej na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, w tym:
 - 24 060,66 zł Szkoła Podstawowa w Brudzeniu Dużym,
 - 16 496,28 Szkoła Podstawowa w Siecieniu,
 - 13 535. Szkoła Podstawowa w Sikorzu .
4. Kwota **52 608,55 zł** - dotacja na pomoc socjalną dla uczniów przyznawaną w formie stypendiów.

4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W 2022 ROKU W SOŁECTWACH

4.1. Remonty dróg

W 2022 roku wykonano następujące zadania remontowe:

1. Zadania w zakresie dostaw kruszywa, pospółki do remontów dróg dla gminy Brudzeń Duży wyniosły 721 496,42 zł.
2. Zakup materiałów i wyposażenia : 146 371,12 zł, w tym m. in.: zakup materiałów i części do kosiarek, olej, paliwo, worki, drobne materiały naprawcze, rury przepustowe, znaki drogowe, zakup przyczepki, pilarki spalinowej, kosy spalinowej.
3. Usługi remontowe:
 - 137 110,76 zł remonty dróg gminnych
 - 295 029,05 zł naprawy przepustów drogowych i czyszczenie rowów w miejscowościach: Sikórz, Cegielnia, Winnica, Sobowo, Siecień.
4. Inne usługi:
 - 77 667,13 zł praca równiarki i walca:
 - 213 831,63 zł usługi koparko-ładowarki, transportowe, wykaszanie traw, przeglądy obiektów mostowych, usługi projektowe
5. Zimowe utrzymanie dróg: 20 186,40 zł praca piaskarki, sól drogowa.
6. Wydatki inwestycyjne: 72 680,01 zł w tym m. in. usługi projektowe dróg, chodników, usługi geodezyjne, wykonanie map.

4.2. Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw

Gmina Brudzeń Duży wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców w 2022 roku po raz kolejny skorzystała z możliwości dofinansowania projektów w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw „MIAS 2022”. Złożono 10 wniosków do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw Mazowsze 2022. Wnioski rozpatrzone w 2022 roku, uzyskane dofinansowanie w kwocie **100 000,00 zł**.

1. Zakupiono i zamontowano lampy solarnego oświetlenia ulicznego oraz gabloty informacyjne w sołectwie Krzyżanowo – **20 000,00 zł**, środki własne 10 600,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 400,00 zł

Fot. 20 Lampa solarna oraz tablica informacyjna w m. Krzyżanowo

2. Wykonano linię oświetlenia ulicznego w sołectwie Winnica – **20 000,00 zł**, środki własne 10 600,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 400,00 zł.

Fot.21 Oświetlenie uliczne w m. Winnica

3. Zakupiono i zamontowano solarne oświetlenie uliczne oraz zmodernizowano miejsce postojowe przy punkcie czerpania wody w m. Turza Wielka – **19 916,00 zł**, środki własne 10 558,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 358,00 zł.

Fot. 22 Lampa solarna oraz miejsce postojowe w m. Turza Wielka

- Zakupiono wyposażenie świetlicy wiejskiej w m. Suchodół – **19 604,37 zł**, środki własne 10 402,18 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 202,19 zł.

Fot. 23 Wyposażenie świetlicy wiejskiej w m. Suchodół

- Zakupiono i zamontowano lampy solarnego oświetlenia ulicznego, znaki informacyjne oraz kosze na śmieci w sołectwie Strupczewo – **19 554,34 zł**, środki własne 10 377,17 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 177,17 zł

Fot. 24 Lampy solarne w m. Strupczewo

Fot. 25 Lampa solarna w m. Rokicie

6. Zakupiono i zamontowano lampę solarnego oświetlenia ulicznego oraz zakupiono sprzęt nagłaśniający dla sołectwa Rokicie – **20 000,00 zł**, środki własne 10 600,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 400,00 zł

7. Zakupiono i zamontowano lampy solarnego oświetlenia ulicznego w sołectwie Myślaborzyce – **20 000,00 zł**, środki własne 10 600,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 400,00 zł.

Fot. 26 Lampy solarne w m. Myślaborzyce

8. Zakupiono i zamontowano lampy solarnego oświetlenia ulicznego w m. Karwosieki Cholewice – **20 000,00 zł**, środki własne 10 600,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 400,00 zł.

Fot. 27 Lampy solarne w m. Karwosieki Cholewice

9. Wykonano linię oświetlenia ulicznego w m. Siecień Rumunki – **20 000,00 zł**, środki własne 10 600,00 zł i dofinansowanie w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 400,00 zł

Fot. 28 Oświetlenie uliczne w m. Siecień Rumunki

10. Zakupiono i zamontowano lampy solarnego oświetlenia ulicznego oraz gabloty informacyjne w miejscowości Uniejewo – **20 000,00 zł**, środki własne 10 600,00 zł i dofinansowanie w ramach mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2022 w kwocie 9 400,00 zł

Fot. 29 Lampy solarne oraz gabloty informacyjne w m. Uniejewo

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

5.1. Infrastruktura techniczna

Drogi na terenie Gminy Brudzeń Duży

Gmina Brudzeń Duży jest dobrze położona pod względem komunikacyjnym, mimo że przez jej teren nie przebiegają drogi krajowe. Sieć drogową tworzą m. in. 4 drogi wojewódzkie. Połączenia dróg wojewódzkich gwarantuje dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych oraz gminnych, które zapewniają dotarcie do większych miejscowości.

Infrastrukturę drogową na terenie gminy Brudzeń Duży tworzą:

Drogi wojewódzkie:

Tabela 15. Drogi wojewódzkie na terenie gminy Brudzeń Duży

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi na terenie gminy Brudzeń Duży w km
540	Bielsk - Proboszczewice - Sikórz	2,262
555	Srebrna - Siecień - Murzynowo - rz.Wiśła - Stary Duninów	5,980
559	Granica woj. - Brudzeń Duży - Sikórz - Płock	15,897
562	Granica woj. - Biskupice - Płock	13,500
Łączna długość dróg wojewódzkich na terenie gminy		37,639

Drogi powiatowe:

Tabela 16. Drogi powiatowe na terenie gminy Brudzeń Duży

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi na terenie gminy Brudzeń Duży w km
2999W	Sikórz-Mochowo	5,290
2903W	Brudzeń Duży-Proboszczewice	8,786
2904W	Brudzeń Duży - Gr Woj. (Kamienica)	6,648
2905W	Siecień - Strupczewo	8,239
2906W	Rembielin-Myśliborzyce	2,515
6905W	Parzeń- Kamionki Stara Biała-Gr. Miasta (Płock)	2,581
6916W	Bądkowo-Łukoszyn	6,790
Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy		40,849

Stan dróg wojewódzkich oraz powiatowych jest oceniany jako średni, wymagający modernizacji.

Drogi gminne.:

Tabela 17. Drogi gminne na terenie gminy Brudzeń Duży

Nr drogi	Nazwa drogi	Długość drogi (w km) – dotyczy wył. dróg przyjętych uchwałą Rady Gminy	Utwardzone (w km)
290301W	Turza Wielka – Wincentowo - granica gminy (Tłuchowo Rumunki)	2,7	2,7
290302W	Cegielnia – Turza Mała – granica gminy (Kłobukowo - Patrze)	3,2	2,0
290303W	Granica województwa (Popowo) – Turza Wielka	4,3	
290304W	Granica województwa (Czartowo) – Bądkowo Rumunki	2,0	
290305W	Cegielnia – Winnica	2,3	
290306W	Winnica – Zdziembórz, granica gminy (Grodnia)	2,8	
290307W	Sobowo – granica gminy (Ruszkowo)	1,8	
290308W	Granica gminy (Michałkowo) – Sobowo	1,7	
290309W	Sobowo – Bądkowo Jeziorne – droga wojewódzka 559	4,5	
290310W	Bądkowo Kościelne – Brudzeń Duży	2,2	2,2
290311W	Bądkowo Rochny – Janoszyce – Karwosieki Cholewice	5,8	
290312W	Karwosieki Noskowice – granica gminy (Łukoszyn)	2,1	
290313W	Karwosieki Cholewice – granica gminy (Dzięgielewo)	3,8	
290314W	Granica gminy (Zakrzewko) – Karwosieki Nowe	1,4	
290315W	Karwosieki Nowe – droga powiatowa 2903W	1,3	
290316W	Karwosieki Nowe – granica gminy (Włoczewo)	1,2	
290317W	Główina – Sobowo	3,0	3,0
290318W	Granica gminy (Kamienica) – Główina	2,7	2,7
290319W	Sobowo Ostrowce – Więclawice	3,4	
290320W	Więclawice - Rembielin	3,3	
290321W	Więclawice – Myśliborzyce	2,0	
290322W	Rembielin – Gorzechowo – Rokicie	1,3	
290323W	Gorzechowo – Rokicie	2,9	2,9
290324W	Sobowo – Strupczewo – Brudzeń Mały – Parzeń Janówek	6,9	
290325W	Brudzeń Duży – Brudzeń Mały	1,4	
290326W	Brudzeń Mały – Gorzechowo	1,4	
290327W	Gorzechowo – Żerniki	2,4	1,5
290328W	Parzeń Janówek – Robertowo – Żerniki – Siecień	5,1	1,0
290329W	Robertowo – Robertowo Kolonia	0,9	
290330W	Brudzeń Duży – Krzyżanowo	2,7	2,7
290331W	Karwosieki Noskowice – Parzeń	2,6	0,6
290332W	Krzyżanowo – Parzeń (Suchodół)	1,9	
290333W	Sikórz – Suchodół – Włoczewo – droga powiatowa 178	4,3	1,3
290334W	Sikórz Pieńki – droga wojewódzka 540	2,6	
290335W	Uniejewo – Siecień – Cierszewo – droga wojewódzka 562	6,9	1,0
290336W	Siecień – Radołki (droga wojewódzka 555)	3,1	

290337W	Cierszewo – Biskupice (droga wojewódzka 562)	2,5	
290338W	Droga wojewódzka 559 – granica gminy (Kowalewko)	0,2	
290339W	Brudzeń Duży - Gorzechowo	3,5	3,5
290340W	Parzeń - Suchodół	1,75	
Łączna długość dróg w kategorii dróg gminnych		111,85	27,1

Drogi wewnętrzne:

Tabela 18. Drogi wewnętrzne na terenie gminy Brudzeń Duży

Lp.	Nazwa drogi	Długość drogi (w km) – dotyczy wył. dróg przyjętych uchwałą Rady Gminy	Utwardzone (w km)
1	ul. Wspólna Brudzeń Duży	0,5	0,5
2	ul. Krasickiego i ul. Maya Brudzeń Duży	0,7	0,7
3	Sikórz PGR	1,0	1,0
4	Wincentowo – Turza Mała	1,36	1,36
5	Parzeń	0,22	0,22
Łączna długość dróg w kategorii wewnętrznych utwardzonych		2,48	2,48

Gmina jest właścicielem dróg wewnętrznych, w tym dróg o nawierzchni asfaltowej. Infrastruktura drogowa jest czynnikiem, który może wpłynąć na rozwój inwestycyjny gminy i może być czynnikiem determinującym, a na pewno brany pod uwagę przez potencjalnych mieszkańców, którzy zdecydowałiby osiedlić się na terenie gminy. Rola transportu drogowego w dalszym ciągu wzrasta, a tym samym następuje wzrost natężenia ruchu na drogach.

Na terenie Gminy funkcjonuje system chodników o długości około 14 km, które wymagają dalszej rozbudowy.

Infrastrukturę około drogową uzupełnia system oświetlenia ulicznego, o łącznej ilości punktów świetlnych ponad 550 sztuk. Oświetlenie uliczne zlokalizowano w następujących miejscowościach: Bądkowo Kościelne, Brudzeń Duży, Brudzeń Mały, Cegielnia, Główna, Karwosieki Cholewice, Karwosieki Noskowice, Krzyżanowo, Lasotki, Murzynowo, Rembielin, Sikórz, Suchodół, Strupczewo, Sobowo, Siecień Rumunki, Siecień, Turza Mała, Turza Wielka, Uniejewo, Więclawice, Winnica, Żerniki, Rokicie.

Przeprawy mostowe należące do gminnej infrastruktury drogowej występują w miejscowości Winnica oraz Cierszewo.

Wodociągi i kanalizacja

Zadania własne gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z dniem 1 kwietnia 2020 r. przejęło Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Brudzeń Duży Sp. z o.o. z siedzibą w Brudzeniu Dużym przy ul. Dobrzyńskiej 9.

Na terenie gminy Brudzeń Duży zlokalizowane są dwie oczyszczalnie ścieków stanowiące własność Gminy Brudzeń Duży:

Gminna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Bądkowo Kościelne

- lokalizacja: Bądkowo Kościelne,

- oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższoną redukcją związków biogenych oraz tlenową stabilizacją osadu nadmiernego w komorach tlenowych,
- średnia dobowa przepustowość oczyszczalni 150m³/d.

Gminna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Siecień

- lokalizacja: Siecień,
- oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna,
- średnia dobowa przepustowość oczyszczalni 80m³/d.

oraz

Mechaniczno-Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Rokicie stanowiąca własność Spółdzielni Mieszkaniowej „Rokicie” z siedzibą w Rokiciu 26

- lokalizacja: Rokicie,
- średnia dobowa przepustowość oczyszczalni 8,5m³/d.

Istotnym problem w gminie Brudzeń Duży jest słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna, co zmusza mieszkańców do zabudowy przydomowych oczyszczalni ścieków lub szczelnych zbiorników bezodpływowych i jak powszechnie wiadomo podstawową wadą jest ich nieszczelność i uwalnianie szkodliwych związków do gruntu i wód gruntowych, jak również do powietrza.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519) właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku m.in. przez:

- przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych;
- gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych;
- pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

W celu ograniczenia zagrożenia dla gruntu i wód gruntowych związanego z nieszczelnymi zbiornikami bezodpływowymi na bieżąco wykonywane są kontrole właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej, a mających techniczne i ekonomiczne możliwości podłączenia oraz kontrole opróżniania zbiorników bezodpływowych, jako potwierdzenia zgodnego z przepisami prawa pozbywania się nieczystości ciekłych. W 2022 r. przeprowadzono 10 takich kontroli.

Świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych wymaga od przedsiębiorcy - uzyskania zezwolenia (ustawa z 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dalej uouci)g) wójta właściwego ze względu na

miejsce świadczenia usług, wydawanego na okres nie dłuższy niż 10 lat. Na terenie Gminy Brudzeń Duży zezwolenie Wójta Gminy Brudzeń Duży na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z terenu gminy Brudzeń Duży posiada 6 przedsiębiorców. Informacja o siedzibach i numerach telefonów do ww. przedsiębiorców zamieszczona jest na tablicy ogłoszeń urzędu gminy oraz na stronie internetowej (bip.brudzendumy.pl), w zakładce: informacje - wykaz firm uprawnionych do wywozu odpadów.

W wyniku prowadzonej działalności przez przedsiębiorców z terenu gminy Brudzeń Duży zawarto w 2022 r. wiele nowych umów na odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych. Odebrano i wywieziono do stacji zlewnej na oczyszczalnię ścieków w Maszewie Dużym 8090,9 m³ ścieków.

Do prowadzonych przez Urząd Gminy Brudzeń Duży ewidencji zgłoszono w 2022 r. eksploatację 7 przydomowych oczyszczalni ścieków przez właścicieli nieruchomości.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyposażenie nieruchomości w przydomową oczyszczalnię ścieków (instalację o przepustowości do 5 m³ ścieków na dobę) wymaga od właściciela zgłoszenia:

- zamiaru budowy w Starostwie Powiatowym w Płocku zgodnie z art. 29 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U z 2023 r. poz. 682);
- eksploatacji instalacji w Urzędzie Gminy Brudzeń Duży zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.).

5.2. Zagospodarowanie przestrzenne

Realizacja zadań w zakresie gospodarki przestrzennej prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z w/w ustawą dla terenu gminy opracowane jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brudzeń Duży, które zostało uchwalone Uchwałą nr 279/XXXI/02 Rady Gminy w Brudzeniu Dużym z dnia 10 października 2002 r. Ostatnia aktualizacja Studium została uchwalona Uchwałą Nr XLIII/288/14 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 11 września 2014 r.

Studium uwarunkowań stanowi podstawę do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na koniec 2022 r. obowiązują 32 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i objęte jest nimi ok. 20% powierzchni gminy.

W roku 2022 został uchwalony Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części działki Nr ewid. 390 w miejscowości Siecień - uchwała Nr XXXVI/266/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022r. Teren objęty w/w planem przeznaczony jest pod realizację zadań z zakresu usług sportu, rekreacji i wypoczynku oraz dróg publicznych.

W roku 2022 Rada Gminy Brudzeń Duży podjęła 1 uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Murzynowo. W 2022 roku prowadzono procedurę opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach: Bądkowo Kościelne, Murzynowo i Sikórz oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów PGR Sikórz, Sikórz, Parzeń I, Parzeń II,

Brudzeń Duży, Brudzeń Mały, Gorzechowo, Strupczewo, Rembielin, Sobowo, Główina w celu wyznaczenia terenów obsługi produktów naftowych dla PKN Orlen.

Zgodnie z art. 67a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w 2022 roku utworzono zbiór danych przestrzennych, który obejmuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zbiór ten udostępniony jest także w systemie informacji przestrzennej gminy pod adresem: <https://brudzenduzy.e-mapa.net>

Tereny objęte ustaleniami planów stanowią własność prywatną i realizacja ustaleń zawartych w planach uzależniona jest od popytu na tereny budowlane oraz planów właścicieli. Duży wpływ na obrót terenami budowlanymi ma infrastruktura techniczna – dostęp do wody, kanalizacji, energii oraz komunikacji lokalnej.

Na podstawie uchwalonych planów inwestorom wydawane są wyrisy i wypisy z planów.

Dla terenów nieobjętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego inwestorom wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W roku 2022 wydano 8 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, 37 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz decyzje zmieniające decyzje ostateczne i przenoszące prawa.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym decyzje mogą być wydane po spełnieniu warunków określonych w ustawie i wymagają uzyskania niezbędnych uzgodnień stosownie do art. 53 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

6.1. Gospodarowanie odpadami

Gmina Brudzeń Duży, zgodnie z art. 6c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.) zobowiązana jest do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy. Na podstawie art. 6r ust. 2 ww. ustawy, gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych jak również tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz obsługi administracyjnej tego systemu.

W 2022 r. odbiór odpadów komunalnych zrealizowany był z nieruchomości zamieszkałych, z nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, z nieruchomości niezamieszkałych oraz z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W drodze uchwały Nr XXXII/235/21 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie: *dokonania wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik i worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na terenie gminy Brudzeń Duży* (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2021 r. poz. 10853) ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości **31,00 zł** od osoby za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec. Dodatkowo na mocy w/w uchwały właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujący bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach zostali zwolnieni w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wysokość zwolnienia o których mowa wyżej wynosiła **5,00 zł** miesięcznej opłaty od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość. Natomiast ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wynosiła **190,00 zł** na rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, stanowiła iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników i/lub worków z odpadami komunalnymi powstającymi na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za pojemnik i/lub worek o określonej pojemności, tj.:

Tabela 19 Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości niezamieszkałej

pojemnik 120l. – 20,00 zł,	worek 60l. – 20,00 zł,
pojemnik 240l. – 40,00 zł,	worek 120l. – 40,00 zł,
pojemnik 660l. – 110,00 zł,	worek 240l. – 80,00 zł,
pojemnik 1100l. – 183,33 zł	

W 2022 r. z terenu gminy Brudzeń Duży odpady komunalne odbierane były przez firmę REMONDIS Sp. z o.o., Oddział w Płocku, ul. Przemysłowa 32, wyłonioną w postępowaniu przetargowym pn.: „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz PSZOK na terenie Gminy Brudzeń Duży”. Umowa została zawarta na okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2022. (wg. złożonych deklaracji) objętych zostało 7 101 mieszkańców. Liczba nieruchomości obsługiwanych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 2 336.

Wszyscy właściciele nieruchomości zobowiązani byli do zbierania w sposób selektywny, powstałych na nieruchomości odpadów komunalnych, zgodnie z wymogami określonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Brudzeń Duży. Selektywna zbiórka była prowadzona w systemie workowym i pojemnikowym z podziałem na frakcje: papier, tworzywa sztuczne, szkło, bioodpady i pozostałości po segregacji (zmieszane). Ponadto właściciel nieruchomości zobowiązany był do selektywnego zbierania i przekazywania powstających na nieruchomościach problemowych odpadów komunalnych m. in. mebli, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów remontowo-budowlanych pochodzących z gospodarstw domowych, zużytych baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków czy zużytych opon. Wymienione odpady mieszkańcy gminy przekazywali Wykonawcy podczas mobilnej zbiórki odpadów (czerwiec-lipiec), oraz dowozili własnym transportem do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Siecieniu.

Ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Brudzeń Duży przez firmę REMONDIS Sp. z o.o. w 2022 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 20 Ilość i rodzaj odpadów komunalnych w 2022 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadów [Mg]	odebranych komunalnych
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury		16,8800
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe		191,9400
15 01 07	Opakowania ze szkła		156,8300
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji		223,1800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne		1 395,4600

W okresie letnim na terenie Gminy Brudzeń Duży odbyła się ostatnia zbiórka odpadów komunalnych w ramach tzw. *mobilnej zbiórki*. Łącznie zostało odebranych **22,0800 Mg** odpadów, w tym:

- 11,4200 Mg - odpadów wielkogabarytowych;
- 4,5800 Mg - odpadów remontowo-budowlanych;
- 2,8400 Mg - zużytych opon;
- 3,0500 Mg - zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;

- 0,1700 Mg - odpadów niebezpiecznych;
- 0,0100 Mg - przeterminowanych leków;
- 0,0100 Mg – zużytych baterii i akumulatorów.

Powyższe wartości odpadów komunalnych nie obejmują mas odpadów zebranych w PSZOKu.

W myśl art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu i czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.) do zadań gminy należy utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów w sposób umożliwiający łatwy dostęp wszystkim mieszkańcom gminy.

Na terenie Gminy Brudzeń Duży, od dnia 31 stycznia 2022 r. funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który został wybudowany w ramach projektu pn. „Organizacja systemu PSZOK na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego” współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa V „Gospodarka przyjazna środowisku”, Działanie 5.2 „Gospodarka odpadami”, Typ projektów – Rozwój infrastruktury selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem budowy i modernizacji Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Celem projektu było ograniczenie negatywnego wpływu składanych odpadów na środowisko poprzez upowszechnienie i zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów. Wartość inwestycji to 496 556,77 zł, w tym otrzymane dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 186 307,60 zł oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 200 000,00 zł.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami, mieszkańcy mogą zostawić wytwarzane przez siebie, selektywnie zebrane odpady komunalne do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych m. in. odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużyte baterie i akumulatory, zużyte sprzęty elektryczne i elektroniczne, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych, odpady z odzieży i tekstyliów, papier, szkło, metal, tworzywa sztuczne, bioodpady, opakowania wielomateriałowe.

PSZOK znajduje się w miejscowości Siecień 53B obok Oczyszczalni Ścieków. Otwarty jest w każdy poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek od 14:00 do 18:00, a także w sobotę od 10:00 do 14:00, za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy.

Fot. 30 PSZOK w Siecieniu

W okresie od lutego do grudnia 2022 r. do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odpady dostarczyło 319 mieszkańców, co przedstawia poniższa tabela (z podziałem na miejscowości):

Tabela 21 Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach korzystających z PSZOK w 2022 r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość oświadczeń
1	Bądkowo Jeziorne	4
2	Bądkowo Kościelne	20
3	Bądkowo Podlasie	3
4	Bądkowo Rochny	1
5	Bądkowo Rumunki	2
6	Brudzeń Duży	47
7	Brudzeń Mały	2
8	Cegielnia	1
9	Cierszewo	2
10	Główina	5
11	Gorzechowo	2
12	Izabelin	2
13	Janoszyce	2
14	Karwosieki-Cholewice	1
15	Karwosieki-Noskowice	4
16	Krzyżanowo	3
17	Lasotki	8
18	Murzynowo	21
19	Myślaborzyce	1
20	Nowe Karwosieki	3
21	Parzeń	15
22	Parzeń Janówek	3
23	Rembielin	1
24	Robertowo	5
25	Rokicie	1
26	Rokicie Osiedle	1
27	Siecień	73
28	Siecień Rumunki	8
29	Sikórz	39
30	Sobowo	8
31	Strupczewo Duże	8
32	Suchodół	4
33	Turza Mała	2
34	Uniejewo	8
35	Więclawice	3
36	Wincentowo	1
37	Żerniki	5

W 2022 r do PSZOK mieszkańcy Gminy dostarczyli odpady komunalne w ilości **64,2640 Mg**, wyszczególnione w tabeli:

Tabela 22 Rodzaje i ilość odebranych odpadów komunalnych w 2022 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	1,4300
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	29,0400
16 01 03	Zużyte opony	3,9700
20 01 10	Odzież	2,3240
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,9300
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0100
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0500
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,2000
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,8200
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	19,5200
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,5000
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,8100
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,6600

Na dzień 31.12.2022 r. 7 /siedem/ podmiotów było uprawnionych do odbierania odpadów komunalnych z terenu Gminy wpisanych do prowadzonego przez Wójta Gminy Brudzeń Duży, Rejestru Działalności Regulowanej.

6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska

Tereny zieleni

Zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę, będącą naszym dziedzictwem i bogactwem narodowym. Ponadto, organy administracji publicznej zobowiązane są do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony przyrody.

Na terenie gminy Brudzeń Duży występują następujące formy ochrony przyrody:

- park krajobrazowy - Brudzeński Park Krajobrazowy;
- pomniki przyrody - 22 szt.;
- rezerваты przyrody, Rezerwat „Jary Brudzeńskie” – Rezerwat „Sikórz”;
- obszary chronionego krajobrazu, (Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Przyczecze Skrwy Prawej);

- obszar NATURA 2000 (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Sikórz” SOO, o numerze inwentarzowym PLH140012);
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, (Ujście Skrwy -powierzchnia 96,00 ha oraz Jezioro Józefowskie powierzchnia 24,90 ha);
- użytki ekologiczne - 11szt.

Największą atrakcją turystyczną gminy Brudzeń Duży stanowi Brudzeński Park Krajobrazowy o powierzchni 34,52 km², określany w literaturze „Mazowiecką Szwajcarią”. Mieści się na terenie gmin Brudzeń Duży i Stara Biała utworzony na mocy Uchwały nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 09 czerwca 1988 r. Park obejmuje dolinę dolnej Skrwy Prawej (aż do ujścia) i obejmuje kompleksy leśne Brwilno, Brudzeń oraz lasy Sikorskie. Powierzchnia Parku wynosi 3171 ha, a otuliny 4397 ha. Brudzeński Park Krajobrazowy jest jednym z najmniejszych parków krajobrazowych w województwie mazowieckim i jest w większej części pokryty lasami. W krajobrazie parku dominują lasy grądowe z dużymi obszarami starodrzewu. Obejmuje także przylegające kompleksy leśne w m. Brwilno, Sikórz i Brudzeń oraz fragment polodowcowy Rynny Karwosiecko - Cholewickiej wraz z ciągiem drobnych jezior i torfowisk. W otulinie Parku znalazła się druga długa rynna doływu Skrwy - Wierzbicy. Administracyjnie Park w całości leży w powiecie płockim, na obszarze Gminy Brudzeń Duży i Stara Biała. Brudzeński Park Krajobrazowy obejmuje dolinę Skrwy Prawej.

Na terenie gminy Brudzeń Duży w granicach Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, znajdują się:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) o numerze inwentarzowym PLH 140012. Jest to obszar bardzo ważny dla zachowania zbiorowiska łągowych (priorytetowy typ siedliska z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej) i grądowych o charakterze naturalnym z licznymi drzewami pomnikowymi oraz stanowiskami roślin chronionych. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie 6 gatunków zwierząt jak wynika z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (Natura 2000 Standardowe Formularze Danych dla Specjalnych Obszarów Ochrony), jak również 363 roślin naczyniowych oraz 34 gatunków mchów;
- Rezerwat krajobrazowy „Sikórz”, który jest najciekawszym rezerwatem pod względem przyrodniczym w Brudzeńskim Parku Krajobrazowym, jak również jednym z najciekawszych obiektów na Mazowszu, zlokalizowanym na krawędzi skarpy Wiślanej przy drodze nr 562 Płock - Dobrzyń n/ Wisłą;
- Rezerwat leśny „Brudzeńskie Jary” - obejmuje jeden z piękniejszych fragmentów Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego w kompleksie leśnym Brudzeń.

Gmina jest miejscem bogatym w tereny zieleni. W Brudzeniu Dużym znajduje się park podworski, który służy mieszkańcom, jako tereny wypoczynku z licznymi alejkami spacerowymi, placem zabaw.

W związku z obowiązkiem chronienia przyrody zgodnie z treścią art.83f ustawy o ochronie przyrody możliwe jest usunięcie drzew po dokonaniu zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa z działki stanowiącej własność, bądź współwłasność osoby fizycznej, osób fizycznych, gdy wycinka

nie ma związku z działalnością gospodarczą. Obowiązek dokonania zgłoszenia może dotyczyć tylko tych sytuacji, w których brak jest obowiązku uzyskania zezwolenia.

W związku z powyższym w 2022 roku łącznie przeprowadzono 186 postępowań administracyjnych. Do tut. organu wpłynęło 106 zgłoszeń na usunięcie 1126 sztuk drzew, na które po przeprowadzeniu oględzin w terenie organ wniósł 2 sprzeciw na usunięcie drzew. Sporządzono 24 protokoły na usunięcie 158 szt. drzew, jako złom bądź wywrot. W 2022 r. po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wydano 6 zezwoleń na usunięcie 46 szt. drzew nakładając obowiązek wykonania nowych nasadzeń w ilości 46 szt. oraz w ramach prowadzonych postępowań odmówiono wydania zezwolenia na usunięcie 50 szt. drzew.

Ochrona klimatu i powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego wyznaczono 4 strefy:

- Aglomerację Warszawską (kod strefy: PL1401),
- Miasto Płock (kod strefy: PL1402),
- Miasto Radom (kod strefy: PL1403),
- strefę mazowiecką (kod strefy: PL1404), do której należy Gmina Brudzeń Duży.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Na terenie Gminy Brudzeń Duży zanieczyszczenia do powietrza wprowadzane są głównie przez kotłownie indywidualne budynków mieszkalnych oraz hodowli zwierząt. Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza jest również transport. Duży wpływ na jakość powietrza ma emisja liniowa ze środków transportu. Źródła te emitują zanieczyszczenia, w których istotny udział stanowi tlenek węgla, dwutlenek azotu i pył PM10.

Działania gminy w obszarze ochrony klimatu i powietrza objęły szerokie spektrum przedsięwzięć. W 2016 r. przyjęto do realizacji „Plan gospodarki niskoemisyjnej gminy Brudzeń Duży”. Zadania mają na celu poprawę jakości powietrza, redukcję emisji gazów cieplarnianych i ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnych źródeł energii oraz zmniejszenie zużycia energii. Ponadto w 2015 r., podjęto uchwałę w sprawie „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Brudzeń Duży”.

Od 11 listopada 2017 r. obowiązuje uchwała antysmogowa – uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 162/17 z dnia 24 października 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. 27.10.2017 r. poz. 9600), zgodnie, z którą na wymianę pozaklasowych kotłów pozostał czas do końca 2022.

Uchwała antysmogowa jest aktem prawa miejscowego obowiązującym wszystkich mieszkańców województwa, samorządy oraz podmioty działające na jego terenie. Ograniczenia i zakazy w niej wymienione dotyczą wszystkich użytkowników urządzeń o mocy do 1 MW, w których następuje

spalanie paliw stałych, czyli właściciele w szczególności: pieców, kominków, kotłów, w tym kotłów wchodzących w skład zestawów zawierających kotły na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne.

Od dnia wejścia w życie uchwały, czyli od 11 listopada 2017 r. można montować tylko kotły i kominki spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu (wynikającymi z treści rozporządzeń Komisji UE):

Od 1 lipca 2018 r. nie wolno spalać w kotłach, piecach i kominkach:

- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm;
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna).

Spalanie wyżej wymienionych paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także na stan środowiska naturalnego. Wymiana przestarzałych kotłów i stosowanie paliw dobrej jakości wpłynę na znaczną poprawę czystości powietrza, a także zdrowia mieszkańców. Zanieczyszczenie powietrza, głównie drobnymi pyłami, wpływa na przedwczesne zgony, zwiększa możliwość zachorowania na wiele groźnych chorób, tj. nowotwory, a także może prowadzić do bezpłodności czy obumarcia płodu. Leczenie chorób wywołanych przez smog pociąga za sobą wysokie koszty leczenia, ale także nieobecności chorych w pracy.

Ponadto uchwała wprowadza następujące regulacje:

- od 1 stycznia 2023 r. nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3,4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012, czyli tzw. „kopciuchów”;
- od 1 stycznia 2028 r. nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012;
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności;
- posiadacze kominków będą musieli wymienić je do końca 2022 roku na takie, które spełniają wymogi ekoprojektu, lub wyposażyć je w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.

Jak widać POP corocznie zobowiązuje gminy nie tylko do wymiany konkretnej liczby kotłów, a także przeprowadzania kontroli palenisk (10% liczby mieszkań w danej gminie), oraz przeprowadzania akcji edukacyjnych. Kolejny zakaz to stosowanie spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści oraz nakaz informowania mieszkańców na stronach internetowych, poprzez Regionalny System Ostrzegania (RSO), np. aplikacja na telefon, Rządowe centrum Bezpieczeństwa – zarządzanie kryzysowe w danej gminie w przypadku wystąpienia ryzyka przekroczeń, zwiększania powierzchni zielonych, czyli wykonywania nasadzeń drzew i krzewów.

Nakazy i zakazy wskazane w uchwale antysmogowej posłużyły do sformułowania założenia, że kotły bezklasowe wymienione będą w pierwszej kolejności, a kotły klasy 3 i 4 w dalszych latach obowiązywania programu. Wyznaczone zostały roczne minimalne liczby kotłów do wymiany/likwidacji (równomiernie w każdym roku) w gminach województwa mazowieckiego w podziale na poszczególne lata obowiązywania Programu oraz korespondujące z nimi efekty

ekologiczne. Przyjęta szacunkowa liczba kotłów do wymiany w ramach działania WMaOePow wynosi rocznie w naszej gminie po 214 szt. i w kolejnych latach 2021 – 2026.

Szacunkową liczbę kotłów do wymiany wyznaczono przy założeniu, że "uchwała antysmogowa", w zależności od wielkości stężeń substancji w powietrzu występujących na terenie gmin zostanie zrealizowana w 70, 80, 85, 90 i 100%.

Liczba zinwentaryzowanych budynków i lokali (2 802) oraz liczba źródeł ciepła (1 909) wynika z faktu, iż na terenie Gminy Brudzeń Duży występuje zabudowa wielorodzinna, posiadająca 1 źródło ogrzewania, dostarczające ciepło dla kilku lokali.

Określono także ilość źródeł ciepła w postaci ogrzewania elektrycznego, sieci ciepłowniczej, pomp ciepła, kolektorów słonecznych i kominków. Szczegółowe informacje przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Liczba i rodzaj źródeł ciepła.

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	Ilość [szt.]
1.	Kotły opalane węglem	1032,00
2.	Kotły opalane drewnem	27,00
3.	Kotły opalane pelletem	103,00
4.	Kotły gazowe	290,00
5.	Kotły olejowe	90,00
6.	Ogrzewanie elektryczne	29,00
7.	Pompa ciepła	116,00
8.	Kominek	20,00
9.	Inne (koza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy)	1157,00
suma:		2864,00

źródło: inwentaryzacja źródeł ciepła, opracowanie własne.

Kolejnym działaniem realizowanym w celu poprawy jakości powietrza na terenie Gminy Brudzeń Duży było działanie wykonywane przez tut. urząd tj.: prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych polegających na dystrybucji ulotek mieszkańcom z informacją dotyczącą zakazu spalania odpadów oraz obowiązków wynikających z Ustawy antysmogowej Rozpowszechniane były i nadal są warunki korzystania z programu „Czyste Powietrze” umożliwiającego mieszkańcom pozyskanie środków finansowych na termomodernizację budynków mieszkalnych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę źródeł ciepła na ekologiczne lub instalację odnawialnych źródeł energii.

Na terenie gminy Brudzeń Duży głównym zagrożeniem pod względem hałasu jest komunikacja drogowa. Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest w sąsiedztwie dróg wojewódzkich oraz dróg dojazdowych do ośrodków wypoczynkowych biegnących przez teren gminy. Hałas komunikacyjny ma dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska. Hałas ten koncentruje się wzdłuż szlaków komunikacyjnych, ma więc charakter liniowy.

Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45 do 56 dB. W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie nie prowadził pomiarów dotyczących poziomu hałasu na terenie gminy Brudzeń Duży.

Do głównych zagrożeń na terenie gminy Brudzeń Duży należy zły stan wód powierzchniowych w granicach gminy i zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych przez Jednolite Części Wód Powierzchniowych na skutek dalszego zanieczyszczenia tych wód. Wpływ

na taką sytuację mają głównie spływy zanieczyszczeń obszarowych, w tym zanieczyszczenia spływające z pól, związane z rolnictwem oraz nieprawidłowa gospodarka ściekowa, w niektórych częściach gminy Brudzeń Duży.

Ochrona przed substancjami niebezpiecznymi

W 2016 r. po sporządzeniu szczegółowej inwentaryzacji w terenie wyrobów zawierających azbest wykonano aktualizację „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Brudzeń Duży na lata 2016 – 2032”. Działając na podstawie uchwały nr XVIII/141/16 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie: przyjęcia "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Brudzeń Duży na lata 2016 - 2032" oraz po ogłoszeniu o naboru wniosków przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie do „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest” w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” tut. Urząd wraz podjął działania w celu pozyskania środków na jego realizację. Całkowita wartość zadania wyniosła 64 629,38 zł, w tym:

- WFOŚ: 34 993,33 zł (54,14 % dotacja);
- wkład własny Gminy: 29 636,05 zł (45,86%).

Osiągnięty efekt ekologiczny to usunięcie 149,98 Mg (tony) azbestu z 58 budynków. Jednostkowa cena za usługę odbioru i utylizacji azbestu to kwota 430,92 zł/Mg wyrobów azbestowych.

Zakaz stosowania wyrobów zawierających azbest oraz konieczność unieszkodliwienia tych wyrobów powoduje, że co roku powstają tego typu odpady. Tabela poniżej pokazuje ilości wyrobów zawierających azbest, które jeszcze muszą zostać zdemontowane.

Tabela 24. Wykaz wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Brudzeń Duży

Jednostka	Wyroby zinwentaryzowane Mg			Wyroby Unieszkodliwione Mg			Wyroby pozostałe do unieszkodliwienia Mg		
	Razem	Os. Fizyczne	Os. Prawne	Razem	Os. Fizyczne	Os. Prawne	Razem	Os. Fizyczne	Os. Prawne
Brudzeń Duży	8092268	7906738	185530	989543	976163	13380	7102725	6930575	172150

Źródło: serwis www.bazaazbestowa.gov.pl, stan na 31.12.2022 r.

6.3. Edukacja ekologiczna w gminie

Na terenie gminy Brudzeń Duży edukacja ekologiczna prowadzona jest przede wszystkim przez szkoły i przedszkola. Zagadnienia dotyczące ekologii, ochrony środowiska, rozwoju zrównoważonego poruszane są w ramach treści programowych podczas zajęć biologii, plastyki, geografii, fizyki, chemii, zajęć technicznych czy godzin wychowawczych. Elementy edukacji ekologicznej wprowadza się również w edukacji najmłodszych, prowadzonej w oddziałach przedszkolnych gminy Brudzeń Duży.

Gmina Brudzeń Duży, podobnie jak inne gminy w województwie mazowieckim, boryka się z problemem spalania przez mieszkańców niewłaściwych paliw w piecach i kotłach, szczególnie tych pozaklasowych oraz brakiem wiedzy o obowiązujących aktach prawnych jaką jest Mazowiecka Uchwała Antysmogowa. Przeprowadzona akcja edukacyjno-informacyjna z pewnością wpłynęła na poszerzenie świadomości z zakresu dbania o jakość powietrza mieszkańców gminy Brudzeń Duży. Poruszane tematy rozmów dotyczące właściwej segregacji

odpadów, możliwości dofinansowania wymiany kotła pozaklasowego, jakości paliw, normach emisji przy wyborze nowych źródeł ciepła, na pewno znajdzie odzwierciedlenie poprzez zmniejszenie ilości odpadów oraz niewłaściwych paliw spalanych przez mieszkańców. Akcja wpłynęła również na kształtowanie właściwych postaw wśród najmłodszych mieszkańców Gminy Brudzeń Duży, którzy również zostali uwzględnieni przy planowaniu zakresu merytorycznego akcji.

Na zadanie składały się dwie akcje edukacyjno-informacyjne: pierwsza w formie warsztatów, które zorganizowane zostały w plenerze podczas dożynek gminnych, które odbyły się 28 sierpnia 2022 r. oraz druga w formie konkursów i przy tej okazji pogadanki dotyczących tematyki czystego powietrza i dobrych praktyk w tym zakresie, które odbyły się w 3 szkołach gminnych w miejscowościach Siecień, Sikórz i Brudzeń Duży zlokalizowanych na terenie gminy Brudzeń Duży. Zadanie zlecone zostało firmie zewnętrznej, która zapewniła stanowisko edukacyjno-informacyjne podczas dożynek gminnych. Pracownicy na dożynkach udzielali niezbędnych informacji mieszkańcom w formie warsztatów dotyczących dobrych praktyk w zakresie czystego powietrza i eksploatacji źródeł ciepła, uchwały antyśmogowej czy możliwych form dofinansowania do wymiany aktualnie posiadanych źródeł ciepła. Zostały również przeprowadzone zajęcia dla dzieci przekazujące informacje o właściwej eksploatacji źródeł ciepła w domach, dopuszczalnych paliwach (w tym o właściwej segregacji odpadów) i możliwościach wpływu na otaczające nas powietrze. Warsztaty zorganizowane zostały podczas dożynek gminnych, aby przeszkolić, wyedukować jak największą liczbę mieszkańców Gminy. W ramach zadania zostały opracowane i wydrukowane również materiały informacyjno -edukacyjne w formie ulotek (1000 szt.), które były rozdawane podczas spotkań z mieszkańcami, a także plakaty (100 szt.). Mieszkańcy o realizacji zadania zostali poinformowani w zwyczajowo przyjęty sposób – poprzez informacje zamieszczone na tablicach informacyjnych, media społecznościowe oraz poprzez okólnik.

Konkursy dla dzieci w szkołach zostały zorganizowane w dniu 19.09.2022 w Szkołach Podstawowych w miejscowościach: Siecień, Sikórz i Brudzeń Duży. Konkursy i związana z nimi pogadanka dotyczyła dobrych praktyk w zakresie ochrony powietrza oraz oszczędzania energii. Z uwagi na niższe ceny zaoferowane przez podmiot zewnętrzny realizujący zadanie niż ceny uzyskane z rozszkolenia Gminy, oraz właściwe zagospodarowanie środków publicznych, zakup nagród w konkursach oraz przygotowanie gadżetów zlecony został podmiotowi zewnętrznemu. Zakupiono 30 gier planszowych i zręcznościowych, 15 bidonów z filtrem węglowym, 10 pendrivów i 1000 szt. gadżetów ekologicznych w tym torby ekologiczne, ołówki i magnesy. Wszystkie gadżety i nagrody zostały rozdane dzieciom w konkursach.

Zadanie pn. „Warsztaty edukacyjne dla mieszkańców gminy Brudzeń Duży dotyczące dobrych praktyk w zakresie ochrony powietrza” współfinansowane w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza 2022”. Całkowita kwota kosztów kwalifikowanych poniesionych na realizację zadania to 15 000,00zł, z czego dotacja przyznana na realizację zadania 7 500,00 zł. Ponadto przeprowadzono akcje plakatowe na rzecz zmniejszenia ilości odpadów, które przyczyniają się do zwiększania wrażliwości ekologicznej mieszkańców.

Źródłem informacji m.in. o środowisku naturalnym, obowiązkach mieszkańców dotyczących zagospodarowania odpadami i ściekami czy też o ochronie powietrza, itp. - strona internetowa urzędu: brudzen.pl, tablica ogłoszeń, a także informowanie poprzez softysów

6.4. Program opieki nad zwierzętami

Zadaniem własnym Gminy jest między innymi zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom. Rada Gminy Brudzeń Duży w drodze uchwały Nr XXXVI/258/22 z dnia 29 marca 2022 r. przyjęła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności na terenie Gminy Brudzeń Duży w 2022 roku. Program stanowi dokument określający w perspektywie rocznej cele, zadania i zasady zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w obszarach ustanowionych ustawą o ochronie zwierząt, jako obligatoryjne, tj.:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku;
- odławianie bezdomnych zwierząt;
- opieka nad wolno żyjącymi kotami;
- sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku;
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- usypianie ślepych miotów;
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- zapewnienie miejsca dla zwierząt zaniedbanym przez właściciela we wskazanym gospodarstwie rolnym.

Umowę na utrzymanie miejsc dla bezdomnych zwierząt w schronisku z zapewnieniem ich odłowienia, transportu i utrzymania, opieki weterynaryjnej oraz przeprowadzanie obowiązkowych zabiegów kastracji i sterylizacji wraz z weterynaryjną opieką pozabiegową na terenie Gminy Brudzeń Duży realizuje Związek Gmin Regionu Płockiego. W 2022 roku umowę realizowało Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „DANIEL” z siedzibą w Grudziądzu.

Dodatkowo Gmina Brudzeń Duży w celu zapewnienia opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, zapewnienie opieki weterynaryjnej podpisała Porozumienie z Przychodnią Weterynaryjną „MENIA” w Brudzeniu Dużym. W ramach podpisanego porozumienia dodatkowo Przychodnia prowadzi opiekę weterynaryjną w przypadku bezdomnych psów i kotów znajdujących się na naszym terenie. Po wykonaniu sterylizacji czy kastracji zwierzęta porzucone trafiały do adopcji.

W 2022 roku zapewniono opiekę weterynaryjną bezdomnym zwierzętom na koszt Gminy dla 36 psów i 39 kotów (jest to wzrost o w stosunku do roku ubiegłego o 4 psy i 20 kotów). Koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt w 2022 roku to kwota 75 798,92 zł.

7. TRANSPORT

7.1. Komunikacja miejska

Gmina Brudzeń Duży jako jeden z pierwszych samorządów w powiecie płockim podjęła współpracę z Komunikacją Miejską w zakresie rozwoju transportu lokalnego trzeciej strefy. Umowa była realizowana do 2021 roku. Z uwagi na drastyczny wzrost stawki za wozokilometr w 2021 r. podyktowany przez Komunikację Miejską w Płocku, co przełożyło się na znaczący wzrost dotacji celowej z budżetu gminy, Wójt gminy Brudzeń Duży wspólnie z Radą Gminy podjął decyzję o poszukiwaniu innego, tańszego rozwiązania, które zapewni mieszkańcom gminy transport i jednocześnie obniży koszty dla gminy.

Dzięki skutecznie złożonemu wnioskowi do Mazowieckiego Urzędu Mazowieckiego i otrzymanej dopłaty w ramach Funduszu Rozwoju Przewozu Autobusowych, z dniem 1 czerwca 2021 r. gmina Brudzeń Duży została Organizatorem i uruchomiła transport świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym. Na terenie naszej gminy usługę tę, od początku, świadczyło Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o.

Gmina Brudzeń Duży stworzyła nowe linie autobusowe, które podobnie jak linie w Komunikacji Miejskiej Płock łączą trzy największe miejscowości w gminie tj. Brudzeń Duży, Sikórz i Siecień z miastem Płock oraz dodatkowo włączają do komunikacji miejscowości Rokicie, Gorzechowo, Biskupice. Ponadto zwiększeniu uległa również liczba połączeń. Z komunikacji korzystają głównie osoby aktywne zawodowo, młodzież szkolna, osoby w wieku emerytalnym oraz osoby nieposiadające własnego środka transportu.

W roku 2022 transport świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w transporcie drogowym na terenie naszej gminy świadczyło Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o.

Gmina na transport publiczny pozyskała w 2022 r. w formie dopłaty z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego kwotę **740 839,20 zł** (maksymalna łączna kwota dopłaty), wkład własny gminy w organizację transportu miejskiego wyniósł **303 079,99 zł**.

W związku pozyskanymi przez Gminę środkami finansowymi oraz w wyniku negocjacji cenowych z przewoźnikiem, ceny biletów dla mieszkańców, w nowej zorganizowanej przez Gminę komunikacji, zostały znacznie obniżone w porównaniu z biletami w Komunikacji Miejskiej Płock, a obciążenie budżetu gminy uległo zmniejszeniu.

7.2. Dowożenie dzieci

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego na gminę został nałożony obowiązek bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci spełniających obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego i dzieci pięcioletnich, jeżeli ich droga z domu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej przekracza 3 km. W przypadku, gdy sieć publicznych szkół podstawowych jest tak zorganizowana, że droga dzieci klas I - IV przekracza 3 km, dzieci z klas IV - VIII przekracza 4 km obowiązkiem gminy jest również, zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci albo zwrot kosztów przejazdu dziecka

środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice. Jeżeli droga dzieci nie przekracza wymienionych wyżej odległości, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę w czasie przewozu.

Obowiązek gminy w zakresie zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci do szkół albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, został spełniony. Zapewniono odpowiednią liczbę autobusów oraz dostateczny poziom bezpieczeństwa zatrudniając po dwóch opiekunów w każdym autobusie. Na terenie szkół zorganizowano opiekę świetlicową dla uczniów oczekujących na transport.

W roku szkolnym 2021/2022 dowożono 271 uczniów. W roku szkolnym 2022/2023 dowożeniem jest objętych 256 uczniów. Ze względu na czasowe ograniczenia funkcjonowania szkół i przedszkoli i zawieszanie zajęć z powodu pandemii w pierwszych miesiącach roku, grupy dzieci dowożonych były znacznie mniejsze. Ilość dzieci w poszczególnych miesiącach była uzależniona od organizacji kształcenia w danym okresie.

Dowożenie i opiekę w czasie przewozu realizował wynajęty przewoźnik - Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. Koszt zakupionych biletów miesięcznych wynosił 89 771,81 zł. Na niską cenę biletów ma wpływ dotacja rządowa, jaką gmina otrzymała na organizację transportu lokalnego.

Realizując obowiązki określone w ustawie – Prawo oświatowe, refundowano dziewięciu rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych i uczniów zamieszkałych w znacznej odległości od szkół. Z tytułu refundacji wypłacono 21 713,15 zł. Wynajęta firma Ośrodek Szkolenia Kierowców Usługi Transportowe Maciej Jabłoński z Brudzenia Dużego dowoziła do szkół specjalnych w Płocku uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności. Do czerwca 2022 r. transport zorganizowano dla dwóch uczniów, od nowego roku szkolnego dla czterech uczniów. Wydatki na te cele wynosiły 64 970,00 zł.

7.3. Komunikacja wewnętrzna na terenie Gminy

W roku 2022 został kontynuowany był transport w zakresie dowożenia dzieci i młodzieży do szkół. Na terenie naszej gminy usługę świadczy Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. W związku z pozyskanymi przez gminę środkami finansowymi na ten cel z administracji rządowej oraz w wyniku rozmów i negocjacji z Operatorem Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. została podpisana umowa w zakresie publicznego transportu zbiorowego umożliwiająca również korzystanie z tej formy komunikacji przez mieszkańców gminy Brudzeń Duży. Dzięki czemu nasza gmina zyskała komunikację wewnętrzną.

W 2022 r. dostępnych było 8 linii autobusowych. Zgodnie z rozkładem jazdy można skorzystać z komunikacji w godzinach porannych i popołudniowych. W ten sposób mieszkańcy takich miejscowości jak: Winnica, Turza Wielka, Turza Mała, Izabelin, Wincentowo, Bądkowo Rochny, Janoszyce, Bądkowo Podlasie, Karwosieki, Suchodół, Główina, Rembielin, Gorzechowo, Rokicie, Myśliborzyce, Unijewo, Więclawice mogą korzystać z transportu po terenie naszej gminy i dotrzeć do trzech największych miejscowości gminy tj. Brudzeń Duży, Sikórz i Siecień. Dzięki czemu mogą dojechać do lekarza, apteki, urzędu, szkoły, sklepu lub za pomocą w/w połączeń dotrzeć do przystanków komunikacji miejskiej i dojechać do Płocka. Cena biletu to zaledwie 2,5

zł. Seniorzy w wieku powyżej 70 lat mają zapewniony transport za darmo. Ponadto uczniowie naszych szkół, którzy na co dzień dojeżdżają do szkoły z PKS Gostynin mogą korzystać z dowolnej linii również za darmo, w ramach już zakupionego biletu miesięcznego.

Gmina na transport publiczny, w tym dowożenie dzieci do szkół pozyskała w formie dotacji w 2022 r. z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego kwotę **387 341,40 zł.**, wkład własny gminy, po otrzymaniu dofinansowania wyniósł 176 450,25 zł.

8. OŚWIATA

8.1. Oświata w 2022 roku w wygaszającym się czasie pandemii

Rok 2022 był wymagającym czasem pełnym wyzwań i zmuszającym do zmian. Zimą zmagaliśmy się z pandemią COVID – 19, problemami związanymi ze zdalnym nauczaniem i lękiem o zdrowie. Po powrocie uczniów do szkół, zgodnie z przyjętymi priorytetami realizowano działania, których celem było przeciwdziałanie lukom edukacyjnym, wsparcie psychologiczne, adaptacja uczniów do kształcenia po pandemii. Na początku marca dyrektorzy i nauczyciele stanęli przed nowym zadaniem. Po wybuchu wojny na Ukrainie, do szkół zaczęli zgłaszać się uchodźcy, matki z dziećmi, z pytaniami w jaki sposób ich dzieci mogą korzystać z polskiego systemu oświaty. Ilość osób zgłaszających się do szkół i przedszkoli była znacznie wyższa, niż ostateczna liczba zapisanych, chętnych do systematycznego kontynuowania nauki. Dzięki zaangażowaniu dyrektorów i nauczycieli, szkoły sprostały zadaniu z jakim musiały się zmierzyć.

Corocznie przygotowane informacje to okazja do pogłębiania dialogu o oświacie, a także oceny postępu dokonanego przez gminę w realizacji swoich celów edukacyjnych.

8.2. Sieć szkolno-przedszkolna w 2022 roku w gminie Brudzeń Duży

W 2022 roku gmina była organem prowadzącym dla trzech szkół podstawowych i dwóch przedszkoli.

Plan sieci szkół i przedszkoli

- Szkoła Podstawowa im. Pawła Włodkowica w Brudzeniu Dużym wchodząca w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego o strukturze organizacyjnej klas I-VIII.
- Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu wchodząca w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego o strukturze organizacyjnej klas I – VIII.
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Siecieniu o strukturze organizacyjnej klas I – VIII z oddziałami przedszkolnymi.
- Przedszkole Samorządowe im. Pawła Włodkowica w Brudzeniu Dużym wchodzące w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego.
- Przedszkole Samorządowe w Sikorzu wchodzące w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego.

8.3. Baza oświatowa

Gmina zapewnia bazę do działalności oświatowej. Szkoły podstawowe i przedszkola prowadzone przez gminę mieszczą się w 4 budynkach będących własnością gminy. Budynki są w dobrym stanie technicznym.

W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Brudzeniu Dużym jest 15 sal lekcyjnych 3 pracownie - 2 komputerowe, 1 chemiczna, 2 pomieszczenia biblioteczne, 2 pomieszczenia świetlicowe, 3 pomieszczenia do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, 5 pomieszczeń przeznaczonych na kuchnię z jadalnią, 4 gabinety (dla psychologa, pedagoga, logopedy, pomocy

medycznej), 49 komputerów z dostępem do internetu wykorzystywanych do celów dydaktycznych, boisko uniwersalne - wielozadaniowe, 2 place zabaw.

W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Sikorzu jest 7 sal lekcyjnych, 1 pracownia komputerowa, 1 biblioteka, 2 sale świetlicowe, sala gimnastyczna, 5 pomieszczeń przeznaczonych na kuchnię z jadalnią, 5 pomieszczeń wielofunkcyjnych przeznaczonych na - salę językową, gabinet pomocy lekarskiej, psychologa, logopedy, pedagoga, 15 komputerów z dostępem do internetu - wykorzystywanych do celów dydaktycznych, 3 urządzenia sportowe na zewnątrz, 2 place zabaw, boisko uniwersalne - wielozadaniowe.

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Siecieniu posiada 17 sal lekcyjnych i dwie pracownie – komputerową i językową, 1 bibliotekę, 1 salę gimnastyczną, 6 pomieszczeń przeznaczonych na kuchnię z jadalnią, 2 pomieszczenia wielofunkcyjne, 2 gabinety (psychologa i logopedy), 33 komputery wykorzystywane do celów dydaktycznych z dostępem do internetu, boisko uniwersalne - wielozadaniowe, 9 urządzeń wykorzystywanych do celów sportowych, plac zabaw.

Standard gminnej bazy szkolnej znacznie wzrósł, ponieważ w 2022 roku oddano do użytku 2 boiska w Sikorzu i Siecieniu, co znacząco uatrakcyjniło przebieg zajęć wychowania fizycznego.

W Brudzeniu Dużym wykonano ogrodzenie wokół terenu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego i przylegającego parku, utrzymane w stylu nawiązującym do części dworkowej szkoły. Wykonanie ogrodzenia poprawiło bezpieczeństwo i estetykę terenu, przylegającego bezpośrednio do drogi wojewódzkiej w centralnej części miejscowości.

W ramach realizacji rządowego programu „Posiłek w Szkole i w domu” wykonano modernizację stołówki szkolnej w Sikorzu oraz doposażono kuchnię i jadalnię. W Brudzeniu Dużym środki z programu przeznaczono na zakup wyposażenia do kuchni i jadalni.

Realizowaliśmy również „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, dzięki czemu biblioteki szkół w Brudzeniu Dużym i Sikorzu wzbogaciły swoje księgozbiory.

Ponadto odnowiono salę gimnastyczną Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Siecieniu. W ramach przeprowadzonych robót na kwotę 109 470,00 zł, wykonano malowanie i odnowiono parkiet.

8.4. Realizowane zadania oświatowe

Tabela 25. Przedszkola na terenie Gminy Brudzeń Duży

Wyszczególnienie	Wychowankowie		Oddziały	
	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023
Przedszkole Samorządowe w Brudzeniu Dużym	100	99	4	4
Przedszkole Samorządowe w Sikorzu	74	72	3	3
Oddziały przedszkolne w Szkole Podstaw. w Siecieniu	92	99	4	4
Razem	266	270	11	11

Gmina zapewnia możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 3-5 lat oraz warunki do spełniania obowiązku przedszkolnego przez dzieci, które kończą 6 lat, w przedszkolach i w oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej.

W latach szkolnym 2021/2022 i 2022/2023 dla 8 uczniów w wieku przedszkolnym, które posiadały opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w zakresie wczesnego wspomaganie, zorganizowano zajęcia specjalistyczne dostosowane do ich potrzeb. Wczesne wspomaganie rozwoju jest organizowane dla dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole. Ponadto, według stanu na koniec roku za 44 uczniów, które mieszkają na naszym terenie a uczęszczają do przedszkoli położonych na terenie innych gmin, przekazaliśmy dotację do tych samorządów w wysokości 358 440,05 zł.

Tabela 26. Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Brudzeń Duży

Wyszczególnienie	Uczniowie		Oddziały	
	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023
Szkoła Podstawowa w Brudzeniu Dużym	266	264	16	16
Szkoła Podstawowa w Siecieniu	230	204	12	11
Szkoła Podstawowa w Sikorzu	168	162	8	8
Razem	664	630	36	35

Tabela 27. Uczniowie korzystający z zajęć specjalistycznych i innych

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów	
	2021/2022	2022/2023
Rewalidacyjne dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego	32	33
Rewalidacyjno-wychowawcze w domu ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	2	2
Korekcyjno–kompensacyjne grupowe i indywidualne	113	115
Dydaktyczno–wyrównawcze	161	262
Logopedyczne grupowe i indywidualne	209	369
Terapeutyczne	4	-
Rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	135	135
Zajęcia wspomagające	220	150
Rozwijające umiejętności uczenia się	-	-
Inne	40	6
Terapia SI	15	55
Wsparcie psychologiczne indywidualne	10	10
Zajęcia z psychologiem	53	274
Terapia pedagogiczna	35	39
Gimnastyka korekcyjna	32	35
Wczesne wspomaganie	8	14
Nauczanie indywidualne w domu	2	3

Tabela 28. Uczniowie korzystający z zajęć pozalekcyjnych

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów		Liczba kół zainteresowań	
	2021/2022	2022/2023	2021/2022	2022/2023
Informatyczne	15	20	1	2
Przedmiotowe	65	175	4	9
Artystyczne	170	196	5	8
Sportowe	76	138	5	8
Inne	28	89	1	3
Szachowe	14	25	1	3
Ogółem	368	643	17	33

Gmina zapewniła możliwość realizacji obowiązku szkolnego. Stworzono warunki do nauczania dostosowanego do potrzeb i umiejętności uczniów, również dla tych, którzy wymagają specjalnej organizacji nauki i metod pracy, ze względu na stwierdzoną niepełnosprawność, w roku szkolnym 2021/2022 dla 32 uczniów, w kolejnym roku dla 34 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Zorganizowano indywidualne nauczanie dla uczniów, którzy ze względu na stan zdrowia nie mogli uczęszczać do szkoły. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna polegała na rozpoznawaniu możliwości psychofizycznych i zaspakajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów. Zgodnie z nowymi wymaganiami w zakresie organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wszystkie szkoły zapewniły pomoc pedagoga specjalnego.

8.5. Efektywność ucznia

Do obowiązkowego egzaminu końcowego w 2022 r. przystąpiło 118 osób uczących się w ósmych klasach.

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym i każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę podstawową. Egzamin nie ma progu zdawalności, co oznacza, że nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać. Uczniowie przystąpili do egzaminu z trzech przedmiotów: język polski, matematyka, język obcy i średnio uzyskali:

- 58 % z języka polskiego,
- 52 % z matematyki,
- 54 % z języka angielskiego.

W 2022 r. średnie wyniki procentowe gminy nie były tak wysokie jak w poprzednim roku, jednak na wyróżnienie zasługuje Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu, której uczniowie uzyskali wysokie wyniki egzaminu, z jęz. polskiego 74 %, z matematyki 67 %, z jęz. angielskiego 74 %. Tymi wynikami ósmoklasiści z Sikorza przekroczyli wszystkie pozostałe średnie, to jest, średnią powiatu, województwa i kraju. To efekt starań uczniów, rodziców i nauczycieli oraz dowód, że współpraca przynosi dobre efekty. Nie bez znaczenia są także, wieloletnie wysokie nakłady na oświatę samorządu gminnego.

Tabela 29. Egzamin ósmoklasisty w 2022 r. - średnie wyniki procentowe dla szkół.

L.p.	Nazwa szkoły	Średnie wyniki procentowe dla szkół 2022 r.		
		Język polski	Matematyka	Język angielski
1.	Szkoła Podstawowa w Brudzeniu Dużym	54	52	55
2.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Siecieniu	54	44	44
3.	Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu	74	67	74
4.	Średnie wyniki procentowe dla gminy	58	52	54
5.	Średnie wyniki procentowe dla powiatu płockiego	56	53	56
6.	Średnie wyniki procentowe dla województwie mazowieckiego	64	62	72
7.	Średnie wyniki dla województwa mazowieckiego na wsi	60	57	62
8.	Średnie wyniki krajowe	60	57	67
9.	Średnie wyniki krajowe na wsi	58	55	61

8.6 Pomoc materialna dla uczniów

1) Realizacja programu dożywiania dzieci w szkołach

Zadanie gminy w zakresie dożywiania dzieci jest wypełnione poprzez przygotowywanie posiłków we własnym zakresie w funkcjonujących stołówkach szkolnych. W szkołach i przedszkolach zapewnia się posiłek złożony z dwóch dań gorących, ponadto w przedszkolach podaje się dzieciom śniadania i podwieczorki. Szkoły przygotowują i wydają posiłki dla dzieci, których rodzice wniosą opłatę oraz dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wspieranych przez pomoc społeczną.

Tabela 30. Liczba wydanych posiłków – średnia miesięczna w 2022 roku

Brudzeń Duży - - Stołówka Szkoły Podst. i Przedszkola	Siecień - Stołówka Szkoły Podst. i Oddziałów przedszkolnych	Sikórz - Stołówka Szkoły Podst. i Przedszkola
<i>Przedszkole:</i> śniadań -1283 obiadów -1286 podwieczorków – 547 <i>Szkoła:</i> obiadów -1488	<i>Przedszkole:</i> śniadań -1479 obiadów -1565 podwieczorków – 445 <i>Szkoła:</i> obiadów -1815	<i>Przedszkole:</i> śniadań -1163 obiadów -1099 podwieczorków – 752 <i>Szkoła:</i> obiadów -1589

2) Dowożenie dzieci do szkół

Obowiązek gminy w zakresie zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci do szkół albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice został spełniony.

W roku szkolnym 2021/2022 dowożono 271 uczniów, w roku szkolnym 2022/2023 dowożeniem jest objętych 256 uczniów.

Dowożenie i opiekę w czasie przewozu realizowali wynajęci przewoźnicy, tj. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. Koszt zakupionych biletów miesięcznych wynosił 89 771,81 zł.

Realizując obowiązki określone w ustawie – Prawo oświatowe refundowano dziewięciu rodzicom wydatki związane z dowożeniem uczniów niepełnosprawnych i uczniów zamieszkałych w znacznej odległości od szkół, dla których nie organizowano transportu. Z tytułu refundacji wypłacono 21 713,15 zł.

Wynajęta firma Ośrodek Szkolenia Kierowców Usługi Transportowe Maciej Jabłoński z Brudzenia Dużego dowoziła do szkół specjalnych w Płocku uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności. Do czerwca 2022 r. transport zorganizowano dla dwóch uczniów, od nowego roku szkolnego dla czterech uczniów. Wydatki z tego tytułu wynosiły 64 970 zł.

3) Pomoc socjalna dla uczniów i stypendia za wyniki w nauce

W 2022 roku prawo uczniów do pomocy materialnej w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej, a także wspieranie edukacji uczniów uzdolnionych zrealizowano w formie stypendiów i zasiłków socjalnych oraz stypendiów za wyniki w nauce. W roku szkolnym 2021/2022 - pomoc socjalną otrzymało 46 uczniów, z czego stypendia socjalne otrzymało 44 uczniów, 2 osoby otrzymały zasiłki szkolne. Natomiast w roku szkolnym 2022/2023 przyznano 37 stypendiów i 5 zasiłków. Stypendia socjalne udzielane były w zależności od potrzeb, w szczególności na: zakup książek, lektur, podręczników, zakup pomocy naukowych, zakup sprzętu sportowego, zakup sprzętu mającego wpływ na realizację procesu edukacyjnego (sprzęt multimedialny), zwrot kosztów przejazdu do szkół średnich.

Wspieranie edukacji uczniów uzdolnionych zrealizowano wypłacając 222 stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe.

8.7. Poziom wydatków na oświatę i zrealizowane inwestycje

Oświata zajmuje dominujące miejsce w budżecie gminy, więc z natury rzeczy koncentruje uwagę. Zgodnie z założeniami rządowymi, budżet państwa nie gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej środków na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych samorządów. Subwencja oświatowa stanowi jedno ze źródeł finansowania tych zadań, obok innych dochodów. Gmina Brudzeń Duży przeznaczą na finansowanie zadań oświatowych istotną część swojego budżetu. Wydatki na oświatę od wielu lat stanowią duży udział w ogólnych wydatkach budżetu gminy. W roku 2022 wydano na ten cel ponad 5,7 mln, jest to wzrost o 1,2 mln w stosunku do roku 2021, gdzie wydatki wynosiły 4,5 mln zł. Kwota 5,7 mln stanowi 38,32 % wszystkich wydatków bieżących na oświatę, jest to wzrost o 4,49% w stosunku do roku ubiegłego.

Tabela 31. Źródła środków finansowych na oświatę

L.p.	Wyszczególnienie	2021 rok	
		Kwota zł	Procent całości
1.	Subwencja oświatowa	8 264 860,00	54,90
2.	Celowe dotacje na programy bieżące	571 614,20	3,80
3.	Wpłaty rodziców (dożywianie/wychowanie przedszkolne)	448 034,20	2,98
4.	Pozostałe dochody budżetu gminy	5 767 291,47	38,32
	Razem	15 051 799,87	100

Wykres 6. Źródła finansowania oświaty w %

Tabela 32. Wydatki bieżące gminy na zadania z zakresu oświaty oraz edukacyjnej opieki wychowawczej

L.p.	Wyszczególnienie	2022 rok	
		Kwota zł	Procent całości
1.	Szkoły podstawowe	10 898 665,52	72,41
2.	Stołówki szkolne	1 097 941,44	7,29
3.	Świetlice szkolne	442 276,63	2,94
4.	Przedszkola ogólnodostępne	1 332 585,04	8,85
5.	Oddziały przedszkolne Siecień	510 210,19	3,39
6.	Kształcenie dzieci z Ukrainy	76 459,70	0,51
7.	Pomoc socjalna dla uczniów	65 760,69	0,44
8.	Pomoc socjalna dla uczniów z Ukrainy	5 763,00	0,04
9.	Dowożenie uczniów do szkół (bilety)	176 454,99	1,17
10.	Dotacje dla innych gmin na: wychowanie przedszkolne dzieci zamieszkałych na terenie naszej gminy, ZNP i KZP	370 404,33	2,46
11.	Fundusz zdrowotny dla nauczycieli	20 100,00	0,13
12.	Podręczniki	54 633,91	0,36
13.	Komisje egzaminacyjne	544,43	0,01
	Razem	15 051 799,87	100

Tabela 33. Struktura całkowitych wydatków oświatowych dla szkół i przedszkoli

L.p.	Wyszczególnienie	2022 rok	
		Kwota w zł.	Procent całości
1.	Wydatki bieżące ogółem	14 358 138,52	100,00
2.	Wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi	11 673 129,24	81,30
3.	Wydatki rzeczowe	2 685 009,28	18,70

Tabela 34. Naliczona subwencja i dotacje plus wpłaty rodziców (na dożywianie i przedszkole) a plan finansowy szkół prowadzonych przez gminę

L.p.	Wyszczególnienie szkół	Subwencja i dotacje 2022 (w zł)	Wydatki 2022 (w zł)	Różnica (w zł)
1.	Sz. P. Brudzeń Duży	3 383 834,71	5 238 372,99	1 854 538,28
2.	Przedszkole Brudzeń Duży	380 718,81	840 544,49	459 825,68
3.	Sz. P. Sikórz	2 219 311,18	3 122 319,92	903 008,74
4.	Przedszkole Sikórz	258 352,86	492 040,55	233 687,69
5.	Sz. P. Siecień	2 626 275,79	4 078 190,68	1 451 914,89
6.	Oddziały przedszkolne Sz. P. Siecień	228 453,39	510 210,19	281 756,80
	Razem	9 096 946,74	14 281 678,82	5 184 732,08

Na podstawie przedstawionych zestawień finansowych należy stwierdzić, że subwencja oświatowa nie wystarczyła nawet na wynagrodzenia z pochodnymi wszystkich pracowników. Samorząd ma niewielki wpływ na wynagrodzenia zarówno nauczycieli, które stanowią największą pozycję w budżecie szkół, jak również pracowników obsługi, którzy muszą otrzymać wymagane minimum. Luka, pomiędzy wysokością środków z budżetu państwa a wydatkami bieżącymi na oświatę stale się powiększa. Znaczący wpływ na poziom wydatków ma także:

- bogata oferta edukacyjna (pomoc psychologiczno-pedagogiczna, wychowanie przedszkolne);
- realizacja zadań uzupełniających podstawową działalność szkół (dożywianie, dowożenie);
- utrzymanie dwóch obiektów szkolnych w Brudzeniu Dużym (kosztowna organizacja pracy).

Środki do dyspozycji dyrektorów szkół na realizację zadań bieżących tzw. część stała budżetu, naliczone były w oparciu o faktycznie poniesione wydatki w roku poprzedzającym z uwzględnieniem zmian. Szkoły planując budżet biorą pod uwagę w szczególności arkusz organizacyjny jednostki oraz potrzeby w zakresie kosztów eksploatacyjnych. Podejmując w tym zakresie decyzje, uwzględnia się indywidualną specyfikę poszczególnych jednostek. Wysokość środków przekazanych szkołom musi umożliwiać pełną realizację zadań wynikających z zatwierdzonego arkusza organizacyjnego oraz utrzymanie budynku szkoły. Należy podkreślić, że koszty kształcenia w przeliczeniu na jednego ucznia, są różne w jednostkach tego samego typu. Zależy to w szczególności od liczby uczniów, liczebności oddziałów, jak również wielkości obiektu.

9. WAŻNE WYDARZENIA I PROMOCJA GMINY

9.1. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy

Gmina Brudzeń Duży dysponuje następującymi materiałami promocyjnymi:

- Filmy promocyjne – dwie impresje filmowe: pierwsza realizowana latem, w dynamiczny sposób pokazująca potencjał gminny; druga zimowa pokazująca głównie zabytki sakralne.
- Ulotka promocyjna gminy z podstawowymi informacjami turystycznymi: mapa, atrakcje turystyczne, imprezy, ważne telefony i adresy.
- Ulotka promocyjna przygotowana przez gminę wydana przez Lokalną Grupę Działania Aktywni Razem – charakter podobny do ulotki gminy. Szablon wykonania ulotki wspólny dla wszystkich gmin działających w ramach LGD Aktywnych Razem.
- Ulotka dotycząca Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego w Murzynowie – informacja o zbiorach muzeum i o jego twórcy. Zbiory były gromadzone przez etnologa Jacka Olędzkiego, który pracował w Murzynowie.
- Ulotka poświęcona Lechowi Wałęsie – honorowemu obywatelowi gminy, który dzieciństwo spędził na terenie gminy.
- Ulotka z okazji setnej rocznicy wojny polsko-bolszewickiej - obrazująca jej przebieg, w tym także na naszych ziemiach i udział w niej mieszkańców naszej gminy.
- Teczka promocyjna - teczka do dokumentów ze zdjęciami pokazującymi potencjał promocyjny gminy i podstawowymi danymi teleadresowymi.
- Ulotka „Prawidłowa segregacja odpadów komunalnych” dotycząca funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Siecieniu.
- Mapa Gminy Brudzeń Duży - mapa z zaznaczonymi wszystkimi ważnymi informacjami turystycznymi wraz z tekstami promocyjnymi, telefonami i adresami przydatnymi dla turystów. Mapa wydana we współpracy z LGD Aktywni Razem. Szablon wykonania ulotki wspólny dla wszystkich gmin działających w ramach LGD Aktywnych Razem.
- Mapa Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego - przygotowana przez Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych w Otwocku – nowa edycja przygotowana w 2021 r.
- Kalendarze ścienne i listkowe z wykorzystanymi zdjęciami z Gminnego Konkursu Fotograficznego.
- Kartki świąteczne z kalendarium dla dzieci ze szkół. Rozdawane od dwóch lat z okazji Mikołajek.
- Dwie duże mapy ścienne terenu Gminy wykorzystane podczas prezentacji i codziennych spotkań w urzędzie.

Strona internetowa oraz facebook Gminy:

- Na stronie publikowane są wszystkie najważniejsze informacje dotyczące gminy. Poza dokumentami i informacjami dla mieszkańców, umieszczonych jest dużo zdjęć, filmów dokumentujących wydarzenia na terenie gminy.

- Na facebooku, który jest coraz częściej wybierany przez mieszkańców, jako forma komunikacji i informacji z gminą, również na bieżąco zamieszczane są wszystkie ważne informacje i komunikaty z życia Gminy

Logo Gminy:

- W 2021 roku zostało opracowane nowe logo gminy Brudzeń Duży wykonane przez firmę Agpress.

Współpraca z lokalnymi mediami

- Informacje na temat gminy umieszczane są w mediach lokalnych. Gmina szczególnie blisko współpracuje z Katolickim Radiem Diecezji Płockiej, Tygodnikiem Płockim, miesięcznikiem InfoPłockTV i lokalnym dodatkiem Gazety Wyborczej. Krótkie filmy dotyczące gminy publikowane są także w serwisie YouTube. Co miesiąc publikowane są filmy dotyczące najważniejszych wydarzeń w gminie przygotowane we współpracy Urzędu Gminy i firmy SzoMediaFilm.

Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego w Murzynowie

Ważnym elementem promocji gminy jest założone w 1978 roku Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego, działające we współpracy Gminy z Wydziałem Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Twórcą Muzeum był znany badacz-etnolog Jacek Olędzki, który zebrał eksponaty od okolicznych mieszkańców. Muzeum mieści się w chacie z początku XX wieku, w której prezentowane są obiekty prezentujące dwa podstawowe wątki ekspozycji: tożsamość mieszkańców i „ludzie Wisły”. Muzeum można oglądać po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznym.

Imprezy cykliczne, które odbywają się na terenie gminy Brudzeń Duży:

- **Festiwal Ginących Zawodów** - odbyło się jedenaście edycji imprezy odbywającej się na początku lipca w Brudzeniu Dużym. Festiwal jest największą plenerową imprezą organizowaną na terenie gminy. Jej celem jest pokazanie zawodów rzemieślniczych stopniowo znikających z naszej rzeczywistości. W formie zabawy przygotowane są bezpłatne warsztaty pokazujące specyfikę pracy np. kowala, hafciarki, garncarza, malarza, wikliniarza, sieciarza itp. Duża część warsztatów jest organizowana głównie dla dzieci, aktywnie wykonujących najprostsze elementy pracy rzemieślniczej pod okiem fachowca. Podczas imprezy odbywają się prezentacje kulinarne, gdzie uczestnicy mogą degustować potrawy np. kuchni tatarskiej, żydowskiej, włoskiej. W każdej edycji imprezy jest wiele atrakcji plenerowych: plac zabaw dla dzieci, strzelnica, mobilne planetarium, bieg z przeszkodami, miasteczko rowerowe dla dzieci, pokazy podnoszące bezpieczeństwo prowadzenia samochodu.

Na scenie swój program prezentują szkoły z terenu gminy, koło emerytów, orkiestra dęta z Sobowa. Po występach lokalnych koncerty dają wykonawcy zaproszeni na imprezę. Na festiwalu w

minionych latach występowali między innymi Karol Okrasa, Cezary Pazura, Jerzy Kryszak, Andrzej Rosiewicz, Halina Frąckowiak.

Podczas XI Festiwalu wystąpili między innymi: aktor Tomasz Karolak ze swoim zespołem Pączki w Tłuszczu i grupa Defis. Jak zawsze były też pokazy rzemieślnicze, gdzie można było na przykład własnoręcznie zrobić sobie zabawkę albo próbować robić ikony z naszym gościem z Ukrainy Andriem Rodychem.

Na festiwalu można było spróbować ukraińskich przysmaków, pobawić się w strefie bezpieczeństwa, zrobić sobie zdjęcie w fotobudce czy pokonać tor przeszkód przygotowany przez Adrenaline Rush.

Tak jak w ostatnich latach, atrakcją były potrawy przygotowane przez nasze koła gospodyń wiejskich.

Fot. 31 Festiwal ginących zawodów w 2022r.

- **Amatorski Wyścig Rowerowy** - odbyło się już trzynaste edycji tej imprezy, która ma miejsce zawsze 1 lub 3 maja. W kilku grupach wiekowych i na różnych dystansach zawodnicy rywalizują na drogach wokół Brudzenia Dużego. W zmaganiach sportowych biorą udział mieszkańcy gminy ale również goście z okolicznych gmin jak również kolarze z klubów sportowych, m. in. z Płocka i Włocławka.

Fot. 32 Wyścig rowerowy w 2022 r.

- **Turniej Szachowy z okazji Święta Niepodległości 11 listopada w Brudzeniu Dużym** - odbyło się dziewięć edycji tej imprezy. Amatorskie zawody o skali lokalnej z dużym udziałem młodzieży. Atrakcją turnieju jest gra symultaniczna z arcymistrzem szachowym Mirosławem Grabarczykiem.

- **Dożynki Gminne** - odbywają się zwykle w ostatnią niedzielę sierpnia, rotacyjnie w różnych miejscowościach na terenie gminy. Impreza plenerowa z koncertami na scenie i atrakcjami dla dzieci. Kulminacyjnym punktem jest obrzęd dożynkowy z podziwianiem wieńców dożynkowych przygotowanych przez mieszkańców wsi z terenu naszej gminy.

W roku 2022 Dożynki Gminne odbyły się w Rokiciu. W programie artystycznym wystąpiły kolejno: orkiestra z Sobowa, Koło Emerytów, Inwalidów i Rencistów „Sami Swoi” i kapela Janka z Mochowa. Później publika bawiła się przy występach artystów disco-polo: Loverboya, Arka Kopaczewskiego i zespołu Mirage and Yoko. Uczestnicy dożynek mogli spróbować atrakcji

kulinarnych przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich ze Strupczewa i Główny. Można było spróbować potraw ukraińskich przygotowanych przez uchodźców pozostających na terenie naszej gminy. Ciekawe warsztaty i aukcje charytatywne przygotował współorganizator imprezy Fundacja Mocni Mocą Nadziei.

Fot. 33 Dożynki Gminie w Rokiciu 2022 r.

➤ **Gminny Dzień Sportu** - odbyło się sześć edycji imprezy organizowanej dla szkół z terenu gminy. Młodzież rywalizuje w różnych dyscyplinach sportu: biegi, skok w dal, siatkówka, piłka nożna itp. Impreza organizowana wspólnie z LKS Wisła Główna - Sobowo. W ostatnim roku impreza z powodu żałoby po śmierci jednego z uczniów nie odbyła się.

Fot.34 Dzień sportu w Brudzeniu Dużym w 2021 r.

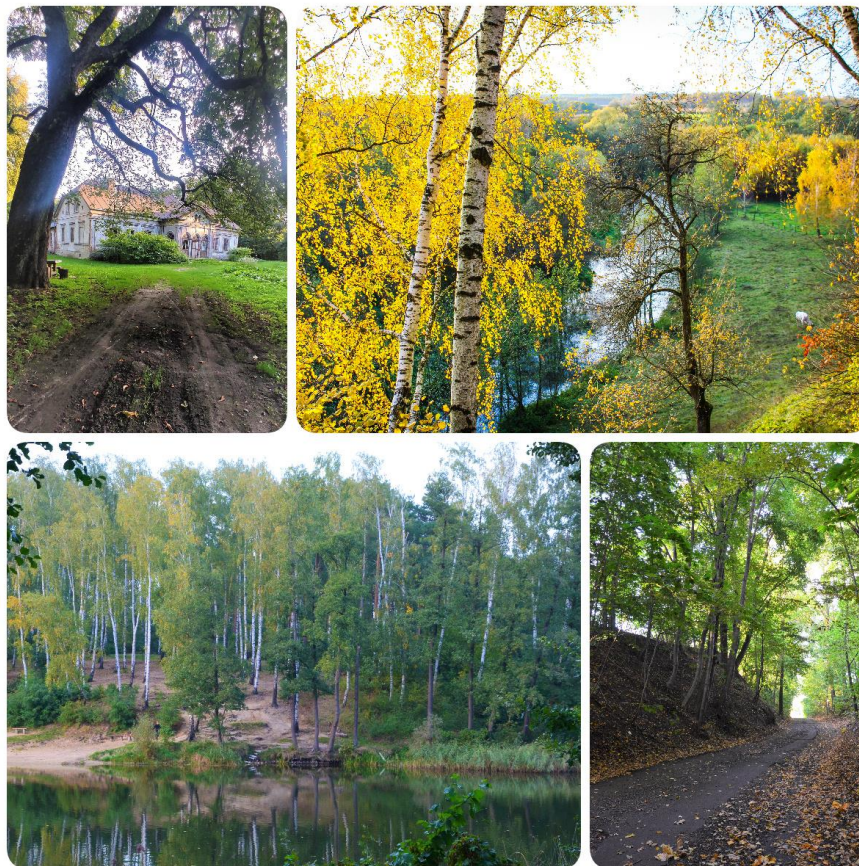

➤ **Konkurs Fotograficzny:** odbyło się osiem edycji imprezy. W konkursie bierze udział młodzież z terenu gminy. Prace w konkursie są dodatkowo wykorzystywane w materiałach promocyjnych gminy. Na ich podstawie powstało ostatnich osiem kalendarzy planszowych gminy.

Fot.35 Zwycięskie fotografie z konkursu fotograficznego w 2022 r.

Fot. 36 Wyróżnione fotografie z konkursu fotograficznego w 2022 r.

➤ **Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze** - impreza z wieloletnią tradycją sprawdzająca gotowość gminnych OSP.

Fot. 37 Zawody OSP w 2022 r.

➤ **Koncerty Noworoczne Orkiestry Dętej z Sobowa** - koncert organizowany jest w styczniu, w różnych kościołach położonych na terenie gminy.

➤ **11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości**

Corocznie odbywa się uroczysta msza z udziałem orkiestry z Sobowa. W miejscach pamięci władze gminne i radni składają kwiaty. Od pięciu lat integralną częścią Święta Niepodległości jest Marsz dla Niepodległej. Marsz na kilka dni przed Świętem organizuje Szkoła Podstawowa w Sikorzu. Młodzież wspólnie z dyrekcją szkoły i władzami samorządowymi składa kwiaty na cmentarzu w Sikorzu na grobach lokalnych patriotów.

W 2022 r. po uroczystej mszy świętej w Kościele parafialnym w Bądkowie Kościelnym, przemarszu pod Urząd Gminy w Brudzeniu Dużym i złożeniu kwiatów na płycie upamiętniającej powstańców styczniowych, zostały przygotowany ciepły poczęstunek dla wszystkich uczestników uroczystości.

Fot. 38. 11-listopada Święto Niepodległości w 2022 r.

➤ **6 grudnia – Mikołajki**

Od 2017 roku Wójt Gminy, w ramach wizyty Świętego Mikołaja, spotyka się z dziećmi z przedszkoli z terenu naszej gminy. Dzieci dostają zestawy słodczy i pamiątkowe zdjęcia mikołajkowe. W 2021r. z uwagi na pandemię wizyta Świętego Mikołaja odbyła się w reżimie sanitarnym z zachowaniem dystansu społecznego. W 2022 r. Święty Mikołaj gościł już jak z okresu przed pandemią. Od dwóch lat dzieci dostają również specjalną kartę z kalendarzem na następny rok.

Fot. 39 Św. Mikołaj odwiedza dzieci w przedszkolu w 2022 r.

- Gmina stara się każdego roku upamiętniać ważne wydarzenia z historii naszego kraju: np. rocznicę wybuchu drugiej wojny światowej, odzyskanie niepodległości czy powstanie styczniowe.
- Gmina wspomagała też organizacyjnie, logistycznie i sprzętowo małe imprezy lokalne organizowane we wsiach przez koła gospodyń wiejskich.
- Gmina współpracuje z podmiotem prywatnym - Osadą Młynarza w Radotkach, która organizuje szereg biegów terenowych. Najbardziej znane z nich to cykl biegów przeszkodowych

pod nazwą Adrenaline Rush gromadzących w sumie rocznie kilka tysięcy uczestników. Osada Młynarza co roku organizuje też „Tropem Wilczym Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych” wspierany finansowo przez gminę.

Inne imprezy związane z ważnymi wydarzeniami lokalnymi w 2022 r.:

➤ **Otwarcie PSZOK w Siecieniu.**

31 stycznia 2022 r. otwarto Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Siecieniu. Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali: Marek Martynowski – Senator RP, Michał Orliński w imieniu Macieja Małeckiego – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych, Lech Rutkowski - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Brudzeń Duży, Andrzej Dwojnych - Wójt Gminy i Maria Agnieszka Maraszek – Zastępca Wójta.

W uroczystości brali udział radni powiatowi, radni gminni, sołtysi, druhowie z OSP i mieszkańcy. Zasady działania PSZOK znajdują się na stronie Urzędu Gminy.

Fot.40 Otwarcie PSZOK w 2022r.

➤ **Przekazanie wozu bojowego dla OSP Siecień**

18 lutego 2022 r. odbyła się w Siecieniu uroczystość przekazania samochodu ratowniczo-gaśniczego GCBA 5/32 Man druhom z OSP.

Podczas uroczystego apelu samochód pożarniczy przekazali: Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji Maciej Wąsik i Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej nadbrygadier Jarosław Nowosielski.

W uroczystości brali udział: Senator RP Marek Martynowski, Stefan Pawłowski Dyrektor Biura Poselskiego Wiceministra Macieja Wąsika, radni gminni, strażacy z Płocka i z terenu Gminy Brudzeń Duży. W imieniu gospodarzy głos zabierali: Wójt Gminy Andrzej Dwojnych i Komendant Gminny OSP Włodzimierz Sulkowski.

Samochód został poświęcony przez księdza Romana Bagińskiego kapelana straży pożarnych w powiecie płockim i proboszcza z Siecienia księdza Jana Kurantowicza.

Fot.41 Przekazanie wozu dla OSP Siecień w 2022r.

➤ **Poprawa infrastruktury terenu wokół Muzeum im. Stanisława Murzynowskiego w Murzynowie**

Zagospodarowano teren wokół muzeum im. Stanisława Murzynowskiego w Murzynowie w formie: postawienia nowego płotu, trzech ławeczek dla gości, stojaka na rowery, koszy na śmieci, dwóch tablic informacyjnych i dwóch znaków drewnianych. Pieniądze pozyskała Gminna Biblioteka ze Środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Obszarów wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 57 267,00 zł.

➤ **Obchody 40-lecia działalności Koła nr 11 Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Brudzeniu Dużym**

Uroczystość odbyła się 22 czerwca w Siecieniu. Członkowie koła otrzymali odznaczenia i wyróżnieniami za swoją pracę oraz prezenty od Wójty Gminy i Rady Gminy Brudzeń Duży i zaproszonych gości. Podczas obchodów występował zespół Sami Swoi i goście z Kół Emerytów z Mochowa i Radzanowa.

Fot.42. 40—lecie Koła Emerytów 2022r.

➤ **Obchody 100-lecia istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Turzy Małej**

Uroczystości, które odbyły się 13 sierpnia 2022 r. rozpoczęła msza święta. Podczas uroczystości poświęcono i nadano sztandar dla miejscowej OSP, która została odznaczona Złotym Znakiem Związku OSP RP.

Program artystyczny przygotowany został przez Orkiestrę Dętą z Sobowa. Podczas uroczystości Ochotniczej Straży Pożarnej najbardziej zasłużeni druchowie otrzymali odznaczenia i wyróżnienia.

Fot.43 Obchody 100-lecia OSP w Turzy Małej w 2022r.

➤ **Konkurs Mister Traktor**

W 2022 roku po raz pierwszy zorganizowano Konkurs Mister Traktor. Polegał na ozdobieniu dekoracjami dożynkowymi traktorów wyprodukowanych przed 1990 rokiem i zaprezentowaniu ich podczas Dożynek Gminnych w Rokiciu.

W pierwszej edycji mieliśmy 11 specjalnie przygotowanych traktorów, które podczas specjalnej parady zaprezentowały się widzom.

Fot. 44 Mister Traktor w 2022r.

➤ **Spektakl Florian w Powiecie Płockim**

Na koniec Dożynek Gminnych w Rokiciu aktorzy Teatru Dramatycznego imienia Jerzego Szaniawskiego w Płocku pokazali spektakl „Florian w powiecie Płockim” przygotowany w związku ze 100 –leciem utworzenia Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. Przedstawienie oparte na faktach pokazywało codzienną służbę strażaków. Przed spektaklem na scenie z podziękowaniami dla aktorów i sponsorów przedsięwzięcia pojawił się Andrzej Dwojnych, Lech Dąbrowski

Przewodniczący Rady Powiatu Płockiego i Hilary Januszczak Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Płocku.

Fot.45 Spektakl Florian w 2022r.

➤ Sztandar dla Szkoły Podstawowej w Brudzeniu Dużym

9 września 2022 r. w Brudzeniu Dużym odbyła się uroczystość nadania sztandaru dla Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Brudzeniu Dużym. Rozpoczęła się ona mszą świętą w kościele pw. Św. Szczepana w Bądkowie Kościelnym. Kolejnymi punktami uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej nadanie placówce imienia Pawła Włodkowica i nadanie jej sztandaru. Ostatnim punktem ceremonii były występy artystyczne dzieci z przedszkola i szkoły.

Gospodarzami ceremonii nadania sztandaru była Dyrektorka Szkoły Podstawowej Agnieszka Czajkowska, Wójt Gminy Andrzej Dwojnych i Przewodniczący Rady Gminy Tadeusz Borowicki. Uroczystość zaszczylicili swoją obecnością Zbigniew Kruszewski – Rektor Szkoły Wyższej imienia Pawła Włodkowica w Płocku, Paweł Felczak - Zastępca Dyrektora Kuratorium Oświaty w

Warszawie Delegatura Płock, Agnieszka Sulowska Dyrektor Mazowieckiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy, Jan Zega Proboszcz Parafii Pw. Św. Szczepana, a także radni powiatowi, gminni i dyrektorzy szkół.

Fot.46 Przekazanie sztandaru Szkole Podstawowej w Brudzeniu Dużym w 2022r.

➤ **Obchody 100-lecia istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Bądkowie Kościelnym**

Uroczystości, które odbyły się 17 września rozpoczęła msza święta. Podczas uroczystości miejscowe OSP odznaczono Złotym Znakiem Związku OSP RP.

Podczas uroczystości Ochotniczej Straży Pożarnej najbardziej zasłużeni druhowie otrzymali odznaczenia i wyróżnienia. Całość części oficjalnej zakończył występ Orkiestry Dętej z OSP Staroźreby.

Fot.47 100-lecie OSP Bądkowo Kościelne w 2022r.

➤ **Maszt z flagą Rzeczypospolitej Polskiej w ramach projektu „Pod biało-czerwoną”**

11 listopada 2022 r. odbyła się uroczystość podniesienia flagi narodowej na maszt, który specjalnie właśnie na 11 listopada stanął przed urzędem. Maszt z flagą Rzeczypospolitej Polskiej został sfinansowany w ramach projektu „Pod biało-czerwoną” pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego. Podczas uroczystości głos zabrali: Andrzej Dwojnych Wójt Gminy mówiący o wadze tego święta, Maria Agnieszka Maraszek Zastępca Wójta, która przedstawiła program „Pod biało-czerwoną” i Tadeusz Borowicki Przewodniczący Rady Gminy, który odczytał list przesłany przez Annę Ewę Cicholską Posła na Sejm RP.

Fot.48 Maszt z flagą w 2022r.

Inne ważne wydarzenia lokalne w 2022 r.:

➤ **Akcja pomocy dla Żytomierza – miasta partnerskiego Płocka**

W związku agresją Rosji na Ukrainę oraz w geście solidarności z Ukrainą, gmina Brudzeń Duży przyłączyła się do pomocy organizowanej przez Miasto Płock i Powiat Płocki poprzez zorganizowanie zbiórki dla mieszkańców Żytomierza, miasta na Ukrainie, położonego pomiędzy Kijowem a Lwowem.

Osoby, które chciały wesprzeć potrzebujących mogły dostarczyć:

- produkty żywnościowe o długim terminie przydatności do spożycia
- artykuły higieniczne
- środki czystości
- środki opatrunkowe
- latarki i baterie
- sprzęt do komunikacji (krótkofalówki)

Miejscem zbiórki był Urząd Gminy Brudzeń Duży

Rys. 12 Pomoc Ukrainie w 2022r.

➤ **Sprzedaż węgla dla mieszkańców**

Działając na mocy art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2022 roku o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz.U z 2022 r., poz. 2236), Wójt Gminy Brudzeń Duży, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, podjął decyzję o przystąpieniu do zakupu paliwa stałego z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych zlokalizowanych na terenie Gminy Brudzeń Duży.

Wnioski na zakup węgla w cenie 2 000,00 zł brutto za tonę mieszkańcy mogli składać od dnia 10 listopada 2022 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym.

Gmina zorganizowała sprzedaż węgla dla mieszkańców przy pomocy nawiązanej współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, którzy zajmują się sprzedażą węgla. Umowy na odbiór węgla ze składu węglowego, transport, składowanie oraz wydanie uprawnionym mieszkańcom zostały podpisane z firmą: Usługi transportowe Józef Markuszewski, Zakład Usługowo-Handlowy „TRANS” Jerzy Czajkowski, FHU Dariusz Chyżyński oraz PUH POL-POL Jan Różanowski.

Gmina Brudzeń Duży, jako jedna z pierwszych w powiecie płońskim podpisała umowę z dostawcą węgla PGE Paliwa Sp. z o.o. oraz jako jedna z pierwszych gmin otrzymała pierwszą i kolejne partie węgla. Dzięki dobrej współpracy ze Spółką PGE Paliwa oraz lokalnymi przedsiębiorcami z terenu gminy oraz zaangażowaniu w obsługę całego procesu pracowników Urzędu mieszkańcy bardzo szybko otrzymywali zakupiony węgiel. Wnioski były na bieżąco obsługiwane a czas oczekiwania na węgiel był bardzo krótki. Wszyscy zainteresowani mieszkańcy mogli zakupić i otrzymać węgiel na wskazany adres zamieszkania. Cały proces przebiegał bardzo płynnie, sprawnie i bez komplikacji.

Fot. 49 Węgiel dla mieszkańców gminy

➤ **Konsultacje w sprawie Centralnego Portu Komunikacyjnego**

7 listopada 2022 r. w Brudzeniu Dużym odbyły się konsultacje społeczne rządowej agencji CPK z mieszkańcami w sprawie przebiegu linii kolejowej przez teren naszej gminy. Uczestniczyło w nim około 600 osób, które zadały mnóstwo pytań i zgłaszały szereg wątpliwości dotyczącej inwestycji. Wójt Andrzej Dwojnych w swoim przemówieniu podkreślił, że wszystkie dotychczasowe inwestycje gminne z udziałem środków unijnych, rządowych i samorządu województwa, jak również wszystkie dotychczasowe wielomilionowe inwestycje samorządu województwa mazowieckiego wywarły wyłącznie dodatni impuls na naszą gminę: dzięki nim sprowadzili się do nas nowi mieszkańcy i zaczęła rozwijać się działalność gospodarcza, inwestycje podniosły gminę od strony cywilizacyjnej i wizerunkowej, polepszyły komfort życia dotychczasowych mieszkańców. Tymczasem planowana inwestycja rządowa w postaci szybkiej kolei CPK we wszystkich przedstawionych wariantach już na etapie projektowania hamuje rozwój gminy i przyczynia się do jej stagnacji, w przyszłości zaś pogorszy standard życia mieszkańców, wiele osób straci dorobek życia swojego i przeszłych pokoleń, zniechęci ludzi do osiedlania się w niej. Jednocześnie Wójt podziękował 2106 mieszkańcom za udział w gminnej ankiecie – wszystkie karty włącznie z podsumowanymi wynikami zostały zawiezione do siedziby CPK w Warszawie.

Zarówno Wójt Gminy Andrzej Dwojnych jak i Rada Gminy Brudzeń Duży byli i są mocno zaangażowani w temacie sprzeciwu budowy linii kolejowych na odc. CPK- Płock- Włocławek we wszystkich obecnych wariantach CPK przebiegającym przez teren naszej gminy. Dowodem tego jest powołanie w dniu 11 października 2022 r. uchwałą Rady Gminy doraźnej Komisji ds. planowanej budowy, CPK, która działa na rzecz i w interesie mieszkańców naszej gminy.

Kolejnym krokiem było wypracowanie i przygotowanie stanowiska Wójta i Rady Gminy Brudzeń Duży w sprawie wariantów przebiegu linii kolejowych dużych prędkości CPK.

Byliśmy pierwszym samorządem w powiecie płockim, wyprzedzając na tym polu wszystkie gminy, Starostwo Powiatowe i Urząd Miasta Płocka, który przygotował własną ankietę konsultacji społecznych, umożliwiając mieszkańcom wypowiedzenie się na temat planów budowy linii kolejowych CPK na terenie naszej gminy.

Kolejnym działaniem było pozyskanie opinii Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych oraz Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego dotyczących wpływu budowy kolei szybkiej prędkości na teren naszej gminy.

Następnym krokiem było osobiste przekazanie przez Wójta wypełnionych ankiet naszych mieszkańców, przedstawicielom CPK w Warszawie w dniu 1 grudnia 2022 r..

Kolejnym działaniem było wystosowanie oficjalnego pisma w dniu 7 grudnia 2022 r. przez Wójta Gminy Brudzeń Duży do Prezesa CPK, do wiadomości Prezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Klimatu i Środowiska, Pełnomocnika Rządu ds. CPK, Wojewody Mazowieckiego, Marszałka Województwa Mazowieckiego i Starosty Płockiego, w którym jednoznacznie negatywnie opiniuje wszystkie przedstawione przez CPK warianty przebiegu linii kolejowych przez teren gminy Brudzeń Duży wraz z podaniem merytorycznych argumentów.

Jak wynika z przedstawionych powyżej informacji zarówno Wójt jak i Rada Gminy podejmowali i podejmują szereg działań na gruncie lokalnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym mających na celu obronę interesów mieszkańców naszej gminy.

Fot. 50 Przekazanie przez Wójta ankiet mieszkańców gminy Brudzeń Duży w sprawie szybkiej kolei CPK

9.2 Sport w gminie

Gmina Brudzeń Duży przeznaczyła na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2022 roku kwotę 95.000,00 złotych.

W wyniku ogłoszonego konkursu do Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym wpłynęły oferty złożone przez:

1. LKS Wisła Główina – Sobowo

Tytuł zadania publicznego: „Prowadzenie szkoleń i treningów dla dzieci i młodzieży, udział w turniejach i rozgrywkach ligowych różnego szczebla” (rozgrywki piłki nożnej).

2. Uczniowski Klub Sportowy „Sikorzanka”

Tytuł zadania publicznego: „Wspólnie możemy więcej” (treningi piłki siatkowej, organizacja gminnych turniejów, udział w rozgrywkach).

Komisja konkursowa po przeanalizowaniu ofert podjęła decyzję o przyznaniu dotacji:

- LKS „Wisła Główina–Sobowo” w kwocie 88.000,00 zł.

- Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Sikorzanka” w kwocie 7.000,00 zł.

Ludowy Klub Sportowy Wisła Główina – Sobowo. Klub piłkarski działający od 2005 roku. W sezonie 2022/23 grający w klasie B Płockiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. W klubie działa również sekcja młodzieżowa występująca w lidze U13 i rocznik 2013 w lidze U10 Płockiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. W klubie na koniec 2022 roku zgłoszonych do rozgrywek było ponad 60 zawodników. Klub aktywnie włącza się w każdą imprezę sportową organizowaną na terenie gminy. Jest głównym organizatorem Gminnego Dnia Sportu dla młodzieży ze szkół działających na terenie gmin. Odbyło się siedem edycji imprezy, w której młodzież rywalizuje w różnych dyscyplinach sportu: biegi, skok w dal, siatkówka, przeciąganie liny, piłka nożna.

Fot. 51 Klub sportowy Wisła Główina - Sobowo

9.3 Gminna Biblioteka Publiczna

Gminna Biblioteka Publiczna w Brudzeniu Dużym jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora. Nadzór nad organizacją i funkcjonowaniem sprawuje wójt gminy, a nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki sprawuje Książnica Płocka oraz Wojewódzka Biblioteka w Warszawie. Na czele Gminnej Biblioteki Publicznej w Brudzeniu Dużym stoi Dyrektor, który kieruje jej działalnością i reprezentuje bibliotekę na zewnątrz. Działalność biblioteki głównej wspierają dwie Filie biblioteczne mieszczące się:

- Filia Biblioteczna w Siecieniu (budynek świetlicy wiejskiej), Siecień 61, 09-411 Biała
- Filia Biblioteczna w Sikorzu (budynek szkoły podsatwowej), Sikórz 85, 09-411 Biała.

Księgozbiór

Biblioteka gromadzi księgozbiór odpowiadający potrzebom naszych użytkowników, czytelników. Są to pozycje obejmujące:

- ✓ literaturę naukową i popularnonaukową,
- ✓ literaturę piękną dla dorosłych, dzieła klasyki polskiej i światowej,
- ✓ literaturę dla dzieci i młodzieży,
- ✓ lektury szkolne,
- ✓ literaturę regionalną.

Biblioteka gromadzi nowości książkowe, które są dostępne na rynku wydawniczym. Przy wyborze pozycji książkowych bierze pod uwagę sugestie czytelników, ich gusta i preferencje. Każdego roku biblioteka składa wniosek i korzysta z dofinansowania MK i DN – Priorytet 1 „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych” deklarując w nim wysokość własnego wkładu finansowego. Księgozbiór jest na bieżąco opracowywany, uaktualniany pod względem formalnym i rzeczowym.

Tabela 35. Ilość książek zakupionych ze środków samorządowych i dotacji

Biblioteka	Zakup ze środków MK i DN		Zakup ze środków samorządowych		Dary	
	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
GBP w Brudzeniu	208	5155,38	322	7974,48	21	189,00
Filia w Siecieniu	141	3437,32	232	6201,27	1	14,00
Filia w Sikorzu	75	1638,30	204	5132,84	1	14,00
Ogółem:	424	10231,00	758	19308,59	23	217,00

Ilość książek wraz z darami stanowi 1205 wol. o łącznej wartości 29 756,59 zł.

Tabela 36. Stan księgozbioru na koniec 2022 r.

Biblioteka	Stan księgozbioru na koniec 2022 r.
GBP w Brudzeniu	10735
Filia w Siecieniu	9359
Filia w Sikorzu	7926
Ogółem:	28 020

Czytelnictwo

Biblioteki udostępniają swoje zbiory biblioteczne w dwóch formach: prezencyjnie (na miejscu) oraz na zewnątrz. Swobodny dostęp do półek pozwala na wstępne zapoznanie się z literaturą i dokonanie właściwego wyboru.

Tabela 37. Stan czytelników na koniec 2022 r.

Biblioteka	Stan czytelników na 31.12.2022 r.
GBP w Brudzeniu	409
Filia w Siecieniu	221
Filia w Sikorzu	316
Ogółem:	946

Z podsumowania wynika, że czytelnicy placówek bibliotecznych stanowią 8,6 % mieszkańców gminy.

Tabela 38. Struktura czytelników wg. wieku

Biblioteka	Struktura czyt. wg wieku							
	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	pow. 60
	lat	lat	lat	lat	lat	lat	lat	lat
GBP w Brudzeniu	19	129	45	30	12	67	50	57
Filia w Siecieniu	18	66	25	12	4	52	33	11
Filia w Sikorzu	20	153	41	16	8	39	28	11
Ogółem:	57	348	111	58	24	158	111	79

Jak wynika ze struktury, spośród wszystkich użytkowników biblioteki, najliczniejszą grupę czytelniczą stanowiły dzieci od 6 do 12 lat, ucząca się młodzież od 13 do 15 lat oraz osoby dorosłe w wieku od 25 do 44 lat.

Tabela 39. Struktura czytelników wg. zajęcia

Biblioteka	Struktura czyt. wg. zajęcia		
	Uczący się	Pracujący	Pozostali
GBP w Brudzeniu	176	99	134
Filia w Siecieniu	83	68	70
Filia w Sikorzu	191	44	81
Ogółem:	450	211	285

Wypożyczalnia

GBP wraz z filiami bibliotecznymi pracują w systemie bibliotecznym MAK+ rekomendowanym przez Instytut Książki. Do obsługi czytelników i prac bibliotecznych wykorzystujemy w pełni zautomatyzowane moduły: katalog, magazyn, wypożyczalnia, raporty, czytelnia, skontrum. Nowości książkowe są opracowywane i katalogowane na bieżąco. Czytelnicy za pośrednictwem Internetu mają dostęp do konta bibliotecznego i mogą sprawdzać i kontrolować wypożyczenia we wszystkich bibliotekach korzystających z systemu MAK+, przeszukiwać katalog, dokonywać rezerwacji określonych pozycji książkowych. Wykorzystywany program biblioteczny jest programem płatnym – umowa z Instytutem Książki.

Dużym udogodnieniem jest strona Internetowa oraz portal społecznościowy Facebook, na których oprócz bieżącej działalności biblioteki można monitorować napływ nowości książkowych do bibliotek.

Tabela 40. Struktura czytelników wg. miejsca korzystania

Wypożyczenia i udostępnienia								
Jednostka	Ogółem	w tym na zewnątrz:			w tym na miejscu:			
		Literatura dla dzieci i młodzieży	Literatura dla dorosłych	Inne	Czasopisma	Książki	Czasopisma	Liczba udzielonych infor.
GBP w Brudzeniu Dużym	9966	2937	6840	189	29	66	0	220
Filia Siecień	6220	2505	3374	341	0	0	0	4
Filia Sikórz	6502	2382	4025	95	0	352	0	0
Ogółem :	22 688	7824	14239	625	29	418	0	224

Jak wynika z powyższej tabeli odróżnieniu od ubiegłych lat wzrosła liczba wypożyczeń książek dla dorosłych, natomiast zmalała liczba wypożyczeń książek dla dzieci i młodzieży. Młodszy czytelnicy nadal chętnie korzystają ze zbiorów, jednak z powodu nadmiernego korzystania przez nich z Internetu statystyka wypożyczeń wśród tej grupy z roku na rok zmniejsza się.

Czytelnicy poszukiwali książek polecanych przez media, portale społecznościowe, audycje, czasopisma, dlatego konieczne było ich ciągłe uzupełnianie. Odpowiedni dobór księgozbioru ma wpływ na częstotliwość wypożyczeń i ilość odwiedzin w naszych placówkach.

W 2022 r. ogółem wypożyczono **22 688 woluminy**. Statystyczny czytelnik wypożyczył **23** pozycje książkowe w ciągu roku. Na miejscu udostępniono **418** woluminów. Udzielono też **232** informacje rzeczowe, biblioteczne i bibliograficzne.

Aplikowanie do konkursów grantowych i programów dotacyjnych 2022 roku

- „W ramach Programu Wieloletniego „ Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa. Kwota dofinansowania **wyniosła 10 231,00 zł.**
- Z dofinansowania zadania w ramach programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” ze środków finansowych Instytutu Książki. Kwota dofinansowania **wyniosła 25 100,00 zł.**
- Zakończono projekt na realizację zadania rozpoczętego w roku 2021 pn” Poprawa wizerunku oraz zagospodarowanie terenu wokół Muzeum im. Stanisław Murzynowskiego w Murzynowie” w ramach poddziałania 19.2 „ Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Pieniądze na realizację zadania zostały przekazane w roku 2022. Kwota dofinansowania **wyniosła 57 267,00 zł.**
- Zakończono projekt rozpoczęty w roku 2021 pn.”Sieć na kulturę w podregionie płockim” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, działanie 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej”. Biblioteka otrzymała sześć laptopów **o łącznej wartości 10974,00 zł.** Dodatkowo w roku 2022 składaliśmy jeszcze trzy wnioski o dofinansowanie, jednak nie otrzymaliśmy żadnych środków.

Działalność Kulturowo -Oświatowa

Biblioteka główna wraz z Filiami bibliotecznymi w Siecieniu i Sikorzu oprócz statutowych założeń prowadzi również szeroką działalność kulturalno – oświatową promującą czytelnictwo w środowisku lokalnym. Formy popularyzacji czytelnictwa są zróżnicowane i dostosowane do odbiorców, m.in. imprezy artystyczno-literackie, wystawy tematyczne, spotkania autorskie, konkursy plastyczne, warsztaty tematyczne, prezentacje multimedialne, lekcje biblioteczne, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Od 2017 r. ściśle współpracujemy i koordynujemy działania Filii Płockiego Powiatowego Uniwersytetu Trzeciego Wieku na terenie Gminy Brudzeń Duży. Organizujemy i włączamy się w ogólnopolskie akcje, tj. *Tydzień Czytania dzieciom, Cała Polska czyta dzieciom*. Realizacja działań w ramach obchodów okrągłych rocznic ustanawianych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Uczestniczymy w gminnych imprezach masowych m.in.: Wyścig rowerowy po Mazowieckiej Szwajcarii, Festiwal Ginących Zawodów itp.

Kalendarz wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez GBP w Brudzeniu Dużym oraz Filie biblioteczne Siecieniu i Sikorzu w 2022 r.

Styczeń

- Warsztaty plastyczne zorganizowane dla dzieci z terenu gminy Brudzeń Duży z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka.

- Spotkanie z bajką – tematem spotkania były Góry. Dzieci z przedszkola w Sikorzu wysłuchały bajki o wędrownicy w góry i wykonały ilustracje.

Luty

- Konkurs plastyczny „Moja Walentynka” zorganizowany z okazji święta zakochanych. Uczestnikami konkursu byli uczniowie klas IV – V ze Szkoły Podstawowej w Brudzeniu Dużym.
- Spotkanie w GBP w Brudzeniu Dużym z okazji urodzin Doroty Gellner. Dzieci z przedszkola wysłuchały wierszy w/w autorki i wykonały bukiety kwiatów.
- Lekcja on-line z uczniami klasy III zorganizowana przez Filię biblioteczną w Siecieniu. Tematem lekcji było zapoznanie dzieci z nowościami książkowymi dostępnymi w bibliotece.
- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego – konkurs ortograficzny przygotowany przez Filię biblioteczną w Sikorzu dla uczniów klas II i III z Sikorza.

Marzec

- Konkurs literacki „Lektura na kwarantannę” ogłoszony przez Filię biblioteczną w Siecieniu dla uczniów z klas IV-VIII ze szkoły w Siecieniu.
- Konkurs poetycki ogłoszony przez GBP w Brudzeniu Dużym z okazji Światowego Dnia Poezji dla młodzieży szkolnej od 13 lat i osób dorosłych z terenu gminy Brudzeń Duży.
- Spotkanie z bajką. Zajęcia literackie dla dzieci z przedszkola w Siecieniu.
- Z okazji pierwszego dnia wiosny loteria dla wszystkich czytelników GBP w Brudzeniu Dużym odwiedzających bibliotekę i wypożyczających książkę. Akcja miała na celu promocję czytelnictwa.
- Wykład Aleksandry Wysockiej - Kowalskiej, fizjoterapeutki nt. „Istota, rola i zadania leczenia uzdrowiskowego” skierowany do słuchaczy PPUTW - sekcja Brudzeń Duży.

Kwiecień

- Z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla dzieci oraz urodzin Hansa Christiana Andersena odbyło się czytanie baśni Andersena w przedszkolu w Sikorzu.
- Akcja społeczno-edukacyjna „Żonkile”- upamiętniająca powstanie w getcie warszawskim skierowana do użytkowników GBP w Brudzeniu Dużym.
- Spotkanie autorskie z Panem Poetą zorganizowane dla dzieci z przedszkola w Brudzeniu Dużym oraz dla uczniów klas I- III ze Szkoły Podstawowej w Sikorzu.

Maj

- Lekcja biblioteczna zorganizowana przez Filię w Sikorzu. Uczestnikami lekcji były dzieci z przedszkola.
- Spotkanie autorskie z Grażyną Zielińską zorganizowane z okazji Tygodnia Bibliotek przez GBP w Brudzeniu Dużym dla słuchaczy PPUTW – sekcja Brudzeń Duży.

- Spektakl „Magiczna księga czarodziejki Arielki” w wykonaniu aktorów z Teatru Profilaktyki i Edukacji Maska z Krakowa skierowany dla przedszkolaków w Sikorzu , uczniów klas I -III z Brudzenia Dużego oraz Siecienia. Wydarzenia zorganizowane w ramach Tygodnia Bibliotek.
- Spotkanie czytelnicze „ Czytanie ma moc”. Uczestnikami spotkań czytelniczych były dzieci z przedszkola z Siecienia.
- „Moja rodzina” – temat lekcji bibliotecznej przeznaczony dla przedszkolaków w Siecieniu.

Czerwiec

- „Polscy autorzy dla klimatu” - akcja czytelnicza promująca książki i czytanie przeznaczona dla uczniów klas I -III ze Szkoły Podstawowej w Brudzeniu Dużym.
- Konkurs plastyczny - plakat promujący bibliotekę i czytelnictwo dla grup przedszkolnych i uczniów Szkoły Podstawowej w Siecieniu.
- Konkurs fotograficzny „Czytam i polecam książkę na wakacje”. Konkurs przeznaczony dla wszystkich miłośników literatury zamieszkujących gminę Brudzeń Duży.
- Lekcja biblioteczna „Bezpieczne wakacje” zorganizowana przez Filię biblioteczną w Siecieniu dla uczniów z klasy III.
- Spotkania czytelnicze w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. W spotkaniach uczestniczyły dzieci z przedszkola, uczniowie klas I- III ze Szkoły Podstawowej w Sikorzu.
- Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem zorganizowane przez Filię biblioteczną w Sikorzu. Uczestnikami spotkania byli najmłodsi czytelnicy biblioteki.

Lipiec

- Cykl zajęć wakacyjnych dla dzieci zorganizowane przez Filię biblioteczną w Siecieniu.
- „Pejzaż Gminy Brudzeń Duży” – konkurs fotograficzny przeznaczony dla uczniów z klas IV- VIII ze szkół podstawowych z terenu gminy Brudzeń Duży.

Sierpień

- Cykl wakacyjnych zajęć sportowych „Bieg po zdrowie” przeznaczony dla dzieci z terenu gminy Brudzeń Duży. Zajęcia zorganizowane przez GBP w Brudzeniu Dużym.

Wrzesień

- Spotkania autorskie z Łukaszem Wierzbickim dla uczniów klas III z Brudzenia Dużego oraz z Siecienia.
- „Jak być eko - czyli 25 sposobów na ekologiczne życie” oraz „Dbaj o powietrze w swojej okolicy” - to spotkania, które poprowadziła dla naszych seniorów Katarzyna Struzik mgr inż. Ochrony Środowiska.

Październik

- Spotkanie czytelnicze zorganizowane w Filii bibliotecznej w Siecieniu w ramach Narodowego czytania pod patronatem Pary Prezydenckiej. „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza w interpretacji zaproszonych gości wysłuchali uczniowie klas VII i VIII ze Szkoły Podstawowej w Siecieniu.

- Jesienne spotkania czytelnicze zorganizowane przez Filię biblioteczną w Sikorzu dla przedszkolaków.
- Zajęcia literacko – plastyczne zorganizowane przez GBP w Brudzeniu Dużym dla przedszkolaków.
- Warsztaty makramy – zajęcia zorganizowane przez GBP w Brudzeniu Dużym dla słuchaczy PPUTW.
- Lekcja biblioteczna w Sikorzu „Przysłowia Polskie”. Uczestnikami lekcji byli uczniowie klasy I z Sikorza.
- „Jesień w Brudzeńskim Parku Krajobrazowym” - prezentacja multimedialna, pogadanka prowadzona przez Piotra Pietrzaka pracownika Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych skierowana do uczniów ze Szkoły Podstawowej w Siecieniu.
- „Jesienny obrazek” – konkurs plastyczny przeznaczony dla uczniów klas I -III ze Szkoły Podstawowej w Sikorzu.

Listopad

- Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek zajęcia zorganizowane dla przedszkolaków w GBP w Brudzeniu Dużym oraz dla uczniów klas I z Siecienia w Filii bibliotecznej w Siecieniu.
- „Miś w literaturze” – konkurs plastyczny dla uczniów z klas I- III ze Szkoły podstawowej w Siecieniu.
- Wyjazd słuchaczy PPUTW do Teatru Dramatycznego w Płocku na uroczystą inaugurację roku akademickiego 2022/2023.
- „Dzień Pluszowego Misia” – zajęcia zorganizowane dla przedszkolaków przez GBP w Brudzeniu oraz przez Filię biblioteczną w Sikorzu również dla grupy przedszkolnej.

Grudzień

- „Zima w literaturze”, czyli jak zwierzęta radzą sobie zimą – zajęcia w Filii bibliotecznej w Siecieniu prowadzone przez Piotra Pietrzaka pracownika Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych.
- „Mikołaje” – warsztaty plastyczne przeznaczone dla czytelników i użytkowników GBP w Brudzeniu Dużym.

10. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

10.1. Przysługujące gminie prawa własności

• powierzchnia gruntów	-	168,18 ha
• wartość gruntów	-	1 511 890,11 zł
• wartość budynków i budowli	-	53 473 675,71 zł
w tym: dotyczące innych niż własność praw majątkowych w tym w szczególności użytkowanie wieczyste :		
- powierzchnia gruntów	-	4,19 ha
- wartość gruntów	-	29 115,00 zł

10.2. Zmiany w stanie mienia komunalnego w 2022 roku

Przyrost mienia:

- **Grunty** - w wyniku podziału na wniosek właściciela przeznaczone pod drogi gminne i poszerzenie dróg gminnych z mocy prawa stały się własnością gminy w następujących obrębach: Bądkowo Kościelne o pow. 0,0180 ha, Siecień o pow. 0,0186 ha, Rochny Podlasie o pow. 0,0031 ha.

Na podstawie decyzji Starosty Płockiego z dnia 11.12.2020r. nr AB.II.6740.3.4.2020 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz ostatecznej decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 04.03.2022r. nr WI-I.7821.56.1.2021.AT. przejęto na rzecz Gminy Brudzeń Duży działki gruntu o nr ewidencyjnym 153/10,148/2,149/3,153/9,148/6 o łącznej powierzchni 0,4363 ha. Za wywłaszczony grunt wypłacono odszkodowanie w kwocie 99 823,00 zł., zgodnie z ostatecznymi decyzjami Starosty Płockiego z dnia 27.06.2022r.

Decyzją Wojewody Mazowieckiego SPN-P.7532.31.2020 z dnia 05 lipca 2022r., stwierdzone nabycie z mocy prawa z dniem 27 maja 1990r. prawo własność nieruchomości, położonej w obrębie Bądkowo Kościelne oznaczonej jako działka nr 313 o pow.0,0484ha.

Wykupiono Aktem Notarialnym Repertorium A nr 19085/2022 z dnia 22.11.2022r. grunt na poszerzenie drogi gminnej obręb Siecień działka nr 252/1o pow.0,0018 ha. oraz Aktem Notarialnym Repertorium A numer 17983/2022 z dnia 31.10.2022r. grunt pod poszerzenie drogi gminnej oznaczony nr działki 253/1 o pow.0,0005 ha. położone w obrębie Siecień na rzecz Gminy Brudzeń Duży.

Przekazano w formie darowizny Aktem Notarialnym Rep. A nr 19450/2022 z dnia 28.11.2022r. na rzecz Gminy Brudzeń Duży grunt oznaczony nr działki 135/15 o pow.0,1472 ha położony w obrębie Sikórz.

W drodze przetargu ustnego nieograniczonego w miejscowości Rochny Podlasie zbyto działkę budowlaną oznaczoną w ewidencji nr 8/3 o pow.0,1231 ha. – Akt Notarialny Rep. A nr 16129/2022 z dnia 28-09-2022r. za cenę 27 254,00 zł.

Nabyto Aktem Notarialnym Nr Rep. A numer 20933/202 z dnia 27 grudnia 2022 r., Aktem notarialnym Rep. A nr 20940/2022 z dnia 27 grudnia 2022r. nabyto grunt o pow. 0,0791 ha

położony w obrębie Bądkowo Kościelne oraz grunt o pow. 0,0537 ha, położony w obrębie Bądkowo Rochny pod drogę wewnętrzną na rzecz gminy łącznie za cenę 7148,00 zł.

W miejscowości Brudzeń Duży wybudowano sieć wodociągową o długości ok.110 mb – wartość budowlı 88 975,02 zł. oraz sieć wodociągowa w miejscowości Siecień o długości ok.600 mb – wartość budowlı 164 617,24 zł.

W roku 2022 wykonano przy Szkole Podstawowej w Brudzeniu Dużym ogrodzenie o wartości 312 415,13 zł, Szkoła Podstawowa Sikórz- boisko wielofunkcyjne wartość 770 196,71 zł i Siecień – boisko wielofunkcyjne wartość 780 565,93 zł.

• **Wartość budowlı**

Dopisano do stanu mienia:

- powierzchnia gruntów	-	0,76 ha
- wartość gruntów	-	200 962,00 zł
- wartość budowlı	-	-

Wykreślono ze stanu mienia:

- powierzchnia gruntów	-	0,12 ha
- wartość gruntów	-	27 254,00 zł
- wartość naniesień	-	-

10.3. Wysokość dochodów oraz wartość własności nieruchomości

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz sprzedaży ratalnej z lat ubiegłych

Ogółem:	-	48 364,74 zł
- sprzedaż gruntów	-	0,12 ha
- wartość gruntów	-	27 254,00 zł
- wartość budynków i budowlı	-	-

Dane o dochodach uzyskane z tytułu opłat za zarząd, użytkowanie wieczystego nieruchomości i innych niż własność praw majątkowych uzyskanych w 2022 roku:

- użytkowanie wieczyste	-	3 375 83 zł
- najem i dzierżawa	-	26 348,78 zł
- opłata adiacencka	-	57 160,80 zł
- opłata przekształceniowa	-	2 448,77 zł

Wartość nieruchomości stanowiących własność gminy i będących w użytkowaniu gminy ogółem na dzień 31 grudnia 2022 roku:

- powierzchnia gruntów	-	168,82 ha
- wartość gruntów	-	1 685 598,11 zł
- wartość budynków i budowlı	-	53 473 675,71 zł

10.4. Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy

Gmina Brudzeń Duży na dzień 31 grudzień 2022r. posiadała 24 mieszkania w tym 1 mieszkanie niezasiedlone, w 5 budynkach komunalnych stanowiących w 100% własność Gminy Brudzeń Duży.

Tabela 41. Wielkość oraz stan mieszkaniowego zasobu Gminy Brudzeń Duży w 2022r.

Lp.	Lokalizacja	Liczba lokali	Opis budynku	Stan budynku	Powierzchnia użytkowa w m ² -ogółem
1.	Główina 64	8 lokali	Budynek mieszkalny wielorodzinny murowany, kryty blachą, parterowy z poddaszem mieszkalnym, wyposażony w instalację elektryczną i wodną.	stan techniczny dostateczny	290,74 m ²
2.	Parzeń 3	3 lokale	Budynek murowany, kryty eternitem, wyposażony w instalację elektryczną.	stan techniczny średni	67,00 m ²
3.	Sikórz 74	3 lokale	Budynek mieszkalny parterowy wyposażony w instalację elektryczną	stan techniczny dopuszczający	86,20 m ²
4.	Strupczewo Duże 8	7 lokali	Budynek mieszkalny parterowy z poddaszem mieszkalnym, murowany kryty eternitem, wyposażony w instalację elektryczną i wodę oraz szambo	stan techniczny dostateczny	290,46 m ²
5.	Siecień 134	3 lokale	Budynek Gminny - Ośrodek Zdrowia. Wyposażony w instalację elektryczną i wodną-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie.	stan techniczny zadowalający	169,48 m ²

W 2022 r. do Urzędu Gminy w Brudzeniu Dużym wpłynęło 5 wniosków o przydział lokalu komunalnego z mieszkaniowego zasobu gminy.

Priorytetem dla Gminy jest utrzymanie w należyтым i niepogarszającym się stanie technicznym obiektów istniejącego zasobu mieszkaniowego zapewniając poprawę bezpieczeństwa ich mieszkańców, zabezpieczanie budynków przed degradacją oraz poprawa ich estetyki.

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego uzależniony jest od wieku budynków, przeprowadzonych w przeszłości remontów oraz stanu ich utrzymania. Każdy z budynków wymaga bieżących napraw i remontów w związku z ich eksploatacją i wykorzystaniem. Potrzeby remontowe budynków i lokali wynikają także z konieczności utrzymania stanu technicznego budynków na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo, ochronę zdrowia, życia ludzi i mienia w okresie jego użytkowania. Potrzeby w zakresie remontów budynków i lokali mieszkalnych określone są w oparciu o wyniki corocznych i pięcioletnich przeglądów technicznych wykonywanych zgodnie z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane, ekspertyz i nakazów instytucji zewnętrznych oraz wyników systematycznej kontroli budynków.

11. POMOC SPOŁECZNA

11.1. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, które mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości.

W Gminie Brudzeń Duży liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Płocku na koniec 2022 r. uległa zmniejszeniu w porównaniu do roku 2021 o 64 osoby i wynosiła 245 osób, co stanowi 3,01 % ogółu mieszkańców gminy, w tym: 153 kobiety. Stopa bezrobocia w powiecie płockim stanowi 11,5%, w gminie Brudzeń Duży – około 3,01%, w województwie mazowieckim: 4,2%, w Polsce: 5,2%.

System pomocy społecznej objął wsparciem 149 rodzin liczących 351 osób w rodzinach. Do Ośrodka wpłynęło 398 wniosków o pomoc, pracownicy socjalni sporządzili 422 wywiady środowiskowe, wydanych zostało 486 decyzji administracyjnych w tym 8 decyzji w całości odmowne.

Tabela 42. Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych - ogółem	236	149	351
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	121	299

Jednym z warunków uzyskania świadczeń z pomocy społecznej jest wystąpienie, co najmniej jednej z przyczyn określonej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, które przedstawia tabela. 43.

Tabela 43. Przegląd przyczyn uzasadniających przyznanie pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
ubóstwo	113	266
sieroctwo	0	0
bezdomność	1	1
bezrobocie	61	157
długotrwała lub ciężka choroba	86	192
niepełnosprawność	57	113
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	28	93
w tym:	21	57
	5	30
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24	118
w tym:	20	105
alkoholizm	3	3

trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	3
narkomania	1	3
zdarzenia losowe	5	13

Analiza danych pozwala stwierdzić, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest ubóstwo związane z problemem długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz bezrobocia. Problem długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności jest skutkiem starzenia się społeczeństwa oraz zagrożeń cywilizacyjnych. Zachorowanie członka rodziny wpływa często na obniżenie się statusu rodziny w związku z utratą bądź rezygnacją z zatrudnienia. Problem bezrobocia występuje na czwartym miejscu, jest najłatwiejszy do zdiagnozowania, z nim utożsamiają się klienci, potwierdzają go także dokumenty z urzędu pracy. Problem bezrobocia rzadko występuje w odosobnieniu. Brak pracy powoduje stałe obniżanie się standardu życia środowisk rodzinnych i w rezultacie nie rzadko pojawiają się takie problemy jak: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienia.

Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka jest plan finansowy opracowany na każdy rok budżetowy.

Budżet GOPS w 2022 r. wynosił: 17 247 589,00 zł i został wykonany w wysokości: 15 571 171,46 zł to jest w 90,28%. Na budżet składały się środki finansowe pochodzące z budżetu gminy - zadania własne, z budżetu Wojewody - dotacja zadań własnych z budżetu państwa, z budżetu Wojewody – zadania zlecone z budżetu państwa

1. Zadania zlecone gminie

- **Świadczenia wychowawcze program „rodzina 500+”**

W 2022 roku w ramach programu wydatkowana została kwota ogółem: 3 752 438,00 zł, z tego na wypłatę świadczeń wychowawczych: 3 740 055,34 zł dla 1551 dzieci z 938 rodzin. Programem 500+ w gminie objęte zostały wszystkie dzieci do 18 roku życia. Kwotę: 12 382,66 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych tj. wynagrodzenie dla pracownika, szkolenie, koszty związane z przygotowaniem stanowiska pracy.

- **Świadczenia rodzinne**

W 2022 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało 285 rodzin. Wypłacono 7760 świadczeń rodzinnych na kwotę: 2 219 968,56,43 zł. Ponadto świadczeniobiorcy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych zwrócili kwotę: 3 117,53 zł.

- **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego**

W 2022 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano decyzją dla 36 dzieci z 25 rodzin na kwotę: 139 927,70 zł. Wypłacono 282 świadczenia w tym: dla osób w wieku 0-17 lat – 221 świadczeń, dla osób w wieku 18-24 lata – 61 świadczeń. Wydano 31 decyzji administracyjnych.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne**

W 2022 roku opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne na ogólną kwotę 10 273,00 zł.

- **Karta dużej rodziny**

W 2022 roku o wydanie Karty Dużej rodziny wpłynęło 66 wniosków, karty w formie tradycyjnej wydano dla 160 osób w tym: 108 rodziców i 52 dzieci. Koszt programu wyniósł – 1 148,00 zł.

- **Dodatek osłonowy**

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. dodatku osłonowym (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 169) dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych. Dodatek osłonowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2100 zł,
2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę.

Dodatek osłonowy w standardowym przypadku wynosi rocznie:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Natomiast w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnymi, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, dodatek osłonowy ulega podwyższeniu i wynosi rocznie:

- 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Ogółem na program w 2022 roku wydatkowano kwotę: 899 781,99 zł. Z tego na wypłatę dodatku osłonowego przeznaczono kwotę 882 139,99 zł. Kwotę 17 642,00 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą dodatku osłonowego tj. wynagrodzenie dla pracowników, szkolenie, koszty związane z przygotowaniem stanowiska pracy.

Liczba złożonych wniosków o dodatek węglowy: 1 299.

Tabela 44. Rodzaje gospodarstw domowych

Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy (stawka podstawowa)	Kwota wypłaconych dodatków osłonowych	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy w podwyższonej kwocie	Kwota wypłaconych dodatków osłonowych
Dla gospodarstwa domowego jednoosobowego	82	32 026,47 zł	435	214 651,77 zł
Dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób	81	44 813,22 zł	398	281 150,62 zł
Dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób	50	40 876,21 zł	228	234 813,90 zł
Dla gospodarstwa domowego składającego się z 6 lub więcej osób	6	6 495,30 zł	19	27 312,50 zł
Razem	219	124 211,20 zł	1 080	766 928,79 zł

2. Zadania własne gminy

- **Placówki opiekuńczo-wychowawcze**

W 2022 r. za pobyt 3 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej Ośrodek wydatkował kwotę – 125 570,04 zł.

- **Domy pomocy społecznej**

W 2022 roku ze środków własnych gminy za pobyt 6 osób w Domach Pomocy Społecznej wydatkowano: 290 602,77 zł, w tym: za 3 osoby w DPS Zakrzewo, 1 osoba DPS Wyszogród, 2 osoby DPS Brwilno.

- **Rodziny zastępcze**

W 2022 r. za pobyt 6 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej Ośrodek wydatkował kwotę - 53 424,54 zł.

- **Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie**

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2022 roku ze środków własnych gminy wydatkowano ogółem: 1 564,56 zł, z czego 1 564,56 zł przeznaczono na zakup oprogramowania.

- **Wspieranie rodziny**

W ramach realizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. 2022 poz. 447 z późn.zm.), która zobowiązała gminy do organizacji

pieczy zastępczej i wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w 2022 roku w wydatkowano ogółem 84 841,06 zł. w tym: ze środków własnych gminy: 81 841,06 zł i z dotacji wojewody: 3 000,00 zł. Wydatkowane środki przeznaczono na wynagrodzenie dla asystenta rodziny, który pracował z 12 rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

- **Składki na ubezpieczenie zdrowotne**

W 2022 roku opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej na ogólną kwotę 18 040,00 zł.

- **Zasiłki i pomoc w naturze**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym w 2022 roku na wypłatę świadczeń w formie zasiłków z pomocy społecznej wydatkował kwotę: 104 383,09 zł, w tym, z budżetu wojewody : 30 000,00 zł, z budżetu gminy 74 383,09 zł.

- **Zasiłek okresowy**

Na zasiłki okresowe Ośrodek wydatkował kwotę 30 000,00 zł, z tego ze środków własnych gminy w kwocie 30 000,00 zł. Zasiłki okresowe przyznano dla 25 rodzin liczących 37 osób, wypłacono 77 świadczeń z tytułu: bezrobocia – dla 20 rodzin, długotrwałej choroby – dla 4 rodzin, niepełnosprawności – dla 1 rodziny.

- **Zasiłek celowy**

Pomoc w formie zasiłków celowych przyznano dla 75 rodzin liczących 169 osób. Ogólna kwota jaką wydatkowano na zasiłki celowe wynosiła – 74 383,09 zł, w tym wypłacono specjalne zasiłki celowe, przyznane rodzinom przekraczającym kryterium dochodowe uprawniające do pomocy, lecz znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Pomoc została przyznana dla 15 rodzin na kwotę 8 400,00 zł. Zasiłki celowe przyznawano na zakup opału na okres zimowy, zakup leków i odzieży, zakup żywności, na opłaty za energię elektryczną.

- **Zasiłek stały**

W 2022 r. zasiłek stały był w dotowany ze środków wojewody. Pomoc w tej formie przyznano dla 33 osób w tym: dla 27 osób samotnie gospodarujących i dla 6 osób pozostających w rodzinie. Wypłaconych zostało 358 świadczeń na kwotę: 220 345,58 zł.

- **Usługi opiekuńcze**

Usługi opiekuńcze świadczone były w 10 środowiskach, w tym, dla 9 osób samotnych i 1 osoba zamieszkująca z rodziną. Na wynagrodzenia dla opiekunek świadczących usługi opiekuńcze wydatkowano ogółem: 115 189,18 zł, w tym: 17 122,58 zł – składki ZUS.

- **Program „Posiłek w szkole i w domu”**

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” ma na celu wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze

obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

Ogółem na program w 2022 roku wydatkowano kwotę: 101 058,90 zł w tym: z dotacji wojewody: 80 000 zł, udział środków własnych gminy wynosił: 21 058,90 zł. co stanowi 20 % ogółu wydatków na dożywianie. Programem dożywiania objęto 162 osoby.

Dożywianie w formie posiłku prowadzone było w 5 placówkach szkolnych na terenie gminy, w tym: w 3 szkołach i 2 przedszkolach, oraz w szkołach podstawowych, szkołach ponadgimnazjalnych i szkołach ponadpodstawowych poza terenem gminy, do których uczęszczali uczniowie naszej gminy. Pomocą w postaci posiłku w szkole objęto 89 uczniów. Na zakup posiłków w szkołach wydatkowano kwotę – 50 649,00 zł, w tym ze środków własnych gminy – 2 249,00 zł, z dotacji wojewody – 48 400,00 zł. Przeciętny koszt jednego posiłku wyniósł: 4,78 zł.

Ponadto w ramach programu decyzją przyznano pomoc w formie zasiłku celowego na zakup produktów żywnościowych dla 73 rodzin. Wydatkowano ogółem kwotę 45 660,00 zł, w tym: 16 910,00 zł – ze środków własnych gminy i 28 750,00 zł – ze środków wojewody. Koszt jednego świadczenia wynosił: 152,20 zł.

Program „Czyste powietrze”

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Dodatkowo można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię cieplną.

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych /tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 390/. Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym po uprzednim złożeniu wniosku. W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym wydał 54 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

Program „Dodatek węglowy”

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 141) Dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie pieniężne wypłacane gospodarstwom domowym, których źródłem ogrzewania jest węgiel. Dofinansowanie w wysokości 3 000,00 zł przysługiwało gospodarstwom, dla których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe - zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego.

Ogółem na program w 2022 roku wydatkowano kwotę: 5 382 540,00 zł. Z tego na wypłatę dodatku węglowego przeznaczono kwotę 5 277 000,00 zł. Kwotę 105 540,00 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą dodatku węglowego tj. wynagrodzenie dla pracowników, szkolenie, koszty związane z przygotowaniem stanowiska pracy.

Liczba złożonych wniosków o dodatek węglowy: 2 539

Liczba pozytywnie rozstrzygniętych wniosków o dodatek węglowy: 1 759

Liczba negatywnie rozstrzygniętych wniosków o dodatek węglowy: 770

Liczba wniosków na dodatek węglowy przekazanych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego : 10.

Program „Dodatek dla gospodarstw domowych”

Zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1967) z dodatku mogły skorzystać gospodarstwa domowe, w których głównym źródłem ogrzewania jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- kocioł olejowy.

Dodatek przyznawany jest w kwocie:

- **3 000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,
- **1 000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym,
- **500 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- **2 000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Ogółem na program w 2022 roku wydatkowano kwotę: 574 770,00 zł. Z tego na wypłatę dodatku dla źródeł ciepła innych niż węgiel przeznaczono kwotę 563 500,00 zł. Kwotę 11 270,00 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą dodatku węglowego tj. wynagrodzenie dla pracowników, szkolenie, koszty związane z przygotowaniem stanowiska pracy.

Liczba złożonych wniosków o dodatek źródła ciepła - 442 w tym :

1. liczba złożonych wniosków w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest pellet drzewny lub inny rodzaj biomasy – 104
 - liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków – 99
 - liczba negatywnie rozstrzygniętych wniosków – 5
2. liczba złożonych wniosków w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest drewno – 83
 - liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków – 73
 - liczba negatywnie rozstrzygniętych wniosków – 10
3. liczba złożonych wniosków w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest gaz – 203
 - liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków – 193
 - liczba negatywnie rozstrzygniętych wniosków – 10
4. liczba złożonych wniosków w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest olej – 52
 - liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków – 49
 - liczba negatywnie rozstrzygniętych wniosków – 3

„ UKRAINA”

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 103 z późn. zm.) przyznano następujące świadczenia:

1. Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Ogółem na program w 2022 roku wydatkowano kwotę: 15 912,00 zł. Z tego na wypłatę świadczenia 300 zł przeznaczono kwotę 15 600,00 zł dla 52 obywateli Ukrainy. Kwotę 312,00 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą świadczenia.

2. Na podstawie art. 29 obywatele Ukrainy mogą zostać objęci pomocą społeczną, na zasadach i w trybie określonym w ustawie o pomocy społecznej. Oznacza to, że na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej można objąć rodzinę z Ukrainy pomocą w formie pokrycia kosztów dożywiania dziecka w szkole.

Ogółem na program w 2022 roku wydatkowano kwotę: 2 409,00 zł. Dożywianiem zostało objętych 17 dzieci z Ukrainy uczęszczających do szkół podstawowych i przedszkoli na terenie naszej gminy.

3. Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Ogółem na program w 2022 roku wydatkowano kwotę: 273 520,00 zł. Z tego na wypłatę świadczenia przeznaczono kwotę 272 720,00 zł dla 90 obywateli Ukrainy, którzy przebywali na terenie naszej gminy. Kwotę 800,00 zł wydatkowano na koszty związane z obsługą świadczenia.

11.2. Gminne programy wspierania rodziny

1. Program wspierania rodziny w 2022 roku

Tabela 45. Działania w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Lp.	Cele	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie profilaktycznej działalności na rzecz rodzin wychowujących dzieci	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	GOPS, GKRPA, szkoły, Urząd Gminy, ZI	<ul style="list-style-type: none"> Rozpowszechnianie w środowisku lokalnym tj. w szkołach na terenie gminy materiałów profilaktycznych i informacyjnych. Placówki oświatowe z terenu gminy Brudzeń Duży prowadzą z uczniami zajęcia profilaktyczne z zakresu sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją, przejawami przemocy i innymi sytuacjami nieakceptowanymi społecznie w formie pogadarek, warsztatów, konkursów. Realizowano programy i zajęcia profilaktyczne: „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” w szkole oraz „Nikotynizm”, „Alkoholizm”, „Narkomania”. Prowadzono zajęcia dot. problematyki cyberprzemocy, radzenia sobie z agresją, przemocą i zagrożeniami Internetu.
		Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie marginalizowanej lub zagrożonej kryzysem	GOPS, szkoły,	<ul style="list-style-type: none"> 12 rodzin z dziećmi objętych było stałym monitoringiem przez asystenta rodziny, pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych.
2.	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych	Praca z rodziną: konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (socjalne, psychologiczne, prawne, zawodowe)	GOPS, GKRPA, PUP, szkoły	<ul style="list-style-type: none"> Pracownicy socjalni udzielili wsparcia w formie pracy socjalnej dla 121 rodzin. W Punkcie Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy pracowali specjaliści świadcząc pomoc osobom i rodzinom z terenu gminy. Psycholog przyjął 7 osób i przeprowadził 9 konsultacji, w tym: 3 konsultacje z dzieckiem do 18 roku życia. Terapeuta ds. uzależnień prowadził konsultacje w sposób zdalny zależnie od potrzeb-udzielił 44 porady. 3 osoby zostały skierowane do OIK w Płocku.
		Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny	GOPS	<ul style="list-style-type: none"> 12 rodzin objętych było wsparciem asystenta rodziny, 28 rodzin objęto pomocą ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze.

		<p>Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: udzielanie pomocy w formie zasiłków, pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach, pomoc w formie stypendiów i wyprawek szkolnych, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze</p>	<p>GOPS, BOSS, szkoły, organizacje pozarządowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W 2022 r. wsparciem z pomocy społecznej objętych zostało 149 rodzin: zasiłek stały otrzymało 33 osób; zasiłek okresowy – 25 rodzin; zasiłek celowy- 75 rodzin; usługi opiekuńcze - 10 osób; dożywianiem w szkole objętych zostało 89 uczniów; z puli dyrektora korzystało 11 uczniów; pomocą w formie zasiłku celowego na zakup żywności objęto 127 osób; w ramach aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych skierowano 10 osób do prac społecznie-użytecznych. Ze środków BOSS wypłacono: stypendia socjalne dla 52 uczniów; stypendia za wyniki w nauce otrzymało 121 uczniów, za osiągnięcia sportowe otrzymało 26 uczniów, zasiłki szkolne 5 uczniów.
		<p>Przyznawanie i wypłacanie świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o funduszu alimentacyjnym, ustawy o dodatkach mieszkaniowych</p>	<p>GOPS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ze świadczeń rodzinnych korzystało 285 rodzin w tym: zasiłek rodzinny wypłacono 4547 świadczeń; zasiłek pielęgnacyjny na dziecko do 16 lat- 552 świadczenia; świadczenie pielęgnacyjne 463 świadczeń; specjalny zasiłek opiekuńczy – 69 świadczeń; zasiłek dla opiekunów – 9 świadczeń; świadczenie rodzicielskie – 225 świadczeń; jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 36 świadczeń. • 25 rodzin otrzymało świadczenia z funduszu alimentacyjnego. • Dla 160 osób wydano Kartę Dużej Rodziny, w tym: dla 108 rodziców i 52 dzieci. • Pomoc w formie świadczenia wychowawczego z Programu Rodzina 500+ przyznano dla 1511 dzieci.
		<p>Podejmowanie działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii</p>	<p>GKRPA, Urząd Gminy, GOPS, szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paczki bożonarodzeniowe dla dzieci przedszkolnych z terenu gminy 270 szt. • Słodkie upominki dla 630 uczniów z klas I-VIII. GKRPA przeprowadziła w szkołach z terenu gminy konkurs o tematyce profilaktycznej pn. „Liderzy zdrowia.
		<p>Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin z problemami wychowawczymi</p>	<p>GOPS, GKRPA, ZI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odbyły się 2 spotkania w ramach: „Grupa wsparcia dla nieaktywnych kobiet” – uczestniczyły 2 osoby. • Rodziny mające problemy wychowawcze są kierowane do specjalistów na terenie powiatu plockiego (11os.)

		Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	GOPS, ZI, GKRPA, PCPR,	<ul style="list-style-type: none"> • Założono 15 NK - „A” wszczynających procedurę w 15 rodzinach; wypełniono 16 NK - „C” i 15 NK - „D”. • Skierowano 4 wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny.
		Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	GKRPA, Policja, GOPS, szkoły, Urząd gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoły: spotkania młodzieży z policjantami- edukacja prawna, ustawa o nieletnich, konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy i zachowań niebezpiecznych; Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w eliminowaniu napięć na tle problemów szkolnych i rodzinnych. Rozmowy interwencyjne i wspierające w sytuacjach trudnych; Zajęcia warsztatowe- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży.
3.	Zapewnienie opieki, wychowania oraz wsparcia dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej i w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Urząd Gminy, GOPS, PCPR	<ul style="list-style-type: none"> • 3 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, • 6 dzieci przebywało w rodzinie zastępczej.
		Pomoc usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej w podjęciu zatrudnienia, uzyskaniu mieszkania, integracji ze środowiskiem	Urząd Gminy, PCPR, PUP, GOPS	<ul style="list-style-type: none"> • PCPR udzielił pomocy na usamodzielnienie 4 osobom. Pomoc na kontynuowanie nauki otrzymały 3 osoby wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, 1 wychowanek placówki opiekuńczo-wychowawczej. Na terenie gminy funkcjonowały 3 rodziny zastępcze.
4.	Poprawa jakości współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodzin z dziećmi	Stała współpraca organizacji pozarządowych, szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, PCPR, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego,	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> • W 2022 r Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 spotkania, Grupy Robocze odbyły 73 spotkania, • W ramach współpracy ze szkołami przeprowadzono rozmowy z psychologami i pedagogami, które dotyczyły wymiany informacji, wskazanie potrzeby udzielenia rodzinom pomocy lub podjęcie interwencji. • Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny pozostają w stałym kontakcie z psychologami i pedagogami szkolnymi (bieżące rozwiązywanie problemów, wzajemna pomoc dotycząca kryzysowych sytuacji itp.). • Współpraca z organizacjami w realizowaniu paczek dla dzieci (30 paczek świątecznych i 13 z okazji Dnia Dziecka).
		Doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystenta rodziny, rodzin wspierających i innych specjalistów)		<ul style="list-style-type: none"> • W 2022 roku z uwagi na epidemię COVID-19 głównie odbywały się szkolenia on-line. Asystent rodziny uczestniczył w 3 szkoleniach, pracownicy socjalni w 4 szkoleniach.

2. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w 2022 roku

Tabela 46. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024

Lp.	Cele	Zadania	Realizacja działań
Koordynacja lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
1.	Zacieśnienie systemu wzajemnej współpracy poszczególnych instytucji z terenu gminy w zakresie przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> cykliczne spotkania zespołu interdyscyplinarnego oraz jego grup roboczych, Podjęmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, opracowywanie programów, działań w tym edukacyjnych, akcji informacyjnych w zależności od potrzeb występujących w środowisku lokalnym, 	<p>Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego tj. 24.03.2022r., 29.06.2022r., 21.09.2022r., 14.12.2022 r.</p> <p>GKRPA przeprowadziła w szkołach z terenu gminy konkurs o tematyce profilaktycznej pn. „Liderzy zdrowia”.</p> <p>GRKPA- dofinansowanie projektów dot. przemocy i uzależnień.</p>
2.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych przemocą , opracowanie modelu interwencji i strategii postępowania w poszczególnych przypadkach, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, powoływanie grup roboczych (interwencyjnych) w celu rozwiązywania indywidualnych przypadków przemocy, 	<p>praca specjalistów: psycholog, prawnik, terapeuta 1-2 razy w miesiącu. (27 os.);</p> <p>praca członków ZI i Grup roboczych w indywidualnych przypadkach, (odbyły się 73 spotkania GR);</p> <p>tworzenie planów pomocy w indywidualnych przypadkach;</p> <p>W 15 rodzinach w związku z przemocą wszczęto 15 procedur "Niebieskie karty";</p> <p>udzielanie pomocy w ramach prowadzonej procedury "Niebieskie Karty" osobom dotkniętym przemocą w rodzinie przez specjalistów w grupach roboczych- utworzono 16 grup roboczych;</p>
3.	Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy lokalnej kadry zajmującej się problematyką przemocy w rodzinie- współpraca między służbami, szkolenia, kursy, konferencje tematyczne.	<ul style="list-style-type: none"> systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej. 	<p>Udział pedagogów w szkoleniach m.in. „Przeciwdziałanie zjawiskom agresji i przemocy, dyskryminacji i wykluczenia w szkole”, „Przeciwdziałanie dopalaczom i innym środkom psychotropowym”,</p> <p>podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez udział w szkoleniach i seminariach.</p>
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
4.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy, kierowanie do psychologa ofiar oraz sprawców przemocy, działającego w ramach Punktu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Brudzeniu Dużym, współpraca z instytucjami z terenu powiatu płockiego prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, 	<p>ciągła praca socjalna pracowników socjalnych w środowisku – rozmowy wspierające z rodzinami, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych itp. (40 rodzin);</p> <p>w ramach procedury "Niebieskie karty" praca z indywidualnym przypadkiem (21 rodzin);</p> <p>założono 15 NK „A”, 16 NK „C” i 15 NK „D”;</p> <p>- 16 osób skierowano na działania terapeutyczne do specjalistów;</p> <p>W Punkcie Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy pracowali specjaliści</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy przy współpracy innych instytucji, • udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-educacyjnych, • nawiązanie współpracy z podmiotami podejmującymi działania w zakresie przemocy domowej, • rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, • dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie oraz umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy. 	<p>świadcząc pomoc osobom i rodzinom z terenu gminy: (psycholog). Psycholog przyjął 7 osób i przeprowadził 9 konsultacji, w tym: 3 konsultacji z dziećmi i młodzieżą do 18 roku życia. Z uwagi na COVID-19 terapeuta ds. uzależnień pracował z osobami zdalnie- udzielił 44 porad.</p> <p>na bieżąco udzielano informacji w zakresie przemocy w rodzinie osobom zgłaszającym się do ośrodka pomocy;</p> <p>zamieszczenie na stronie internetowej GOPS: www.brudzenduzy.naszops.pl informacji o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o instytucjach świadczących pomoc dla mieszkańców gminy;</p>
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej			
5.	Edukacja środowiska lokalnego	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy (rozwijanie samoświadomości, asertywności, zaradności emocjonalno-społecznej wśród osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą), • przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie, • zamieszczanie w gablocie informacyjnej w GOPS Brudzeń Duży informacji o lokalnym systemie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie informacji na bieżąco podczas cyklicznych spotkań z pedagogami szkolnymi (spotkania odbywały się w sposób zdalny) • rozpowszechniono w szkołach materiałów profilaktycznych (ulotki, plakaty, broszury) „Reaguj na przemoc” , „Stop dopalaczom”, „nie biorę, nie palę, nie piję”, pracownicy socjalni przekazywali informacje w rozmowie z rodzinami; • systematyczne zamieszczanie w gablocie informacyjnej w GOPS Brudzeń Duży informacji o lokalnym systemie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.

<p>6.</p>	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca ze szkołami, świetlicami środowiskowymi, • edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją, przejawami przemocy, sytuacjami nieakceptowanymi społecznie. 	<p>Zajęcia i działania profilaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Emocje” zapobieganie przemocy-29 os. • Realizacja projektu „Dzień dobrego słowa” dotyczący hejtu i przemocy słownej”-268 os. • Program „WF z AFW”-organizacja czasu wolnego -przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy-34 os. • Porozumienie bez przemocy-warsztaty-30 os. • Bezpieczeństwo w sieci -zajęcia dla dzieci- 294 os. • Karalność nieletnich- przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom-spotkanie profilaktyczne z policją KMP w Płocku- 96 os. • Profilaktyka uniwersalna: profilaktyka zachowań ryzykownych (alkohol, narkotyki, przemoc rówieśnicza)-podniesienie bezpieczeństwa i likwidacja agresji w szkole- 64 os. • Ogólnopolski program społeczny „Bądź kumplem- nie dokuczaj”-zapobieganie przemocy-Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę -103 os. • „W sieci uzależnień”- profilaktyka uniwersalna dot. zachowań ryzykownych i cyberprzemocy- 71 os. • Zajęcia w ramach świetlicy szkolnej dotyczące zapobiegania przemocy. <p>Dodatkowo szkoła realizowała spotkania edukacyjne i doradcze dla rodziców dotyczące zapobiegania agresji, radzenia sobie z emocjami, przestrzegania przed używkami i uzależnieniami.</p> <p>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sikorzu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z Policją dotyczące przeciwdziałania agresji, przemocy w tym cyberprzemocy oraz dopalaczy-6 kl. • Realizacja programów profilaktycznych dotyczących dbania o zdrowie, prawidłowe odżywianie. • Organizacja czasu wolnego dla uczniów propagujące zachowania bez przemocy i agresji (zajęcia taneczne, piłka siatkowa i nożna itp.). • Warsztaty „Smak życia” realizowane przez fundację na Temat – Pracownia Profilaktyki i terapii uzależnień- 4 kl.i V kl. • Zachęcanie dzieci do alternatywnego spędzania czasu bez komputera-propagowanie codziennego czytania książek-2kl. • Program „ Apteczka pierwszej Pomocy Emocjonalnej”-dotyczący radzenia sobie ze stresem i przemocą- 2kl. • W ramach świetlicy szkolnej i środowiskowej odbywały się cykliczne spotkania i zajęcia dotyczące radzenia sobie z agresją poprzez rozwijanie własnych zainteresowań.-110 os. <p>Szkoła Podstawowa w Siecieniu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyczne spotkanie z policjantem na temat bezpieczeństwa uczniów. Bezpieczeństwo w
-----------	---	--	--

			<p>czasie wolnym, przemoc, cyberprzemoc- kl. IV-VIII.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fundacja „Na Temat”- przeprowadziła warsztaty z zakresu przeciwdziałania przemocy- kl. IV-VIII. • „Nazywam swoje emocje”-prelekcje przedstawiające różne metody walki ze stresem. Kształtowanie umiejętności nazywania własnych emocji oraz sposobów ich kontrolowania-kl. I-III. • „Jestem bezpieczny w sieci”-projekcja filmu edukacyjnego o cyberbezpieczeństwie-kl.I-III • Profilaktyka uzależnień-tworzenie prac plastycznych w formie plakatów przedstawiających skutki uzależnień od tytoniu, alkoholu i narkotyków-kl. I-III. • Jak bezpiecznie poruszać się w Internecie? Bezpiecznie i kulturalnie w sieci. Czy pamiętam zasady bezpiecznego i kulturalnego korzystania z Internetu? Kl. V, VIIa. • Jestem przyjacielem, jak rozmawiać z kolegami? Zgadnij, kto to powiedział?-zajęcia integracyjne. Zdrowotne, społeczne i moralne następstwa uzależnień różnego typu. Rdzenie sobie z własną i cudzą agresją- kl. VIIa. • Szkolenie rady pedagogicznej i rodziców z zakresu niebezpieczeństwa używania narkotyków i dopalaczy. • Profilaktyka dotycząca cyberbezpieczeństwa-filmy edukacyjne dla rodziców. • Ciągła praca z psychologiem i pedagogiem szkolnym.
--	--	--	---

11.3. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

1) Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Brudzeń Duży za rok 2022.

Problemy wynikające z picia alkoholu oraz stosowania środków uzależnionych stanowią obecnie jedną z ważnych kwestii społecznych. Zjawiska te mają, bowiem istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia Polaków, zdolność do konkurencji na wymagającym rynku pracy a także relacje interpersonalne w środowisku społecznym.

Picie alkoholu i zażywanie środków odurzających w dalszym ciągu postrzegane są, jako swoisty sposób na życie, odtrutka na nudę, sposób na rozwiązanie problemów.

Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany w oparciu o rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.

Uchwałą Rady Gminy w Brudzeniu Dużym Nr XXIV/173/20 z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie ustalenia na terenie Gminy Brudzeń Duży maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów

alkoholowych przyjęto limit łączny 150 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% i powyżej 18% zawartości alkoholu

Realizatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Odbiorcami programu są: dzieci i młodzież szkolna, osoby nadużywające alkoholu i ich rodziny, społeczność lokalna tut. gminy.

- Cele ogólne:
 - zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy,
 - zapobieganie uzależnień, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
 - zapobieganie spożywaniu alkoholu, szczególnie przez dzieci i młodzież,
 - zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów,
 - zwiększenie form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w oparciu o programy profilaktyczne.
- Cele szczegółowe:
 - zwiększenie bezpieczeństwa środowiska rodzinnego,
 - propagowanie w społeczności lokalnej abstynencji i trzeźwości.

Zadania Programu stanowią integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brudzeń Duży na lata 2017-2027.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, a także realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, należy do zadań własnych gminy (art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

W szczególności zadania te obejmują:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń spełniających kryteria merytoryczne i finansowe oraz zapewniających tym samym profesjonalny poziom realizacji programu i mających w statucie zapis dotyczący działalności na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zamierzone efekty programu - Ograniczenie dostępności alkoholu

Zakłada się, że realizacja programu doprowadzi do:

- lepszego zrozumienia środowiska lokalnego i dynamiki zjawiska uzależnienia,

- zapobiegania i reagowania na wszelkie formy uzależnień,
- stworzenia systemu pomocy i zapobiegania wszelkiej formie uzależnień,
- współpraca różnych systemów wsparcia (psychologicznego, socjalnego i prawnego) i instytucji pomocowych.

2) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Brudzeń Duży na rok 2022.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest sporządzony na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Głównym celem programu jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów.

- Cele szczegółowe programu:
 - Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych;
 - Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych;
 - Pogłębienie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii;
 - Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych;
 - Zwiększenie liczby i zróżnicowania dostępnych programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii;
 - Opracowanie standardów postępowania leczniczego, rehabilitacyjnego i programów ograniczania szkód zdrowotnych;
 - Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i ograniczania szkód zdrowotnych poprzez rozwój specjalistycznych placówek i programów;
 - Wprowadzenie systemu szkoleń dla personelu prowadzącego leczenie, rehabilitację i programy ograniczania szkód zdrowotnych;
 - Ograniczenie dostępności narkotyków dla indywidualnych użytkowników;
 - Poprawa współdziałania odpowiednich służb;
 - Stworzenie zintegrowanego systemu informacji o narkotykach i narkomanii;
 - Ocena i interpretacja trendów epidemiologicznych (rozmiary zjawiska, wzory używania, zachowania ryzykowne) oraz identyfikacja nowych zjawisk na scenie środków odurzających i związanych z tym nowych zagrożeń.
- Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:
 - Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
 - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
 - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
 - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;

- Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

11.4. Ochrona zdrowia

ZDROWIE - Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. jest podmiotem leczniczym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2022 r. poz. 633). Został utworzony przez Gminę Brudzeń Duży z przekształcenia SP ZOZ w Brudzeniu Dużym w Spółkę z 100% udziałem Gminy. Prezesem Zarządu Spółki ZDROWIE jest Pani Bożena Wrześniewska.

Miejscem udzielania świadczeń zdrowotnych jest siedziba Spółki:

ul. Jana Pawła II 2, 09-414 Brudzeń Duży;

Filia Sikórz: Sikórz 84, 09-413 Sikórz;

Filia Siecień: Siecień 134, 09-413 Sikórz.

Świadczenia zdrowotne są realizowane w ramach wizyt ambulatoryjnych oraz domowych na usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, leczenia stomatologicznego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i pielęgniarskiej opieki długoterminowej w godzinach pracy poszczególnych komórek organizacyjnych.

Celem Spółki jest udzielanie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz promocja zdrowia.

Zadaniem Spółki są działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Promocja zdrowia, jako działania umożliwiające poszczególnym osobom i społeczności zwiększanie kontroli nad czynnikami warunkującymi stan zdrowia i przez to jego poprawę, promowanie zdrowego stylu życia oraz środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu.

Spółka świadczy ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w następujących zakresach:

- podstawowa opieka zdrowotna
 - świadczenia lekarza poz;
 - świadczenia pielęgniarki poz;
 - świadczenia położnej poz;
 - świadczenia pielęgniarki medycyny szkolnej;
 - program profilaktyki chorób układu krążenia;
 - transport sanitarny w poz;
- leczenie stomatologiczne
 - świadczenia ogólnie stomatologiczne;
 - świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do 18 r. ż.;
 - świadczenia w zakresie ortodoncji;
 - pielęgniarska opieka długoterminowa domowa,
 - profilaktyczne programy zdrowotne,
- profilaktyka chorób odytoniowych;

- ambulatoryjna opieka specjalistyczna,
- świadczenia otolaryngologii;
- świadczenia neurologii;
- świadczenia reumatologii;
- świadczenia chirurgii dziecięcej.

Liczba pacjentów korzystających z usług zakładu w roku 2022 wyniosła 4 917, a liczba udzielonych świadczeń 28 488.

W tym w ramach:

- POZ (podstawowej opieki zdrowotnej) liczba pacjentów wynosiła 4 917, a liczba udzielanych świadczeń 28 488;
- AOS (ambulatoryjnej opieki specjalistycznej) liczba pacjentów wynosiła 777, a liczba udzielanych świadczeń 2 445;
- Stomatologii liczba pacjentów 1 458, liczba udzielanych świadczeń 10 097.

W 2022 r. udzielono 28 488 porad, które dotyczyły najczęściej przeziębień, zakażeń górnych dróg oddechowych i samoistnego ciśnienia tętniczego, w tym 804 teleporad, które w dobie pandemii usprawniały pracę i minimalizowały ryzyko zakażenia m. in. COVID-19.

Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych z środków publicznych ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów nieodpłatnie.

Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej świadczy usługi dla 4 917 pacjentów, w tym 140 podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Brwilnie. Opiekę lekarską zapewniają: lekarze rodzinni, pediatrzy, lekarze chorób wewnętrznych, chirurg dziecięcy, kardiolog, urolog, lekarz medycyny ogólnej.

Świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej wykonywane są w godzinach:

- Brudzeń Duży: pon.-pn 8:00- 18:00;
- Sikórz: pon.-pn 8:00- 12:00;
- Siecień: pon.-pn 8:00- 12:00.

Opieka przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania sprawowana jest w szkołach:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brudzeniu Dużym, 09-414 Brudzeń Duży, ul. Płocka 12;
- Szkoła Podstawowa w Siecieniu, Siecień 84, 09-411 Biała;
- Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego w Sikorzu Sikórz 85, 09-411 Biała;
- Szkoła Podstawowa w Maszewie Dużym, ul. Szkolna 14, 09-400 Maszewo Duże.

Opiekę stomatologiczną na terenie gminy w strukturze Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej zapewniało dwóch lekarzy w:

- Poradni stomatologicznej w Przychodni w Brudzeniu Dużym:
- świadczenia ogólnie stomatologiczne;
- świadczenia ogólnostomatologiczne dla dzieci i młodzieży do 18 r.ż.;
- świadczenia ogólnostomatologiczne udzielane uczniom do 18 roku życia;

- Poradnia stomatologiczna w Przychodni w Siecieniu
- świadczenia ogólnostomatologiczne;
- świadczenia ogólnostomatologiczne udzielane uczniom do 18 roku życia.
Również w Przychodni Brudzeniu Dużym działała Poradnia ortodontyczna dla dzieci i młodzieży.

W Zdrowie – Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej na podstawie zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia umowy funkcjonują następujące poradnie specjalistyczne:

Poradnia Otolaryngologiczna;

Poradnia Neurologiczna.

Rejestracja pacjentów do ww. poradni oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej odbywa się codziennie w godzinach od 7.00 do 18.00 osobiście, telefonicznie lub przez osoby trzecie.

Zdrowie - Brudzeński Zakład Opieki Zdrowotnej realizował programy profilaktyczne i zdrowotne finansowane w ramach kontraktu z NFZ:

- Profilaktyka chorób układu krążenia,
- Szczepienia ochronne.

Placówka posiada ISO 9001:2015 w zakresie Świadczenie usług stomatologicznych w zakresie leczenia ogólnostomatologicznego i ortodoncji. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna w zakresie otolaryngologii, neurologii, urologii, kardiologii, ginekologii, pielęgnarska, opieka długoterminowa domowa.

W grudniu 2022 podpisana została umowa z Ministerstwem Zdrowia (Departament Innowacji) o powierzenie grantu dla placówek POZ w ramach projektu pozakonkursowego pn. „Dostępność Plus dla zdrowia” (nr POWR.05.02.00-00-0044/18), realizowanego w ramach POWER. Nasza placówka otrzymała grant w wysokości 719 718,22 zł na poprawę dostępności świadczeń dla osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja grantu zaplanowana na rok 2023. Dzięki temu dofinansowaniu przychodnia zostanie dostosowana do standardów dostępności poprzez wyposażenie jej w sprzęt medyczny, w tym przenośny, zamontowanie w poczekalni wyświetlacza, rozbudowę systemu IT (e-rejestracja, e-porada), podniesienie wiedzy personelu z zakresu komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach.

11.5. Pomoc dla uchodźców z Ukrainy

W związku agresją Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r. oraz w geście solidarności z Ukrainą, gmina Brudzeń Duży przyłączyła się do pomocy organizowanej przez Miasto Płock i Powiat Płocki poprzez zorganizowanie zbiórki dla mieszkańców Żytomierza, miasta na Ukrainie, położonego pomiędzy Kijowem a Lwowem.

Osoby, które chciały wesprzeć potrzebujących mogły dostarczyć:

- produkty żywnościowe o długim terminie przydatności do spożycia
- artykuły higieniczne
- środki czystości
- środki opatrunkowe

- latarki i baterie
- sprzęt do komunikacji (krótkofalówki)

Miejscem zbiórki był Urząd Gminy Brudzeń Duży przy ul. Toruńskiej 2 w godzinach pracy urzędu tj. poniedziałek w godz. 9.00-17.00, od wtorku do piątku w godz. 7.30-15.30. Wszyscy obywatele Ukrainy, którzy wjeżdżali do Polski po 24 lutego 2022r. i przebywali na terenie Gminy Brudzeń Duży proszeni byli o niezwłoczne zgłoszenie się do Urzędu Gminy Brudzeń Duży w celu rejestracji miejsca pobytu obywateli Ukrainy (kontakt pod nr tel. 24 360 47 31).

Obywatelowi Ukrainy, który miał status uchodźcy i przekroczył granice Polski po 24 lutego br. nadawany był numer PESEL. Należało złożyć wniosek w postaci papierowej, opatrzony własnoręcznym czytelnym podpisem. Urząd Gminy Brudzeń Duży zapewniał możliwość nieodpłatnego wykonania fotografii, niezbędnej do złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL. W Urzędzie Gminy został udostępniony komputer dla Obywateli Ukrainy celem umożliwienia i udzielenia pomocy przy czynnościach związanych z założeniem profilu zaufanego oraz złożenia elektronicznego wniosku do ZUS o uzyskanie świadczenia.

Obsługą świadczeń rodzinnych i świadczeń z zakresu pomocy społecznej zajmował się: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym przy ul. Jana Pawła II 2A.

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewnił zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy mogło być przyznane na jego wniosek, świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 60 dni. Okres wypłaty świadczenia mógł być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Pomoc finansowa przysługiwała zarówno osobom fizycznym, jak i podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą. W celu uzyskania wsparcia, należało złożyć wniosek zgłaszając się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym przy ul. Jana Pawła II 2A.

Ukraińskie dzieci przebywające na terenie naszej Gminy włączane zostały w nasz system edukacji i uczestniczą w zajęciach organizowanych przez placówki oświatowe na terenie naszej gminy.

W momencie kulminacyjnym na terenie Gminy Brudzeń Duży przebywało 81 uchodźców obywateli Ukrainy, został także wyznaczony obiekt, który mógł posłużyć, jako tymczasowe miejsce dla uchodźców z terenu Ukrainy, był to budynek świetlicy wiejskiej w Siecieniu w którym mogło przebywać ok. 15 osób.

Na wszystkich imprezach plenerowych organizowanych przez gminę pojawiały się akcenty związane z obecnością na naszym terenie uchodźców z Ukrainy.

Podczas dożynek gminnych i Festiwalu Ginących Zawodów nasi goście zaprezentowali pokazy kuchni ukraińskiej, podczas których można było degustować potrawy ukraińskie oraz prowadzone były warsztaty ikonograficzne przez znanego artystę z Ukrainy, który również znalazł schronienie na terenie naszej gminy.

Fot. 52 Zbiórka darów dla Ukrainy

12. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO BRUDZEŃ DUŻY SP. Z O.O.

Zadania własne gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brudzeń Duży od 1 kwietnia 2020 r. realizuje Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Brudzeń Duży Sp. z o.o. Prezes Spółki jest od 10 listopada 2021 r. Pani Anna Borkowska.

Działalność Spółki prowadzona jest zgodnie z ustawą Kodeksu Spółek Handlowych, ustawą Prawo Wodne, ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, Prawo ochrony środowiska a także innymi aktami prawnymi m.in. rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie określania taryf, wzoru wniosków o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Podstawową działalnością Spółki są usługi wodociągowe i kanalizacyjne, które Spółka realizuje zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków na terenie gminy Brudzeń Duży.

Celem działania Spółki jest:

- zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny;
- zapewnienie należytej jakości dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków określonych w obowiązujących przepisach i pozwoleniach oraz odpowiedni sposób monitorowania jakości, zadowolający odbiorców usług;
- rozwój przedsiębiorstwa poprzez ustalenie i realizację polityki inwestycyjnej ustalonej w wieloletnich planach rozwoju i modernizacji;
- racjonalne gospodarowanie powierzonymi zasobami wodnymi;
- ochrona środowiska, szczególnie w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej;
- osiąganie niezbędnych przychodów zabezpieczonych na pokrycie wydatków na eksploatację, utrzymanie i rozwój systemów wodociągowo-kanalizacyjnych;
- ochrona interesów odbiorców usług, m.in. poprzez odpowiednią systematykę kosztów, politykę taryfową;
- rozwój usług dodatkowych mających na celu wykorzystania potencjału technicznego i intelektualnego Spółki, których celem jest osiągnięcie odpowiednich zysków i zmniejszanie kosztów działalności podstawowej.

Woda mieszkańcom Gminy i przedsiębiorcom jest dostarczana, po jej uzdatnieniu i uzyskaniu wymaganych parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych z trzech stacji uzdatniania wody, będących własnością Gminy Brudzeń Duży.

Roczna produkcja wody w roku 2022r wyniosła **437 862 m³** i zmniejszyła się w stosunku do roku 2021 o **14 799 m³**

Sprzedaż wody w roku 2022 r. wyniosła **284 253 m³** i uległa nieznacznemu zmniejszeniu o **341 m³** w stosunku do roku 2021. Straty wody kształtowały się na poziomie **141 623 m³** i uległy zmniejszeniu o **20 844 m³**, w stosunku do 2021.

- Ujęcie wód podziemnych na **Stacji Uzdatniania Wody w Brudzeniu Dużym** jest usytuowane na działce w centrum Brudzenia. Pobór wód odbywa się ze studni głębinowych Nr 3 i 4 A i 5 z utworów czwartorzędowych. Roczna produkcja wody roku 2022 wyniosła **90 197 m³** i była niższa o 15 332 m³ w stosunku do roku 2021. W roku 2022 Gmina otrzymała pozwolenie wodno prawne na pobór wód z nowo wybudowanej studni nr 5. W omawianym roku na stacji trwały dalsze prace modernizacyjne, których inwestorem była Gmina Brudzeń Duży. Zakres oraz wartość modernizacji został przedstawiony w materiale Urzędu Gminy.
- Ujęcie wód podziemnych na **Stacji Uzdatniania Wody w m. Karwosieki Cholewice**, usytuowane na działkach nr 873/3 i 92/2. Pobór wód odbywa się z wykorzystaniem czterech studni głębinowych, oznaczonych numerami 1,2,3,4. Roczna produkcja wody w roku 2022 wyniosła – **162 373 m³** i była wyższa o 2508 m³ w stosunku do roku 2021. Na terenie stacji w ubiegłym roku rozpoczęto realizację inwestycji przez firmę Remondis Drobin Komunalna Sp. z o.o. i naszą Spółkę – budowę nowego zbiornika wody. Zakończenie robót ma nastąpić w sierpniu 2023. W roku 2022 na stacji wystąpiły 2 awarie usunięte przez pracowników Spółki.
- Ujęcie wód podziemnych na **Stacji Uzdatniania Wody w Siecieniu** jest usytuowane na działce nr 216/11. Pobór wód odbywa się z wykorzystaniem dwóch studni głębinowych o numerach 2 i 3. Roczna produkcja wody w roku 2022 wyniosła – **185 292 m³** i jest najwyższa na terenie gminy Brudzeń Duży. Na Stacji Uzdatniania Wody w Siecieniu w 2022 r. nie odnotowano żadnej awarii.
Na bieżąco w roku 2022 dokonywano na stacjach uzdatniania wody napraw oraz wymiany starych urządzeń (zasuw, wodomierzy pomiarowych, przetwornika ciśnienia, pompy głębinowej). Łączny koszt powyższych prac i zakupu urządzeń wyniósł 17 371,00 zł netto.

Na terenie gminy Brudzeń Duży zlokalizowane są trzy oczyszczalnie ścieków.

- **Oczyszczalnia Ścieków w Bądkowie Kościelnym**- odprowadzanie ścieków odbywa się z oczyszczalni ścieków typu BIO C150, zlokalizowanej na działce nr 152/1, do wód rzeki Skrwy Prawej w km 27+610 jej biegu. Dopuszczalna ilość ścieków oczyszczonych w oczyszczalni wg pozwolenia wodnoprawnego to $Q^{\text{śr.dob}}=150,0$ m³/d. Celem usprawnienia pracy oczyszczalni dokonano: przebudowy umiejscowienia przepływomierza ścieków w studni rewizyjnej i wymiany dwóch zasuw.
- **Oczyszczalnia Ścieków w Siecieniu** – odprowadzanie ścieków odbywa się z oczyszczalni ścieków mechaniczno-biologicznej zlokalizowanej na działce nr 166/168, 166/170, 419/1. Dopuszczalna ilość ścieków oczyszczonych w oczyszczalni wg pozwolenia wodnoprawnego to $Q^{\text{śr.dob}}= 80,0$ m³/d. W ramach bieżącej konserwacji wymieniono czujniki pływakowe w zbiorniku oraz zakupiono specjalistyczne uszczelki do reaktorów. Koszt 2 265,00 zł netto. W roku 2022 na oczyszczalni odnotowano dwie awarie, które usunięto we własnym zakresie. Na przepompowni ścieków PS1 przeprowadzono remont, polegający na wymianie

dwóch pomp wraz z oprzyrządowaniem. łączny koszt remontu wyniósł 24 000,00zł netto.

- oraz Mechaniczno-Biologiczna Oczyszczalnia Ścieków w miejscowości Rokicie, właścicielem oczyszczalni jest Spółdzielnia Mieszkaniowa „Rokicie” z/s Rokicie 26, gm. Brudzeń Duży.

W roku 2022r Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne odnotowało 4 awarie na sieciach: wodociągowej -3 i kanalizacyjnej- 1 oraz 13 awarii na przyłączach wodno-kanalizacyjnych: wodociągowych- 12, kanalizacyjnym – 1.

Na terenie Gminy Brudzeń Duży w roku 2022 przybyło 51 nowych przyłączy do sieci wodociągowej (15-SUW Brudzeń, 18-SUW Karwosieki Cholewice, 18-SUW Siecień) i 3 przyłącza do sieci kanalizacyjnej. Nowe sieci wodociągowe powstały w następujących lokalizacjach:

- Siecień o długości 600 mb,
- Brudzeń Duży o długości 118 mb,
- Sikórz o długości 673 mb.

Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w roku 2022 wydało 55 warunków technicznych na wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych, które ważne są przez okres dwóch lat.

Wysokość cen i opłat abonamentowych

Od dnia 03.02.2022r obowiązywały nowe stawki zgodnie z Taryfą WA.RZT.70.289.2021/7 zatwierdzoną przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Warszawie. Poniższa tabela prezentuje ceny/stawki opłat wody, opłaty abonamentowej za wodę i ścieki.

Tabela 47. Wysokość cen i stawek opłat za wodę i ścieki w 2022 r.

Wyszczególnienie	Jedn. miary	Wielkość cen i stawek opłat / opłaty abonamentowej
Woda		
Gospodarstwa domowe pobierające wodę na cele socjalno-bytowe	zł/m ³	3,61 zł/5,34 zł
Przedsiębiorcy wykorzystujący wodę do celów produkcyjnych	zł/m ³	3,70 zł/5,34 zł
Gospodarstwa domowe pobierające wodę na cele socjalno-bytowe - ryczałtowcy	zł/m ³	3,61 zł/4,16 zł
Cele ppoż wnikaające z art. 22	zł/m ³	3,62 zł/5,35 zł
Ścieki		
Gospodarstwa domowe odprowadzające ścieki bytowe	zł/m ³	7,09 zł/4,32 zł

Podmioty gospodarcze odprowadzające ścieki komunalne	zł/m ³	7,21 zł/4,32 zł
Podmioty gospodarcze odprowadzające ścieki przemysłowe	zł/m ³	7,21zł/4,32 zł
Gospodarstwa domowe odprowadzające ścieki bytowe	zł/m ³	7,09 zł/4,32 zł

Spółka ma zakończone prace związane z inwentaryzacją hydrantów na terenie Gminy Brudzeń Duży. Ze zgromadzonej dokumentacji inwentaryzacyjnej wynika, że na koniec 2022 roku zlokalizowanych było 645 hydrantów w tym 15 nowych. Niesprawne technicznie hydranty podlegają systematycznej wymianie, w roku 2022 wymieniono 22 hydranty. W pierwszej kolejności wymieniane są hydranty z terenu funkcjonowaniu SUW Siecień.

Zaplanowanymi działaniami Gminnego Przedsiębiorstwa Komunalnego była wymiana wodomierzy u odbiorców wody. Na rok 2022 Spółka zaplanowała wymianę 400 wodomierzy, wymieniono 407 głównie na obszarze Brudzenia Dużego. Działania te będą kontynuowane w latach następnych, gdyż efektem końcowym ma być wdrożenie systemu odczytu radiowego.

W roku 2022 Spółka dokonała naprawy około 15 metrów odcinka kanalizacyjnego na ul. Zacisze. Decyzja o naprawie podjęta została w wyniku licznych interwencji mieszkańców i częstych awarii tego odcinka kanalizacji, co powodowało wysokie koszty ich usuwania. Koszt naprawy wyniósł 10 500.00,00 zł netto z uwagi na konieczność wykorzystania sprzętu specjalistycznego, wywóz gliny i zakup kruszywa drogowego.

W ubiegłym roku Spółka po raz pierwszy podjęła się kontroli przestrzegania warunków wprowadzania wód opadowych i wód drenażowych do kanalizacji sanitarnej na terenie Brudzenia Dużego i Siecienia. Na wytypowanym obszarze przeprowadzono tzw. „zadymianie”, które niestety potwierdziło w kilku przypadkach nieprawidłowości w wykonaniu przyłączy i w odprowadzaniu deszczówki do kanalizacji sanitarnej. Podobne działania kontrolne realizowane będą w roku 2023 i latach następnych.

Zadania przypisane Spółce realizowane są przez zespół składający się z ośmiu pracowników: czterech konserwatorów, dwie inkasentki, pracownika biurowego i osobę zarządzającą Spółką.

Spółka stara się na bieżąco reagować na wszelkie zgłaszane przez mieszkańców uwagi i sygnały jak również sprawnie i kompetentnie załatwiać sprawy związane z wydawaniem i opiniowaniem dokumentacji. Podejmujemy się nowych zadań polegających na budowie sieci wodociągowej i świadczeniu usług zewnętrznych budowy przyłączy wodociągowych.

Co roku staramy się doposażyć ekipę konserwatorów w nowe urządzenia, aby móc sprawniej technicznie realizować zadania.

Na uwagę zasługuje również fakt, że Spółka od 1 czerwca 2022 r. posiada własną stronę internetową <https://gpkbrudzen.pl/>.

Sporządziła:

Maria Agnieszka Maraszek Zastępca Wójta Gminy Brudzeń Duży we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Brudzeń Duży oraz kierownikami jednostek organizacyjnych gminy.

Zatwierdził:

Andrzej Dwojnych Wójt Gminy Brudzeń Duży